REGD : No. H 18

విడిప్రతి 0–20పై.

18–2–66 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 38] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 7

రైతాంగానికి చల్లనివార్త

రైతులను అత్యంతంగా ఆందోళన పరచిన ధాన్యం లెవీపద్ధతిని రద్దుపరచినట్లు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి 17 తేది శాసనసభలో ప్రకటించారు. మిల్లర్లనుండే ప్రభుత్వం ధాన్యం సేకరించుకొంటుంది. లెవీ రద్దుదృష్ట్యా, అదనంగాయిచ్చే ధాన్యానికి రైతుకివ్వదలచిన బోనస్ కూడా రద్దు అవుతుందా, లేక ఇస్తారా అనేది తెలియలేదు. ఇవ్వడమే న్యాయం.

లెవీ రభస–

ఏ. సి. మీద శ్రీకాకుళం జిల్లావారి కినుక:

రాజీనామా అనుమతికై ముఖ్యమంత్రికి అభ్యర్థన!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

అహారివదార్థాల లెవీ సమస్య ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి గుదిబండగా తయారైంది. లెవీ విధానమంటేనే కాంగ్రెసు వాదులకెంతటియమో అయిష్టతో, శాసన సభానమావేశాలు ప్రారంభంకాగానే వెల్లడయిపోయింది.

కొన్నాళ్ళుగా శ్రీకాకుళంజిల్లా కాంగ్రెసువాదులు లెవీ విధానానికి వ్యతిరేకంగా ధ్వజమెత్తారు. ఇది రానురాను వ్యవస్థీకృతమైన ఆందోళన రూపందాల్చడానికి కొక కారణం, కాస్త గగ్గోలుపెడితే తమ కోరిక నెరవేర్తుందనేనమ్మకం వుండడం వల్లనే. ఈ నమ్మకం కలగడానికికూడా కారణం లేకపోలేదు. రెండునెలల్కిందం నీలం సంజీవరెడ్డిగారితో రాష్ట్రమంత్రులు, నాయకులు శ్రీకాకుళంజిల్లా పర్యటించినప్పుడు, రైతులనుంచి నేరుగా వసూలు చేసే లెవీపద్ధతికి ఆ జిల్లాలో స్వస్తిచెప్పడం శక్యమనే అభిప్రాయాన్ని అక్కడి కాంగ్రెసునాయకులకు కలిగించారు.

ఈ పద్ధతిని రద్దుచేయడం ముఖ్యమంత్రికి ఇష్టంగావున్నట్లు కనిపించదు. కాగా అనంతపురంజిల్లా పర్యటించేటప్పుడు లెవీ విధానంలో మార్పు ఏమాత్రం వుండదని గట్టిగా ఆయన చెప్పేశారు. మొదటి ఒకటి రెండు సభల్లోనే ఇలా ప్రకటించేసరికి, లెవీ రద్దుచేయమని అక్కడినాయకులెవరూ మళ్లీ బహిరంగసభలో కోరలేదు.

ఇంతటితో ఈ విషయమై వివాదం సమసిపోతుందనుకుంటే, శ్రీకాకుళంవారు లెవీ వ్యతిరేకవుద్యమాన్నే ప్రారంభించారు. ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి లుకలాపు లక్ష్మణదాసుగారు జయపూర్ కాంగ్రెసు మహాసభకుకూడా వెళ్లకుండా ఇక్కడే మకాంపెట్టి నాయకత్వం వహించారు. వీరికి ప్రదేశ్ కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డిగారి సమర్థన వుండనేవుంది.

తిమ్మారెడ్డి, లక్ష్మణదాసు ప్రభృతులు కూడా లెవీ విధించడమే అవసరమైతే

—తరువాత 7 వ పేజీలో

విద్యానగర్ (వాకాడు) కళాశాల సాంవత్సరికోత్సవాలకు ఆ ప్రాంగణంలో క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన 'లాల్ బహదూర్ కళాసదన్' లో ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి.

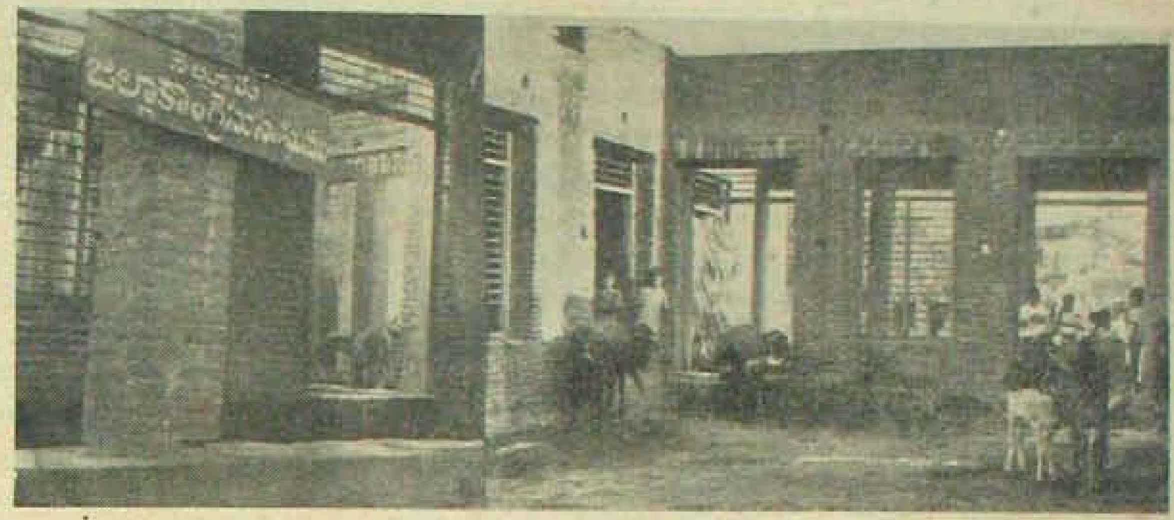

ఇది పశువుల దొడ్డికాదు – నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ భవనం!

నేను జిల్లాకాంగ్రెస్ భవనాన్ని!

నా ఆత్మకథ వింటారా?

అమధ్య, "మాకూవున్నయ్ స్వగతాలు" అనే పేరుతో మహారచయిత స్వర్గీయ గోపీచంద్‌గారు ఒక పుస్తకం వ్రాశారు. అందులో ఆయన, తుమ్మచెట్టు, బర్రె–ఇట్లా మాటలురాని మూగజీవుల స్వగతాల్ని మనోహరంగా విన్పించాడు. అట్లనే నేను రోజూ సాయంత్రం షికారుకు వెళ్తుంటే దారిలో అతిగతిలేకుండా దశాబ్దాలపాటు అట్లనే పడివుండే దయనీయమైన ఆ నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ భవనం చూసినప్పుడల్లా ఈ కాంగ్రెస్ భవనానికి మాత్రం స్వగతాలు లేకుండా పోతాయా అనిపించేది. చెవివొగ్గి వినేనాథుడుండాలగాని,ఆ మూగభాషను గ్రహించగలిగిన మనిషి వుండాలకాని; స్వాతంత్ర్యం రాకపూర్వంనుండీ తరతరాల కాంగ్రెస్ రక్తాలు ప్రవహించి, ఎందరెందరో నాయకులు ఎన్నెన్నో గద్దెలెక్కినా దీని ఆలనాపాలనా పట్టించుకొని ఘోర దీనచరిత్రను యీనోరులేని భవనం తప్ప మరొకటి యెట్లా విన్పించగలదు? దిక్కులేని ఆ భవనం ఏదోచెప్తున్నది, వినండి–

నాకని పూర్వం నెల్లూరు నడిబొడ్డున పొగతోటలో వొక స్థలం వుండేదట. ఆ స్థలాన్ని ఎవరికో ధారాదత్తంచేసి, ఆ డబ్బుకు, జిల్లాకాంగ్రెస్ నిల్వధనాన్ని జతచేసి ఇప్పుడు యీ భవనాన్ని గోడలు దాకాకట్టి నన్ను మొండెంగా నిలబెట్టివున్న యీ స్థలం మున్సిపాల్టీచేత మా అధ్యక్షులుగాకూడా వుండిన ఆ చేర్మెన్ ఇప్పించాడట. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన కొత్తల్లో కాంగ్రెస్‌కు భవనం కట్టించాలని 30 వేలు కాటోలు వొక కంట్రాక్టర్ కాని ఒకభద్రుడు దారి చేతి చిక్కి నిర్మించమన్నారు. ఎందువల్లనో నారూపం పూర్తి కాకుండానే అనాథనుపాలై ఆనాటినుండి నేటిదాకా అట్లనే వానకు తడుస్తూ, ఎండకు ఎండుతూ కృంగికృశించిపోతున్నాను. కాంగ్రెస్ పేరుచెప్పుకొని అధికారఫలాల్ని ఎవ్వరికీ అందనీకుండా అనుభవిస్తున్న అన్నయ్యలెవరికీ తమ దయాదృష్టిని నామీద ప్రసరించడానికి తీరిక లభించడంలేదు. ఎన్ని ఎన్నికలు జరిపివుంటారు?; ఎన్ని రాజకీయ తిరునాళ్లలు చేసివుంటారు?;ఎన్ని విందులు వినోదాలు నిర్వహించివుంటారు? నానంస్థపేరుతో ఎందరు ఎన్నివిధాలుగా

ఒక అజ్ఞాత లేఖిని

బాగుపడివుంటారు?– అయినా నా ముఖం చూచినవాడు లేడు. ఎంత దయలేనివారు యీ కాంగ్రెస్‌వారు! అని అనాలనివున్నా ఆమాట అనడానికిమాత్రం నాకు నోరు పెగలడంలేదు; గుండె రావడంలేదు.

ఈ భవనాన్ని పూర్తిచేసి నానెత్తిన కప్పువేసి నీడకల్పించాలని యీమధ్య ఎన్నెన్ని రకాలగానో ప్రయత్నాలు జరిగాయి, ఎందరెందరు దాతలనుండో వాగ్దానాలు పొందబడినాయి, ఎన్నెన్ని విధాలగానో వసూళ్లు జరిగాయి. ఆ డబ్బంతా ఏమైందో ఏమోకాని నా ఖర్మమాత్రం అనాటినుండి యీనాటిదాకా ఇట్లనే వెల్లారుతూవుంది. నేనుమాత్రం దినదినానికి కృంగి కృశించిపోతున్నాను. నాముఖాన పిడకలుకొట్టి నానా భరాబు చేస్తున్నారు. నా కిటికీలకు తాటాకులుకట్టి రభసచేస్తున్నారు. బట్టలను కట్టేసి, పశువుల్నితోలి రొచ్చుగుంట చేస్తున్నారు. అదపాదపా పావంలాంటి రీతి సమయాల్లో శివశివా పాపవు వసు

—తరువాత 7-వ పేజీలో

కాఫీబోర్డు సేల్సులోనే ధరలు ఎక్కువైనందున

కాఫీపొడి ధర

పెంచవలసి వచ్చినది

దీనికి మన్నించమని పాఠకులందర్నూ కోరుచున్నాము.

క్రిందిరేట్లు గమనించ ప్రార్థన:-

స్పెషల్ కాఫీపొడి K. 1 9–60
ప్లాంటేషన్ కాఫీపొడి K. 1 9–00
రెడ్‌లేబిలు కాఫీపొడి K. 1 9–00

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

ఫోన్ : : 280.

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు ,, 6-00
అంతకు తక్కువకాలం—వరకు పంపబడదు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 283 of 65. So. 119 of 65.

చక్కాచన్న మల్లయ్య వగైరాలు ... —డిక్రీహోల్డర్సు.
రెడ్డెం మల్లురాయుడు —ప్రతివాది.

యావన్మందికి తెల్పునది ఏమనగా:-

పై నెంబరున ఈ క్రింది షెడ్యూలు ఆస్తి 28-3-66 తేది పై కోర్టు యెదుట యేలము వేయుదురు. కావలసినవారు పాటపెట్టుకోవలయును.

షెడ్యూలు:-

(1) నెల్లూరు రి. డి. కనిగిరి స. డి. లో చేరిన గోవనముద్రం మజరా పండువ నాగులవరంలో చేరిన గుడిపాటివల్లె గ్రామములో స. 518 రు పట్టా దాఖలా కోరు మెట్ట సర్వే నెం. 1024/2 రు, య 4-41 సెంట్లులో వ్యక్తిసంపుకు హద్దులు:- [తూ] ముక్కు చలమయ్య భూమి [ద] రెడ్డెం పెదసుబ్బరాయుడు భూమి [ప] గుంటక వెంకటయ్యభూమి [వు] రెడ్డెం లక్ష్మీనరసయ్య భూమి. యీ లోని య 0-49 ట్లు ఈ నెంబరులోవుండి ఈ భూమికి మామూలుగా నీరు పారుదలయ్యే కన్నె కాలువలో నముప్తిన భూమి దామాషాప్రకారం బావి నీటిహక్కున్నూ, నానాజాతి వృక్షములు హక్కున్నూ సర్కారుపాట రు. 1200/-

(2) డిటో గ్రామనెత్తంలో పూరియిల్లు కాలీస్థలముకు హద్దులు:- [తూ] రెడ్డెం సుబ్బరాయుడు తాలూకు 1 అంకణంయిల్లు [ద] రెడ్డెం లక్ష్మీనరసయ్య యిల్లు [ప] బజారు [వు] చక్కా నర్సమ్మ తా॥ మిద్దె. ఈలోని [తూ-వ] 16 మూరలు [వు-ద] 12 మూరలుగల 6 అంకణముల పూరి యిల్లున్నూ, ఈలోని పూరియిల్లున్నూ ఈ యింటికి అమర్చిన తల్పులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు సామాను, అడుగునత్తం, చుట్టూ వ్యహారీగోడలున్నూ.

—సర్కారుపాట రు. 200/- లు.

వరా:- పై ఆస్తి 28-6-65 తేది 2400/- రూ॥లుకు నెల 1-కి 100-కి 0-75 పైసలు లెఖను ముక్కు లక్ష్మయ్యకు అడుమానము యున్నది.

—శేగు బాలయ్య - వాదిఅడ్వకేటు.

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 209 of 65.

O. S. No. 302 of 63.

పి. వె. వి. రాఘవరావు—డిక్రీహోల్డరు.
బాలా కొండయ్య —జడ్జిమెంటు డెటరు.

పై నెంబరు వారంటు గ్రంథములో జడ్జిమెంటు డెటరు తాలూకు ఈక్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి పై కోర్టువారి వలన 8-3-66 తేది పగలు 11 గంటలకు లగాయతు యేలము వేయబడును. గనుక తెలియజేయడమయినది.

—సర్కారుపాట రూ. 1600/- లు.

ఆస్తివివరం:-

తూర్పు గోదావరిజిల్లా, రాజమండ్రి తాలూకా, రాజమండ్రి మున్సిపాలిటీ కోవలమ్మపేడి వీధినున్న డోర్ నెం. 9/324 యింటికి హద్దులు:- [తూ] పైడు కాల్వ అ. 22 లు [ప] గేదెల వీరాస్వామి వగైరాల స్థలం అ. 22 లు [ద] పైడుకాల్వ అ. 26 లు [ఉ] శీతల మరియమ్మ యింటి స్థలం అ. 26 లు. ఈ హద్దులమధ్యనున్నమైన తాటియాకులయిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు, సమస్త యీజిమెంటు హక్కుతో అయియున్నవి. యింకను వివరములు డిక్రీహోల్డరు ప్లీడరుగారి ఆఫీసునుండి పొందవచ్చును.

—నందూరి రామచంద్రరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ విశ్వావసు మాఘ బహుళ త్రయోదశి
శుక్రవారం 18-2-1966

హాహాకారాలు

జయపూర్ కాంగ్రెసమహాసభలో, పార్లమెంటులో, శాసనసభలో...ఎక్కడ చూచినా ఆహారసమస్యమీద చర్చలే, రభసలే, ఆందోళనలే, హాహాకారాలే. ఇన్నేళ్ళతర్వాతకూడా తిండిసమస్య దేశ క్లిష్టసమస్యలలో మొదటిదిగా నిలబడుతున్నదంటే తప్పు పాలకులదా, పరమేశ్వరుడిదా అనిపిస్తుంది.

జయపూర్‌కాంగ్రెస్ ఆహారసమస్యతో మార్మోగిపోయింది. కొరతతీరడం ఎట్లా అనే విషయంమీదకాకుండ, వున్నదాని పంపకానికి సంబంధించి వాగ్యుద్ధం జరిగింది. 'బంద్' ఉద్యమంలో నిస్సహాయులైన కేరళ కాంగ్రెస్‌నాయకులు, కాంగ్రెస్ మహాసభలో విజృంభించారు. కాంగ్రెస్‌వాదులుకూడా తమ పరిధులకు లోబడి తమవిషయంలో కమ్యూనిస్టులకంటే ఏమాత్రం తీసిపోలేదని కేరళ ప్రజలు అభిప్రాయపడేట్లు, వీరు తమ ఆందోళన సాగించారు. వీరితోటి యితరులుకూడా చేతులుకలిపారు. జోనల్ పద్ధతిని రద్దుచేయవలసిందిగా పట్టుపట్టారు. వీరిని అదుపులో పెట్టడం ఆహారమంత్రి సుబ్రహ్మణ్యంగారికేకాదు; ప్రధానికి, కడకు కాంగ్రెస్‌అధ్యక్షునికి కూడా సాధ్యం కాలేదు. కాంగ్రెస్ చరిత్రలో నాయకులు ఇంత నిస్సహాయస్థితిలో పడిపోవడం ఇదే ప్రథమమేమో!

ఆహారధాన్యాలపంపకం విషయంలో కాంగ్రెస్‌వాదులలోనే ఏకాభిప్రాయంలేదు. తరుగురాష్ట్రాలవారు జోనల్ పద్ధతిని రద్దుచేసి, దేశాన్నంతా ఒకేజోన్‌గా పరిగణించమంటారు. మిగులు రాష్ట్రాలవారు, కేంద్రఆహారమంత్రికూడా ఇది అసాధ్యమని, అభిలషణీయంకాదని అభిప్రాయపడతారు. కొందరు అసలు జోనల్‌పద్ధతి, ప్రొక్యూర్‌మెంటు లాంటి నిర్బంధాలను పూర్తిగా రద్దుచేసేసి, స్వేచ్ఛావ్యాపారానికి అవకాశం కల్గించమంటారు; కిద్వాయ్ చూపినమార్గాన్ని అనుసరించమంటారు. మరికొందరు, అతివాదులమనుకునే కాంగ్రెస్‌వాదులు, జోనల్‌పద్ధతిని రద్దుచేసి ధాన్యం కొనుగోలువ్యాపారాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టమని సూచిస్తారు. ఇలా విభిన్నంగా వున్నాయి అభిప్రాయాలు. ప్రభుత్వం మాత్రం ప్రస్తుత విధానాన్నే కొనసాగించ నిశ్చయించింది. జోన్ల రద్దును గూర్చి నవంబరులో పరిశీలించుటకు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం నిర్ణయించడము ఈవిషయాన్ని స్పష్టంచేస్తుంది.

తిండికొరతతో సతమతమయ్యే రాష్ట్రాలు జోన్లపద్ధతిని రద్దుచేయమని కోరవచ్చు. దానివల్ల తమతోపాటు, మిగులు రాష్ట్రాలుకూడా క్లిష్టపరిస్థితుల్లో పడిపోవలసివుంటుందనేది వీరు గమనించడంలేదు. మిగులురాష్ట్రాలు జోనల్ నిర్బంధాలు వున్నందువల్ల తమ రాష్ట్రాలలోని తరుగుప్రాంతాల అవసరాలకు, కొరత రాష్ట్రాల అవసరాలకు కొంతకుకొంతైనా నిర్ణీతధరకు కొంతబియ్యాన్ని సేకరించగలుగుతున్నాయి. జోన్లను రద్దుచేసినప్పుడు అది సాధ్యంకాదు. మిగులు రాష్ట్రాల్లో, తరుగు రాష్ట్రాల్లోకూడా ప్రజలు విపరీతమైన ధరలకు తిండిగింజలు కొనుక్కోవలసివుంటుంది. ఆ ధరలకు కొని తినలేనివారు వస్తులుండవలసివుంటుంది. ఆ వ్యతు తిరుగ కమ్యూనిస్టుపార్టీలోకి వారికి చేరిసిందాపని!

జోన్లను రద్దుచేసి, ధాన్యసేకరణబాధ్యత యావత్తూ ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టమనే కృష్ణమీనన్, మాళవ్యాల సూచన ఆదరణ పొందిందికాదు. పరిమితమైన పరిధిలోనే తాను నిర్వర్తించవలసిన బాధ్యతలను సక్రమంగా, సంతృప్తికరంగా నిర్వర్తించలేని ప్రభుత్వాలు, గురుతరమైన ఈ బాధ్యతను నిర్వహించగలవని ఆశించడం పొరబాటు. అది అనుభవశూన్యమైన ఆలోచన, సూచన. ప్రభుత్వం అవసరికే పూనుకుంటే అభాసుపాలు కాకతప్పదు; దేశం ఆహార సంక్షోభానికి గురికాకతప్పదు. ప్రజలు యిలాంటి విధానాన్ని సహించరు, సమర్థించరు. కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ కామరాజ్‌గారు కూడా దీనికి తన విముఖతను ప్రకటించారు.

ఈ 'మొనాపాలి ప్రొక్యూర్‌మెంటు' సూచన కాంగ్రెస్ మహాసభలో ఆషామాషీగా వచ్చిందిగా కనపడదు. ఆంధ్ర ఆహారమంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఇటీవల నెల్లూరు పత్రికా విలేఖరులతో ముచ్చటిస్తూ, త్వరలో ధాన్యం వ్యాపారం జాతీయం కాబోతున్నదని చెప్పారు. దానికి తాను సుముఖుడ్ననికూడా వారు వెలిబుచ్చారు. దీన్నిబట్టి ఈ ప్రతిపాదన ఒకటి ప్రభుత్వవర్గాల ఆలోచనలోవున్నదని వూహించవలసివస్తున్నది. ఇది ప్రమాదకరమైన ధోరణి. ఇదే ఆచరణకొస్తే యిటు రైతాంగం, అటు వినియోగదారులుకూడా ప్రభుత్వ యంత్రాంగ చక్రాలక్రిందపడి నలగిపోవలసిందే. దీనిని ముందే ప్రతిఘటించడం అవసరం.

అన్నిరాష్ట్రాలలో ప్రజలకు ఒకేపరిమితిలో రేషన్ వుండాలని అందరూ చాలగట్టిగా వాదించడంకూడా జరిగింది. ఆహార సమస్యాపరిష్కారం జాతీయస్వభావంతో వుండాలంటే యిది అవసరమన్నారు. సుబ్రహ్మణ్యంగారు చెప్పినట్లు కేరళలో వండే ధాన్యాన్నంతా ప్రొక్యూర్‌చేస్తే, తలకు 12 ఔన్సుల రేషన్‌వస్తుంది. ఈనాటి అసంతృప్తి తగ్గుతుంది. దీనికి ఆ నాయకులెందుకు ఒప్పుకోరు? తమ రాష్ట్రంలో సమానత్వాన్ని కోరక, మిగులు రాష్ట్రాలవారిని పండించినది పరులకుపంచి, అర్ధాకలితో బ్రతకమంటే వారు అంగీకరిస్తారా? దేశీయవిధానం పేరుతో, సమత్వంపేరుతో, సోషలిజం పేరుతో అలాకోరడం న్యాయమా? అది జరుగుతుందా? ఈ విషయంలోకూడా శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారి దృక్పథం వాస్తవికంగావుంది.

ఏమైనా ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం అనుసరిస్తున్న ఆహారవిధానమే మేలు. దానిని దేశం స్వయంపోషకమయ్యేవరకు అనుసరించడం వుత్తమం. నిలకడలేని విధానాలతో దేశాన్ని అస్తవ్యస్తంకావించడం, ప్రజలలో అలజడి కల్గించడం వుచితం కాదు.

పంపక విధాన కీచులాటలకంటే అత్యంత ముఖ్యమైనది అధికోత్పత్తి. శాస్త్రీయమైన వ్యవసాయ పద్ధతులకు రైతు అలవాటుపడలేదని, అందువల్లనే వుత్పత్తి కుంటుపడి పోతున్నదని ప్రభుత్వాధిపతులు కారణాలుచెప్పి సమర్థించుకునేముందు; శాస్త్రీయ వ్యవసాయానికి రైతుకు ఏరూపంలోనైనా ప్రభుత్వం సహాయపడగలుగుతున్నదా అనేది పరిశీలించాలె. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది; విఫలమవుతున్నదని చెప్పకతప్పదు. అధికోత్పత్తికి అవసరమైన ఎరువులు సరఫరా చేయలేకున్నది; వున్నవాటిని సక్రమంగా, న్యాయంగా పంపకం చేయలేకున్నది. భూసార పరిశీలనకు జిల్లాకొక సంస్థనైనా నెలకొల్పలేకున్నది. విత్తనాలివ్వలేకున్నది. తెగుళ్లను నివారించలేకున్నది. సకాలంలో అవసరమైన సలహాలు అందివ్వలేకున్నది. ఇక రైతు శాస్త్రీయంగా సేద్యంచేసేది ఏమిటి? అధికంగా పండించేదేమిటి? ఆహారధాన్యాల దిగుమతులమీద, అధికోత్పత్తి ఆలోచనలమీద - ప్రచారంమీద, ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌వంటి సంస్థలమీద, అసంఖ్యాకులైన వుద్యోగులమీద దండుగగా వెచ్చించే ధనాన్ని, రైతుకు సహాయపడుటకు వినియోగించండి; అతనికి అన్నివిధాల తోడ్పడండి; అతని శ్రమను లాభదాయకం చేయండి; అధికోత్పత్తి అవలీలగా జరుగుతుందో లేదో చూద్దాం! ఇవేవీలేకుండా అధికాహారోత్పత్తి జపం చేస్తే, ధాన్యం పండుతుందా, గాదెలు నిండుతాయా, కొరత తీరుతుందా!

—

ఈ వారం విశేషాలు

ప్రతిసంవత్సరమూ ఆనవాయితీగా జరిగే కాంగ్రెస్ మహాసభలు ఏదో సాధిస్తాయి అని ప్రజలు అనుకోవడం పూర్తిగా మానుకున్నారు గనుక జైపూర్ కాంగ్రెస్ సభలు ఏమేమి సాధించాయనే చర్చను యిప్పుడు లేవదీయడంలేదు. ఒకటిమాత్రం నిజం; యీ జైపూర్ కాంగ్రెస్ సభలుజరిగే సమయంలోనే సరిగ్గా వరుణదేవుడు కరుణించి మంచి వర్షాలు కురియడం మాత్రం హర్షించదగ్గది. భూమి బీటలువారి, ఘోరమైన అనావృష్టికి గురైన రాజస్థాన్ యీ వర్షంవల్ల పులకితమైంది. అందుకే దీన్ని "మిలియన్ టన్నుల వర్షం" అని అభివర్ణించారు ఆహారమంత్రి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

ఇకపోతే ఒకధోరణి బాగావ్యక్తమైంది. నాయకులు చెప్పేదానికి గమ్ముగా వూకొట్టేరోజులు పోయాయా కాంగ్రెస్‌కు సంబంధించి అనిపించింది. ఆహారంపైనేమి, ఇతర విషయాలపైనేమి సభ్యులు తీవ్రంగానే మాట్లాడారు. అడ్డుతగిలారు. నాయకులు వీళ్లను సమాళించలేకపోయారనేది కూడా బాగాఅర్థమయింది. కేవలం ప్రభుత్వ విధానాలకు పార్టీనుండి ఆమోదముద్ర పొందడానికే జైపూర్ కాంగ్రెస్ జరిగిందా అనిపించింది. ఆ ఆమోదముద్ర గుడ్డిగానూ లభించలేదు. పోతే ఆశయాలకు, ఆలోచనలకు ఆత్మశోధన చేసుకోవడానికి కూడా అక్కడ ప్రయత్నం జరిగినట్లులేదు. సోషలిజంవైపు దేశం త్వరగా ముందుకు పోయేందుకు సూచనలుచేయాల్సిందిగా వొక ఆర్థిక వుపసంఘాన్ని నియమించి 6 వారాల్లో వొక నివేదికను సమర్పించమని కోరారు. ఇవి చర్చించుకొనే వోపికా, ప్రజ్ఞా కాంగ్రెస్‌లో కొరవడిందా అనేదికూడా స్పష్టమైంది. అదిలేక రెండునెలలు వాయిదావేసుకోడానికి వొక చిట్కాగా యీ పనిచేశారా? కాంగ్రెస్‌లో రానురాను 'స్పెషలిస్టుల సంఘాలు' కొరవడుతున్నాయనే అనుకోవాలి. మొత్తానికి ఇందిరమ్మ గడ్డురోజులనే ఎదుర్కోవలసివుంది.

* * *

పార్లమెంటులో, శాసనసభలలో-బడ్జెటు సమావేశాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో యీ సమావేశాలు సహజంగా సందడీ, సవ్వడీ కల్గిస్తుంటాయి. Parliament is a talkers'shop పార్లమెంటు వొకరకంగా మాటకారుల దుకాణం వంటిది అన్నాడు బెర్నార్డ్ షా. అందులో కళ్లమూసి కళ్లుతెరిచేలోగా జనరల్ ఎన్నికలు ముంచుకొస్తున్న యీ తరుణంలో, యీ ఎన్నికలముందు నాలుగు మాటలు మాట్లాడి తమపేర్లను పత్రికలకెక్కించుకొని నాలుగువోట్లు రాబట్టుకోవాలని బేరీజులు వేసుకొనే నాయకులు బోలెడంతమంది వున్నారు. ఈ పార్లమెంటు శాసనసభల సమావేశాల్లో ఎన్నెన్ని మాటలు—కేవలం మాటలు—మాటలు గట్టు కొంటాయని చెప్పవచ్చు.

ప్రయాణీకులమీద దయదలచిన రైల్వేమంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్

* * *

పార్లమెంటు నుండి శాసనసభదాకా ఆహారంమీద చాలమంది అర్భాటంగా మాట్లాడేశారు. కేంద్రంలో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాన్ని వుక్కిరిబిక్కిరి చేశారు. ఆంధ్ర శాసనసభలో శ్రీ ఎ. సి. ని నాలుగు చెరగులనుండీ ఎం. ఎల్. ఎ. లు చుట్టుముట్టారు. పార్లమెంటు ప్రారంభమైన మొదటి వొకటి రెండు రోజుల్లోనే ఆహారవిధానాలపై తీవ్రమైనచర్చ చెలరేగింది. తిండిగింజల దిగుమతులు-జోనల్‌పద్ధతి-వీటిమీదనే చాలమంది సభ్యులు బల్లగుద్ది వాదించారు - విమర్శించారు. ప్రతిపక్షీయుల విమర్శ చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. తిండిగింజలకొరత యేర్పడితే దిగుమతి చేసుకోక ఏంచేయాలంటారు? ఇక జోనల్‌పద్ధతి-ఇది రద్దుచేసినంత మాత్రాన పరిస్థితి వొక్కదెబ్బన మెరుగవుతుందా? దీనివల్ల తరుగురాష్ట్రాలకు ధాన్యం కొంతవరకు రవాణా జరగవచ్చునుగాని అక్కడా ఇక్కడా ధరలు పెరిగిపోవా? దీనివల్ల లాభంకల్గేది ప్రజలకా? వాణిజ్యవర్గాలకా? అయితే తగిన నిల్వలకోసం ధాన్యసేకరణ విధానాన్ని సరిగా అమలుపెట్టక తలవటాయించే రాష్ట్రాలను శాసించి, సమీకరించే స్థితిలో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఎందుకు గట్టిచర్యలు తీసుకోవడంలేదు? ఇక్కడ యీ మార్గంలో చేయాల్సిన పనులేవో సూచించే నాథులులేరు. ఊరకే వుద్రేకాలు, సిద్ధాంత వివాదాలు తెప్పెట్టు ప్రయోగించడం తప్ప సావధానమైన ఆలోచన లేకపోవడం శోచనీయం.

ఏమైతేనేమి పార్లమెంటు రచ్చలో మనకు కనపడేది పట్టిమాటలేనా లేక చేతలుకూడానా? అమెరికానుండి నౌకలో లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను మోసుకొస్తుంటే అవి దించుకోడానికి మనకు తగిన హార్బర్‌సౌకర్యాలు, గిడ్డంగులు లేవంటే ఏమనుకోవాలి?

* * *

శ్రీ పాటిల్ రణగొణధ్వనులేవీ లేకుండానే రైల్వే బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టారు. రైల్వే చార్జీలను పెంచలేదు, అదే పదివేలు! కొన్ని మండలాల్లో సీజన్ టిక్కెట్టుదార్లకు కొంత తగ్గించారుకూడా! వస్తువుల రవాణా రేట్లమీద 3 శాతం సర్‌చార్జి విధించారు. మొత్తం ట్రాఫిక్ ఆదాయం 795 కోట్లు 33 లక్షలైతే, రెవిన్యూ ఖాతాక్రింద వ్యయం 639 కోట్ల 65 లక్షలు పోను మిగులు 155 కోట్ల 68 లక్షలట. కొత్త ఆర్థికమంత్రి శ్రీ శచీంద్రచౌదరిగారి అసలు బడ్జెటు ఎట్లుంటుందోమరి?

* * *

—కొరవ 12 వ పేజీలో

సంక్షేమ-వాణిజ్య విధానాలకు మధ్యేమార్గం కావాలె!

తాష్కెంట్ ఒప్పందం అమలులోని చిక్కులు

వాలం.. వాలం..
కేశవ బ్రహ్మరి

తాష్కెంట్ ప్రకటన అమలుజరుగుతూనేవున్నది; మరొకవంక వుభయ రాజ్యములందు కాశ్మీర్‌సమస్యపై సవాళ్లు జరుగుతూనేవున్నవి. ఆ సమావేశంతోనే పరిష్కారం సంపూర్ణమవుతుందని ఎవరూ భావించలేదు. అనేక తాష్కెంట్ సమావేశాలు కావలెనని బిగ్గరగా ప్రకటించడం కూడా జరిగింది.

ఆ సంగతి అంతా మరచినట్లున్నారు. కోసిగిన్‌కైనా జ్ఞాపకంవుందో లేదో?

తా. ప్రకటన వెల్వడగానే రాజాజీ గావించిన వ్యాఖ్యలో ఒకవాక్యంవుండెను. దానిని ఎందరు గమనించారో తెలియదు. అదేమనగా:— 'ఒకఒప్పందం జరిగినపుడు ఉత్తరోత్తర దాని తాత్పర్యాన్నిగూర్చి భేదాభిప్రాయాలు వచ్చినపుడు మూడవపక్షం తీర్పరిగావుండి పరిష్కారమార్గాలను సూచిస్తూపోయేయేర్పాటు ఆ వొప్పందపు అంశాలలో చేరివుండవలెను. తీర్పరి సూచనకు వుభయులు కట్టుబడివుండవలెననే నిబంధనకూడా అవసరం.'—అట్టి ఏర్పాటు లేనందువల్ల కలిగినబాధను అనుభవిస్తున్నాము.

సరే, ఇక యిప్పుడు జరగవలసిందేమిటి? భద్రతామండలి (ఐరాస) నిర్ణయం ప్రకారం యుద్ధవిరమణానంతరం భారత-పాక్‌రాజ్యాలు తమ భేదాభిప్రాయాలను చర్చించి పరిష్కరించుకోవలసివున్నది. తాష్కెంట్ వొప్పందంప్రకారం అదేవిధముగా కాశ్మీర్‌సమస్యపై చర్చించుకోవలసియున్నది. అందువలన చర్చవద్దని మనం అనజాలము. అందుకనే మొదట మంత్రుల స్థాయిలో కాశ్మీర్‌చర్చను ప్రారంభించవలసిందని పాక్‌అధ్యక్షుడు అయూబ్‌ఖాన్ మనలను కోరినాడు.

ఆ చర్చలో కాశ్మీర్ మనదేనని మనం అంటాము. తమదేనని అవలివారంటారు. తర్జనభర్జనలో ఏమవుతుందో, ఎట్లవుతుందో?

అంతేగాని భుట్టోసాహెబ్ అన్నట్లు కాశ్మీర్‌ప్రజల విమోచనసమరానికి తోడ్పాటును తప్పక పాక్‌ప్రభుత్వం యివ్వడం తా. ఒప్పందానికి అనుగుణంకాదు. భుట్టోవాదం చెల్లదు; అది బుట్టదాఖల్ కావలసినదే.

అదేవిధంగా మన ప్రభుత్వముఖ్యులు, కాంగ్రెస్‌నాయకులు, తదితరులు అంతా కలిసి కాశ్మీర్‌సమస్యపై చర్చ లేనేలేదని అంటేచెల్లదు. చర్చలో కాశ్మీర్ మనదేనని మనం రుజువుచేసుకోవచ్చును. అంతవరకే మనకు పరిమితి.

హద్దుమీరి భుట్టో పల్కినా, పరిమితిని గుర్తించక మనం నుడివినా లోకం మెచ్చదు.

సోషలిస్టు ప్లానింగుమంత్రి
శ్రీ అశోకమెహతా

లోకంలో ముఖ్యులు, అతిముఖ్యులు యిద్దరు—జాన్సన్, కోసిగిన్. వియత్‌నాంలో వారి తగాదా ఎట్లున్నా, భారత్ – పాక్ బాంధవ్యం పటిష్ఠంగా వుండవలెననే ఉభ-

సుస్లోవునుగూర్చిన వ్యాఖ్యానమంతా వూహాగానమా?

యులు ప్రస్తుతం వాంఛిస్తున్నారు. వీరిలో ఎవ్వరూ మనలో ఏ ఒక్కరికి కేవలం అనుకూలంగా పలకరు, ప్రవర్తించరు.

ఇట్టి పరిస్థితిలో కిమపి కర్తవ్యం? 'స్వరాజ్య' (12 ఫిబ్రవరి 1966) లో శ్రీ ఎ.జె. టార్డి (నెయ్యార్, కేరళ) సంపాదకునికి వ్రాసిన లేఖలో ఒక సూచన చేశాడు. భారత–పాక్ ఉమ్మడి రాజ్యాంగ పరిశీలన సంఘంద్వారా కాశ్మీర్ సమస్యను పరిష్కరించడానికి మార్గాన్వేషణ చేయుమంటాడు. ఇందులో మనవైపునుండి రాజాజీ, జయప్రకాశ్, ఖాన్ అబ్దుల్ గఫర్‌ఖాన్, ఆచార్య వినోబాభావే వంటి వారలుండవలెనని ఆయనఅభిప్రాయం. షేక్ అబ్దుల్లాను ఈ ప్రయత్నానికి చేదోడువాదోడుగా చేయడం మంచిదని, ఉదకమండలంలోనే యిందుకు సంబంధించిన ప్రథమ సమావేశం జరగవలసిందనికూడా ఆయన తెలియజేశాడు.

ఈ సూచనను కొందరు చదువరులవ్వుడే అపహాస్యం చేయగలరు. కాని, కొంచెం వెనక్కు మళ్ళిచూడండి. మాస్టర్ తారాసింగ్‌తో పంజాబీసుబా విషయం చర్చించినందుకు రాజాజీమీద కారాలు మిరియాలు నూరినారు; కాని, యిప్పుడేమంటున్నారు? ఆ కోర్కెను మన్నించనివారే అభివృద్ధినిరోధకుల పట్టికలో చేరినారు! రాజకీయాలలో నాటికి నేటికి ఒకేమాట అనేది పనికిరాదు. సందర్భశుద్ధికి భంగం లేకుండామార్పుచేసుకోవడం మతిమంతుని లక్షణం.

టార్డి సూచన వివరాలను వినండి: ఉమ్మడి రక్షణ ప్రక్రియలు, ఉమ్మడి వాణిజ్యం, కలయికగల రాజ్యపరివర్తన (Confederation). ఈ కలయిక అనే గిరిలోపల అనేక విషయాలను పరిశీలించవచ్చును. రాజ్యాంగ పరిశీలన సంఘం పై అంశాలన్నిటినీ సమీక్షించవచ్చును.

భారత-పాక్ పక్షాలమధ్య కలయిక కోసం చర్చసాగితే అందులోనుండి ఏమైనా రావచ్చును. Confederation (కొన్ని అంశాలపై కలిమిడి) స్థానే Federation (సమాఖ్య) అనే అభిప్రాయం పైకి రావచ్చును.

. . .

ఒక తా. ఒప్పందమేగాక మనకింకా అనేక చిక్కులున్నవి. మనకు రాష్ట్రీయ స్వయంపాలన వచ్చిందిలగాయతు అధికాహారోత్పత్తి — ఆహారంలో స్వయంసమృద్ధి సాధించబడవలెనని కేకలు వేయడమేగాని, వెలుపలినుండి ఆహారం తెప్పించుకోక తప్పలేదు. ఇట్టి సంకటసమయంలో ఆదుకున్న అమెరికా ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు మన నూత్న ప్రధానమంత్రి బహిరంగంగా వందనసమర్పణ చేయడం ప్రశంసనీయం. మంచిని యెక్కడనుండైనా గ్రహించడం, ఆపదలో ఆదుకున్నవారికి అంజలి ఘటించడం వివేకుల వర్తనానికి శోభను గూర్చే అంశాలేకదా!

దేశంలో ఉత్పత్తికై ప్రయివేట్ కంపెనీలకు తగిన ప్రోత్సాహం వుంటుందని కూడా మన ప్రధాని పల్కడం ముదావహం.

ఐతే ఈ రెండు నుడువులకే నెహరూ తనయ సాధించబోయే సోషలిజమును శంకించే శక్తులు దేశంలో లేకపోలేదు. సంశయం-కుతర్కం ఈ క్రిటిక్కుల జన్మహక్కులు. వాటిని అనుభవించనీయండి.

. . .

ఇందిరాగాంధి సోషలిజం కంటువడ

—తరువాత 11 వ పేజీలో

రేడియో స్కీము

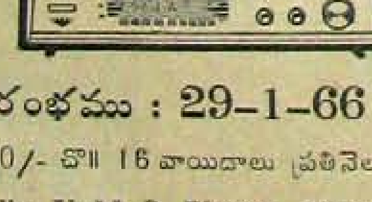

ప్రారంభము : 29-1-66 తేది.

నెలకు రూ. 20/- చొ॥ 16 వాయిదాలు ప్రతినెల 'డ్రా' జరుగును

Grundig. U. M. S. Electro, Sirco (A. C.)

రేడియోలు, ట్రాన్సిస్టర్ రేడియోలు పొందవచ్చును.

పూర్తి వివరములకు:-

శ్రీ వెంకటేశ్వర రేడియో ఎలక్ట్రికల్స్

ట్రంకురోడ్డు (పొన్నలగడ్డవారివీధి) నెల్లూరు.

లోకసంచారి

- ★ వియత్‌నాంలో అమెరికన్ సేనల తరలింపును వెంటనే సాధించలేరు!
- ★ చైనాను ఢీకొనడానికి మనకు పాశ్చాత్య రాజ్యాల సాయం గ్యారంటీ అయింది
- ★ మనంఅమెరికా రష్యాలనుదగ్గరకుచేర్చి లోకకల్యాణం సాధించవచ్చు!
- ★ అంతరిక్షానఅమెరికా-రష్యా సామీప్యం

వియత్‌నాంలో శాంతికి ప్రయత్నం బ్రహ్మాండంగా జరుగుతూనేవున్నది. అగ్ని వర్షంకూడా త్వరలో ఆగిపోవచ్చును. బాంబులువేస్తూ చర్చలకు రమ్మంటారా? అని అడిగితే, బాంబుల విసురుడు విరమించి సంప్రదింపులకు రమ్మని అమెరికన్లు పిలుస్తారు.

ఎవర్ని పిలుస్తారు? ఉత్తరవియత్‌నాం అధిపతి హో-చి-మిన్ కోర్కెప్రకారం దక్షిణవియత్‌నాంలోని గెరిల్లాదళాల రాజకీయ పక్షాన్ని (విమోచన సమితిని liberation front) ఆహ్వానిస్తారు. అమెరికా అందుకు సిద్ధపడినది.

కాని, హో-చి-మిన్ రెండవకోర్కెను తక్షణమే అంగీకరించరు. రెండవకోర్కె: అమెరికన్ సేనలు తరలిపోవలెను

మొదటికోర్కె నంగీకరించినందుకు సంతోషించి, బాంబుల విసురుడు మాన్పించి, సంప్రదింపులకుదిగి, ఆ తర్వాత ఒక పరిష్కారమార్గాన అమెరికన్ సేనలను తరలించవచ్చును.

ఐరాస పక్షాన థాంట్‌గారు పోప్ అభ్యర్థనను మన్నించి తటస్థుల కమిటీని శాంతియత్నంకోసం వేసినా, అమెరికన్ సేనల తరలింపును ప్రథమంలోనే సాధించలేరు. ప్రథమంగా చర్చలు కానీయండి అంటారు-అంతకుముందుగా యుద్ధచర్యలు తాత్కాలికంగా విరమించండి-అంటారు.

అందువలన, రష్యాలోలోన ఉత్తరవియత్‌నాం-ద-వియత్‌నాం విమోచన సమితులకు పట్టు-విడుపులుండవలెనని సలహాయివ్వవచ్చును; పైకిజేసే ఆర్భాటం లాంఛనప్రాయం.

కాని, చైనా పడనివ్వదు.

. . .

అందువలన, ఈ ప్రాంతం తన ప్రబల విరోధి చైనా అని అమెరికా తీర్మానించుకున్నది. దాని దొగరణచక తప్పదని విశ్వసించింది. అందుకు అమెరికా అధ్యక్షుడు ఫిబ్రవరి 12 న తన ఉపవిదేశాంగ మంత్రి బండీద్వారా తన ప్రభుత్వవైఖరిని వాషింగ్‌టన్‌లో స్పష్టీకరించాడు. ఇది రాయిటర్‌వార్త. అందులోని ముఖ్యాంశాలు:

1) ఏ రూపంలోనైనా చైనా ఆగ్నేయాసియాలో ఏ దేశంమీదనైనా చేయివేస్తే రక్షణకై అమెరికావచ్చి దూకుతుంది.

2) ఐతే ఆయా సీమలవారు ఆ ప్రాంతంలో కలిసి వ్యవహరించి చైనా ప్రమాదాన్ని ఢీకొంటే, అందుకు మరింత ఉత్సాహంతో అమెరికా సాయపడుతుంది.

3) చైనాను ప్రస్తుతం పాలించేవారు రాజీకి రారనే తోస్తుంది. ఈ పిడివాదపు మనుష్యుల స్థానే వృద్ధికివచ్చే తరంలో నుండి క్రొత్తనాయకులువచ్చి, దేశాభివృద్ధికి శాంతిరక్షణకూ తోడ్పడగలరని ఆశిస్తాము.

4) ఈ ప్రాంతంలోని యితరరాజ్యాలు రక్షణయత్నాన్ని కట్టుదిట్టం చేసుకునేవరకూ అమెరికన్ మిలిటరీ-నౌకాదళాలు స్థావరం తప్పదు.

. . .

ఇందులో మొదటి రెండంశాలు మనకు అతిముఖ్యమైనవి. మొదటిది. చైనా

—తరువాత 8 వ పేజీలో

కోవూరు గ్రామ పంచాయతి
టెండరు నోటీసు

యీ క్రింది కనుపరచిన పనులకు సీలువేసిన టెండర్లు 26-2-66 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు కోవూరు పంచాయతీ ఎక్సిక్యూటివ్ ఆఫీసరు వారిచేగాని లేక వారిఅనుమతి పొందినవారిచేగాని కోవూరు పంచాయతీ ఆఫీసులో తీసుకొనబడును. సదరు టెండరు అదేరోజున సాయంత్రం 4 గంటలకు హాజరైన కంట్రాక్టర్లముందు పరిశీలించబడును. టెండర్లు అంగీకరించబడినట్లు తెలిసిన మూడురోజులలోపల అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చి సదరు పనిని అగ్రిమెంటులో యీయబడిన కాలములో పూర్తిచేయవలయును. ఇతర విషయములు ఆఫీసు పనిచేయుకాలములోవచ్చి తెలుసుకొనవచ్చును.

పనిపేరు :	టెండరు మొత్తము	ధరావతు కట్టవలసిన మొత్తము
(1) కోవూరు పంచాయతీ ఆఫీసు బిల్డింగు	రు. 11,000/-	రు. 550-00
(2) గమళ్ళపాళెంలో యేనేటి నాగయ్య ఇంటి వద్దనుండి సత్రంవీధి సైడుకాల్వకలుపుట	రు. 2400/-	రు. 120-00
(3) కొత్తూరురోడ్డు ఉత్తరమువైవునున్న కాలువకు రివెట్‌మెంటు యెస్టిమేటు	రు. 550/-	రు. 27-50
(4) మంగలివీధికాల్వ ఎక్సటెన్షన్ఎస్టిమేటు	రు. 400/-	రు. 20-00
(5) మాన్యు స్ట్రీట్ డ్రైన్ రిపేరుచేయుట	రు. 250/-	రు. 12-50
(6) పారువేటఅరుగురోడ్డు కాలిబాటరిపేరుచేయుట	రు. 200/-	రు. 10-00

—వి. జానకిరామిరెడ్డి,

సర్‌పంచ్ అండ్ ఎక్సిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ ఇన్‌ఛార్జి - కోవూరు గ్రామపంచాయతి.

గ్రంథ సమీక్ష

కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డి జీవితమూ - సాహిత్యము

రచన: శ్రీ కె. వి. రమణారెడ్డి. మూల్యం: రూ 9-00 లు, ప్రాప్తి స్థానం: క వి కో కి ల గ్రంథమాల, నెల్లూరు.

తెలుగు కవుల్లో శ్రీ దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారిస్థానం చాలా విలక్షణమూ విశిష్టమూ అయిందిగా కనబడుతుంది. ఆయన మంచికవి; అంతకంటే గొప్పమనిషి. ఆయన భావోన్నతికంటే నిశితమైంది ఆయన ఆలోచన. అందువల్లే ఆయన కవులలో తాత్త్వికుడు; చిత్రకారుల్లో ఇంజనీరు; సామాన్యుల్లో మాన్యుడు.

ఆయన జీవితకథ రాయటంలో ఓ సులభమూ ఓ కష్టమూ ఉన్నాయి. ఆయన డైరీలూ, ఉత్తరాలూ, స్నేహితులూ, బంధువులూ, ఎందరో ఉన్నారు, రచయితపని సుకరం చేయడానికి. పైగా ఆయన, విపరీతంగా పొగడడానికి వీల్లేనంత దగ్గరవాడూ అంతటి సాదా జీవితాన్ని గడపినవాడూ కావడంవల్ల వాస్తవానికి ఎంత చేరువగానైనా వెళ్లవచ్చు రచయిత. అయితే ఇందులో ఒక ఇబ్బందికూడా ఉంది. ఇన్ని కావ్యాలు, వర్ణకాలని, వల్లించడానికి బలంగానో, దుర్బలంగానో, ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో ప్రేరించిన జీవితోదంతాలూ, సామాజికశక్తులూ, ఇంత మామూలు బ్రతుకులోంచి వ్యాఖ్యానించి చూపడం సామాన్యమైన పనికాదు. దానికి ఎంతో అనుశీలనం అవసరం. బయటికిసామాన్యంగాతోచే కొన్నికొన్ని పరిచయాలూ, అనుభవాలూ అర్థాంతంగా, బలంగా మనస్సుకి క్రొత్త ఆకారాలు దిద్దుతాయి. రామిరెడ్డిగారు ఒకప్పుడు "హరిసర్వోత్తమ ప్రశంస", "తెలుగుతల్లి" అనే శీర్షికలతో పద్యాలురాయటానికి అప్పట్లో బ్రిటిష్ కవి జేమ్సు హెచ్. కజిన్సుతో ఆయనకు ఏర్పడిన పరిచయం పరోక్షకారణమని రమణారెడ్డిగారొకచోట ఊహించారు. ఈ ఊహకు ఆధారం రామిరెడ్డిగారు త్రివేణి సంపాదకునకు రాసిన ఒకలేఖలో పందొమ్మిదో శతాబ్దంలో మొదలైన ఏట్స్, టి. డబ్ల్యు. రస్సెల్ అనే బ్రిటిష్ కవుల రచనలను మలచిన "Gaelic revival" అనే ఉద్యమాన్ని ప్రశంసిస్తూ అన్నమాటలు. ఆ ఉద్యమం ఒకవిధంగా అప్పటి ఆంధ్రోద్యమంలాటిది కావటంవల్ల రమణారెడ్డిగారు చేసిన ఊహ ఎంతో అనుశీలనాత్మకంగా ఉంది

—తరువాయి 8-వ పేజీలో

వక్త, వ్యాఖ్యాత, కళావేత్త, తత్త్వవేత్త, భాష్యకారుడు,
శోధకుడు, సాధకుడు, సత్యాన్వేషి, ద్రష్ట, ఉపదేశికుడు

కీ. శే. ముట్నూరి కృష్ణరావు

"శత్రుమిత్రభేదం ఈకలం పాటించదు" అని అనగలిగిన ధీరుడు, ఉత్తమ సంపాదకుడు

వీరింటిపేరు అసలు ముట్లూరువారు. సునిశితమేధావి. ఆంధ్ర ఆంగ్లభాషలలో అద్వితీయులు. అయినా ఎఫ్. ఏ. లో ఐదారుసార్లు దండయాత్రలు తప్పలేదు! చివరకు ఉత్తీర్ణుడున్నుకాలేదు. కారణం ఆయనకు గణితంలో యేమాత్రం అభిరుచి లేకపోవటం. అనాడు బందరు హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులు కుంభకోణం కృష్ణమాచార్యులుగారు అఖండుడు. మహాపండితుడు. కఠిన శిక్షకుడు. ఆయన ప్రియశిష్యుడుగా హైస్కూలు విద్యను పూర్తిచేశారు. బందరు నోబిల్ కళాశాలలో విద్యార్థి అయ్యారు. అనాడు బందరు కళాశాల ఆంధ్రదేశంలో పేరుప్రతిష్ఠలు ఆర్జించుకున్నది. ఉత్తమోత్తములైన ఆచార్యవర్గం వుండేది. నీతినిజాయితీలకు, విమలవర్తనకు, ఆధ్యాత్మిక చింతనకు, శిష్యవాత్సల్యతకు పేరువడ్డ మహాఋషి రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారు ఆంగ్లమును బోధించే ఆచార్యులు. ఆయన బ్రహ్మసమాజికుడు. త్యాగమూర్తి. మహాపురుషుడు.

కీ. శే. కృష్ణరావు

పూర్వమే హరిజనపిల్లను పెంచుకున్న సంస్కర్త. ఆయన శిష్యశ్రేణి ఆంధ్రదేశంలో ప్రఖ్యాత విద్యావేత్తలుగా, కవులుగా, పండితులుగా, రాజకీయవేత్తలుగా, న్యాయవాదులుగా, డాక్టర్లుగా ప్రతిష్ఠ నార్జించుకున్నారు. ఆయన విమలవర్తన, ఆధ్యాత్మిక చింతన, పాండిత్యప్రకర్ష, సంస్కారము ముట్నూరివారిలో మూర్తీభవించినవి. కృష్ణారావుగారు తాను ఎఫ్. ఏ. చదువు చుండగనే బి. ఏ. విద్యార్థులకు షేక్స్పియర్ డ్రామా బోధిస్తూవుండేవారు. ఒకనాడు నాయుడుగారు వారికి తెలియకుండానే యీ బోధించడం ఒకగంటసేపు వినటం తటస్థించింది. వెంటనేవెళ్లి కృష్ణారావును కౌగలించుకుని "నాకంటే బాగా చెపుతున్నావోయి" అని అభినందిస్తూ "నా శిష్యులు యిటువంటి వారైనారని ఆనందిస్తున్నాను. గర్విస్తున్నాను" అన్నారు.

ముట్నూరి ప్రయాణీకుడు. వీరికన్ని విధాల సహాయకారి సలహా సంప్రతింపులు ఇచ్చువారు, వంగభాషలో పండితుడు, సంఘసంస్కర్త, కళారాధకుడు, దేశభక్తుడు, శ్రీ కౌతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు. వీరు సరస్వతీ నికేతనం పేరుతో బెంగాలీ గ్రంథాలను అనువాదంచేసి ఆంధ్రభాషకు అమూల్య రత్నాలను చేకూర్చారు. కృష్ణారావుగారికి ఆంధ్ర ఆంగ్లభాషల్లో అసమాన పాండిత్యం గలదు. అనర్గళంగా గంభీరంగా వుపన్యసించగలిగినటువంటి వక్త. మంచి వ్రాయసకాడు. స్వరాజ్య సంరంభానికి ప్రజలను ఆయత్తపరచుటకు తనకొక పత్రిక అవసరమని భావించారు. అదివరకే కృష్ణామండల సంఘంతరఫున శ్రీ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు, దాసు నారాయణరావుగార్ల సంయుక్త సంపాదకత్వంలో వెలువడుతున్న కృష్ణాపత్రికలో సబ్-ఎడిటర్‌గా చేరారు. తరువాత ఆ పత్రిక సంపాదకుడైన తన సహచరుడు అవుటపల్లి నారాయణరావుగారి సహచర్యం వల్లపటుతరముగా, భావగాంభీర్యముట్టిపడునట్లుగా చక్కని గ్రాంధికభాషలో భీరులను సైతం ధీరులుగా తయారుచేయగలశక్తి సంపన్నతగల వ్యాసములు వ్రాయగలశైలి అలవరచుకున్నారు. ఒక ఆరునెలలు బిపిన్ చంద్రపాలువెంట బెంగాలులో పర్యటన మొనరించారు. వారితో ఆంధ్రదేశమంతా తిరిగారు. ప్రజాహృదయాన్ని ఆకర్షించగలశక్తి సంపన్నతలను, లోకజ్ఞానమును సంపాదించుకున్నారు. తరువాత కృష్ణాపత్రిక సంపాదకత్వం చేపట్టారు. పత్రికా సంపాదకత్వమొక తపస్సుగా నిర్వహించారు. అట్టివారు నభూతో నభవిష్యతి. అట్టి వ్యాసాలను వ్రాయగలిగినలేఖిని మరొకటిలేదు అనిపించుకున్నారు. అనాడు కృష్ణాపత్రికలో ప్రకటింపబడిన యేవాక్యమైన, వార్తయైన, సత్యమే అనే పవిత్రభావం ప్రజలలో కలిగించారు. పత్రికాధిపతిగా స్వ, పర, పక్షభేదంలేకుండా నిర్మొగమాటముగా విమర్శనాదృష్టితో పవిత్రభావములతో వ్రాయుట వారి నిత్యవిధిగా భావించారు.

శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య

1900 నుండి 1920 వరకు భారత రాజకీయరంగము లాల్, పాల్, బాల్ యుగమని చెప్పవచ్చు. మహాపండితుడు శుద్ధశ్రోత్రియుడు, బాలగంగాధర తిలక్ మహారాష్ట్రుడు; ఆర్యసమాజికుడైన పంజాబీ, లాలాలజపతిరాయ్; బ్రహ్మసమాజికుడైన బెంగాలీ, బిపిన్‌చంద్రపాల్, ఆందరుకూడా నాయకత్రయాన్ని సృష్టించింది. వారు కోపల్లె హనుమంతరావు ఎం. ఏ., బి. యల్; డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య ఎం. బి. సి. హెచ్; ముట్నూరి కృష్ణారావుగార్లు. వీరు ముగ్గురిది, ఒకేమాట, ఒకేబాట, ఒకే కార్యక్రమం. కృష్ణారావుగారు తత్త్వవేత్త, ఆధ్యాత్మికచింతనాతత్పరుడు. హనుమంతరావుగారిది కవిహృదయం. ఆయన త్యాగమూర్తి. పట్టాభిగారు లౌకిక వ్యవహారదక్షుడు, అర్థికవేత్త. వారే చెప్పుకున్నారు. కోపల్లె డ్రైవరు, భోగరాజు బ్రేకు + గార్డు.

ప్రజాసేవకు మాకు తర్ఫీదిచ్చింది వారి ఆదివార ప్రార్థనోపన్యాసాలు, కృష్ణాపత్రికలోని వారి రచనలున్ను. కృష్ణాపత్రిక మాకు పారాయణ గ్రంథంగావుండేది. ప్రతి ఆదివారాలలో వారి

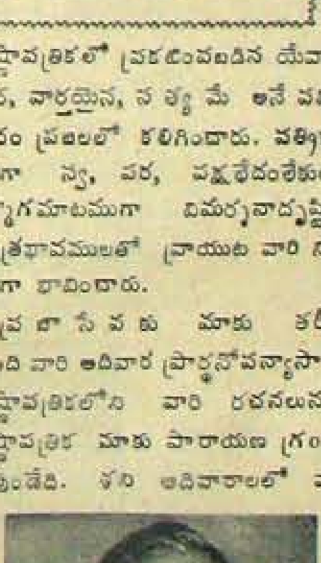
శ్రీ బ్రహ్మయ్య

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

ఒక యంత్రమే యంత్రమే ఒక యంత్రమే యంత్రమా!

సుదర్శన్ ఒక యంత్రము కాదు. కాని అతడు చేస్తున్న పనికి యంత్రంవంటి నైపుణ్యం కావాలి. గంటకు 600 ఉత్తరాలను ఎంచే త్వరితగతితో పనిచేయడం: ప్రతి ఉత్తరం సరియైన స్థలంలోకి వెళ్లేట్లు చూడడం. ఒక్కరోజులో సుదర్శన్ 4500 వరకు ఉత్తరాల్ని పంపుతాడు. ఇది బాధ్యతతో కూడిన పని. దీనినాతడు తన సామర్థ్యానికి తగినట్టి నిపుణతతోను, జాగ్రత్తగాను చేస్తున్నాడు. తంతి తపాల శాఖలో ఇటువంటి 15000 మంది సుదర్శనులు ఉన్నారు. వీరు 400 కోట్లు తపాలా సామగ్రిని త్వరగాను, సమర్థవంతంగాను ప్రజలకు అందజేస్తున్నారు

తంతి తపాల శాఖ

DA 65/271

ఆత్మకూరుసమితి మేనేజరుకు బెదరింపు జాబు!

తీవ్రమైన ఈ విషయాన్ని ఆరాతీయాలె- వెంటనే తగినచర్య తీసుకోవాలె!

'హెచ్చరిక' అనేశీర్షిక తో ఇన్‌చార్జిబి.డి.ఓ.గా వుండిన శ్రీ ఎజా.సత్యనారాయణకు పోస్టులో ఒకజాబువచ్చిందట. ఆ జాబు పాఠాన్ని యధాతథంగా దిగువ యిస్తున్నాము-

"నీకు బి డి. ఓ ఇన్‌చార్జివచ్చినదాది ఆఫీసుస్టాఫ్‌ని, జవాన్లను, సేవకులను నీ ఇష్టమువచ్చినట్లు మాట్లాడుచున్నావు. ఆఫీసులో బి. డి. ఓ. గారిలాగ మంచిపేరు తెచ్చుకోవల అంటే నీలాటి కులము గుణము లేనివాడికిరాదు. నేను తలచుకుంటే నిన్ను వట్టవగలు ఆత్మకూరు బస్టాండులోనే కూనిచేస్తాను. నీకు ఏ మాత్రం కార్యసిద్ధలపైన అపేక్షవుంటే నీవు ఆఫీసులో వున్నంతకాలము చెప్పుక్రింద తేలులాగా వుండవలయును. నేను తలచుకుంటే నిన్ను ఆత్మకూరు పాత తాసిల్దారు చౌదరిగారికి పట్టినగతే నీకు పట్టుంది. ఇట్లు, విషనాగు."

ఇదీ ఆలేఖ. ఇది 4 తేది ఆత్మకూరులో పోస్టుచేయబడినట్లు కవరుమీదవున్న పోస్టుముద్ర తెల్పుతుంది. 5 తేది శ్రీ సత్యనారాయణకు చేరింది.

ఆత్మకూరు సమితి మేనేజరుగావున్న శ్రీ నార్నె సత్యనారాయణ ఆ బి. డి. ఓ. బదలీకాగా, ఫిబ్రవరి 2 తేదినుండి 7 తేది వరకు ఇన్‌చార్జి బి. డి. ఓ. గా వ్యవహరించారట. ఇతను బి. డి. ఓ. గా వుండగా 3 తెది స్టాఫ్‌మీటింగ్ జరిగిందని; చెప్పకుండా, అనుమతిలేకుండా ఆ మీటింగుకు హాజరుకాని ఒక వి. ఎల్. డబ్ల్యు. ను సత్యనారాయణ వాగ్రూపంగా సంజాయిషీ అడిగాడని, అప్పుడుమాత్రం వూరకేపోయి, తిరుగా సాయంకాలంవచ్చి ఆఫీసులో, అందరిసమక్షంలోనే ఆ వి. ఎల్. డబ్ల్యు. సత్యనారాయణను దురుసుగా, నీచంగా దుర్భాషలాడాడని తెలుస్తున్నది. 5 తేది

—తరువ 11 వ పేజీలో

పిల్లలులేని హాస్టళ్లు- దిగమ్రింగుడవుతున్న గ్రాంట్లు!

సంక్షేమాధికార్ల ఆకస్మికదాడులు

జిల్లాసాంఘిక సంక్షేమశాఖ హాస్టళ్ళ మీద వుధృతంగా దాడి ప్రారంభించింది. ఈ దండయాత్ర ఆత్మకూరు తాలూకాతో ప్రారంభమైంది. ఇది కేవలం ఆశాఖ తనంతటతానుగా చేపట్టిన కార్యక్రమంగా కనపడదు. కలెక్టరుగారికి వచ్చిన పిర్యాదులపై, వారి ఆదేశానుసారం ఈ దాడులు జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఆత్మకూరు సమితిలోని అనానసముద్రం పేటలో ఒక బాలురహాస్టలు, ఒకబాలికల హాస్టలు వున్నాయట. గరల్స్ హాస్టలుకు సంక్షేమ శాఖాధికార్లుపోతే, ఒక్క బాలికా లేదట. దీనికి సెక్రెటరీ జిల్లాపరిషత్తు స్థాయీ సంఘ సభ్యురాలొకామట. దీనికి 1964-65 లో రూ 1580 లు, 1965-66 లో రూ 2000 లు-మొత్తం రూ3,580లు ఇప్పటికి ఆ హాస్టలుకు ముట్టివుంది. ఇక బాలుర హాస్టలు లెక్కకు 130 మంది బాలురు విద్యార్థులుండాలట. కాని 15 మంది మాత్రమే వుండినారట. ఈ హాస్టలుకు బోర్డింగు గ్రాంట్లుగాకాని, స్కాలర్ షిప్పులుగాకాని ఇంతవరకు మొత్తం రూ 20,000 చెందివున్నదట. ఈ హాస్టలు సెక్రెటరీ అగ్రామం ప్రక్కనేవున్న ఒక పంచాయితీ అధ్యక్షుడట.

ఈరెండు హాస్టళ్లలో డిసెంబరునుండి అటెండెన్సు లేదట. పుస్తకాలు లేవట. గరల్స్‌హాస్టలు సెక్రెటరీవద్ద అధికార్లు స్టేట్‌మెంటుకూడా తీసుకున్నారట. ఈ హాస్టళ్లకు రావలసిన గ్రాంట్సును వెంటనే నిలుపుదల చేయవలసిందిగా కలెక్టరుగారు ఆదేశించినట్లు; హాస్టళ్లను ఎందుకు రద్దు చేయగూడదో తెల్పవలసిందిగా ఆ మేనేజర్లకు నోటీసు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది.

కావలి ఎడవల్లి హాస్టలుమీద సంక్షేమ శాఖాధికారి అకస్మాత్తుగా దాడి జరుపగా 165 మంది పిల్లలు వుండవలసివుంటే 86 మంది మాత్రమే వున్నట్లు తేలిందట. కావలి ఎడవల్లి ఆత్మకూరుతాలూకా గ్రామమైనా, పొదలకూరు సమితిలో చేరివుంది.

ఇకజిల్లాపరిషత్తు కార్యదర్శి, ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరైన శ్రీ పార్థసారధి, సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసరు శ్రీ దనగిరిగారలు రేవూరు, కామిరెడ్డిపాడు హాస్టళ్లమీదకూడా దండయాత్ర జరిపారట. వివరాలు తెలియలేదు.

ఇలాంటి దాడులు ప్రతి హాస్టలుమీద జరగడం, పేదపిల్లల పేరుతో దోపుడౌ బడుతున్న ఈ సంస్థలు ప్రక్షాళితంకావడం; ప్రభుత్వ ఆశయము, ధనము సద్వినియోగము, సార్థకము కావడం అవసరం.

ఒక్కో రాజకీయ నాయకుని అసరా చూచుకొని, హాస్టలు నిర్వాహకులు లాభసాటివ్యాపారం సాగిస్తున్నారు. ఏ అవాంతరం వచ్చినా కాపాడేవాడున్నాడనే ధైర్యమే ఈ అవినీతికి ప్రోత్సాహకరంగా వుంటున్నది. రాజకీయవాదులు ఈ చెడ్డపనికి అండగావుండకుందురుగాక యని కోరుచున్నాము. —ఐ. వి.

కావాలి కావాలి అనే కావలిలో వద్దు వద్దు అనే నినాదం!

లెవీకి తీవ్ర వ్యతిరేకత!

ఐదేళ్లయినా కావలికాల్వ అతీగతీ లేనందుకు అందరి విమర్శ

ఐదారేళ్ళక్రితం శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్య కాబోలు కావలిసభలో వుసన్యసిస్తూ-'కావలి' అంటే ప్రతిదీ 'కావాలి-కావాలి' అని కోరేవారు-అని చమత్కరించారు. నిజమే;కావలిలో ఏసభ జరిగినా మరుగున పడిపోయిన కావలికాల్వ కావాలని, మంచినీటి వసతం కావాలని, అది కావాలని, యిదికావాలని వారు కోరుతూనే వుంటారు. ఇట్లా వారు కోరుతూవుండడమే గాని, కోరినది యీడేరడంమాత్రం వారు ఎరుగరు. అట్లాంటిది యిప్పుడు యిది వచ్చినా, చచ్చినా మాపాడు వద్దుమొత్తుంకానీ యీ 'లెవీ'నిమాత్రం తీసేసి వుణ్యం కట్టుకోండి మహానుభావులారా! -అనే ధోరణిలో కావలిరైతాంగం కోరడం ఆశ్చర్యమూ, విషాదమూ అనిపించింది.

శ్రీ రేబాల దశరథరామిరెడ్డి

ప్రజల వాదిని తెల్సుకోగలిగిన మంత్రి పుంగవుడుంటే యీ లెవీ విధానాన్ని వెంటనే రద్దుచేసి వేస్తాడు.

ఇంతకూ అసలు విషయాని కొస్తాం. కోవూరులో జరిగిన రైతుసభ మాదిరిగానే గతవారం 9 తేది కావలి వెంకటేశ్వర హాలులో వాకరైతు మహాసభ జరిగింది. శ్రీయుతులు దొడ్ల కోదండరామరెడ్డి, కేతిరెడ్డి కోదండరామరెడ్డి, తోటరామమూర్తి, బిట్రగుంట సమితి అధ్యక్షులు గొట్టిపాటి కొండవనాయుడు, ఉమ్మారు కృష్ణారెడ్డి, నూనె సుబ్రహ్మణ్యం-వీరు ఆహ్వానసంఘ ముఖ్య సభ్యులు. 9 తేది మధ్యాహ్నం 3 గంటలకల్లా శ్రీయుతులు రేబాల దశరథరెడ్డి, నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి,

—తరువ 11 వ పేజీలో

ప్రయత్నలోపంలేదు -ఏ. సి.

పునర్జన్మ రావాలె, అది ఏ. సి. వల్ల జరగాలె -సంజీవరెడ్డి

9 తేది కావలి రైతు సభలో దశరథరామరెడ్డి – కొండయ్య – చంద్రశేఖరరెడ్డిగారలు చేసిన విమర్శలకు; 10 తేది సమితి సమావేశంలో శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారల నుండి సమాధానము, సంజాయిషీ వచ్చాయి. ఇటీవల ఒకరిది 'అఫెన్సు', ఇంకొకరిది 'డిఫెన్సు' పరిస్థితి అయింది. ప్రజలకు, పాఠకులకు కాలక్షేపంగా వుంటున్నది.

శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 10 తేది కావలి సమితి కార్యాలయంలో జరిగిన సభలో కావలి కాల్వనుగూర్చి ఇలా చెబుతున్నారు-

"కావలి కాల్వకొరకు మొట్టమొదట గట్టిగా ప్రయత్నం చేసిన వారులేరు. కాల్వకు పునాదిరాయివేసిన అనంతరం ఆదేశాలకు మంత్రిగా నేనువచ్చాను. పైబ తెప్పించి చూచాను. బడ్జెట్‌లో ప్రొవిజన్ లేదు. లేకపోయినా చెయ్యమన్నాను. నాల్గవ ప్రణాళికలోచేర్చి ఢిల్లీ పంపాను. ఇంకా వివరాలు కావాలన్నారు. వాటిని సమకూర్చి పంపబోతున్నాను. నేనూ మంత్రి కాకుంటే చాలా చెప్పొచ్చు. కావలికాల్వ త్వరితంగా చేయడానికి ఎన్నో

ప్రయత్నాలు చేశాను. వీలుకలగలేదు. 1962 లో, ఇప్పుడూ ఆత్యయిక పరిస్థితి

వల్ల ఆటంకంవచ్చింది. స్వర్గీయశాస్త్రిగారు నాల్గవ ప్రణాళికలో క్రొత్తపథకాలు చేర్పవద్దన్నారు. నిర్మాణంలోవున్నవిమాత్రమే పూర్తి చేయాలన్నారు. రేబాల దశరథరామ రెడ్డిగారు పునాదిరాయి వేయింధారుకాబట్టి నేను కావలి కాల్వను రానీకుండాచేస్తే; శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డి శంకుస్థాపన చేయించిన కనుపూరుకాల్వకూడా రాకుండా వుండాలకదా! ఈమధ్యనే శంకుస్థాపన జరిగిన గుంటూరుకాల్వకు అచ్చట ప్రజల నుండి అభివృద్ధివన్ను వసూలు చేశారు. కావలి కాల్వకుకూడా అదిధంగానే వన్ను యివ్వమన్నారు. కాని నేను దానికిఒప్పుకో

—తరువ 12 వ పేజీలో

గూడూరుతాలూకా కుడుగొండ పంచాయితీ అధ్యక్షుడుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైన శ్రీ పంగూరు సుందరరామరెడ్డి

విజయనగరం డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

O. S. No. 364 of 1961. E. P, No. 654 of 1965.

చింతలపూడి సన్యాసిరావు ... —వాది.

చలుమూరు అప్పలనాయుడు వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వేలం ప్రకటన:- యీ నెంబరు డిక్రీమొత్తం ఖర్చులు వగైరాలు వడ్డి వగైరాలు వసూలు నిమిత్తం ప్రతివాదులు సంపూర్ణమైన స్వాధీన హక్కు అనుభవములలో యున్న ఆస్తులు 11-4-66 తేదిన పగలు 11 గంటలు లగాయతు సాయంత్రం 5 గంటల వరకు పై కోర్టువారియెదుట యీలము కాబడును. కావలయువారు వచ్చి పాడుకోవలెను అని యిందుమూలముగా ప్రకటన చేయడమయినది.

1-వ లాటు:- డెంవాడ గ్రామం తాలూకు షుమారు య 1-64 ట్లు పల్లం, షుమారు య 1-18 ట్లు మెట్ట. వెరశి:- య 2-82 ట్లు విస్తీర్ణంగల మెట్ట-పల్లం భూములు. సర్కారుపాట రూ. 1700/- లు.

2-వలాటు:- డెంవాడగ్రామం రాజవీధిలోవున్న [తూ-ప] సుమారు 10 గజములు [వు - ద] సుమారు 30 గజములు కొలతలుగల పెంకుటి యిల్లు. సర్కారుపాట రూ. 3000/- లు.

3-వ లాటు:- గునుపూరు గ్రామము తాలూకు పల్లము షుమారు య 0-30 ట్లు మెట్ట, షుమారు య 0-70 ట్లు. వెరశి:- మెట్ట-పల్లములు య 1-00 సెంట్లు. సర్కారుపాట రూ. 600/- లు.

—దేవులపల్లి గణపతిరావు,
వాది తరఫు అడ్వకేటు - విజయనగరం.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

శ్రీ తిమ్మారెడ్డి

ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డి 25 తేది మ. 3 గంటలకు జి. వ. కార్యాలయంలో జరుగు రైతు ప్రతినిధుల చర్చలలో పాల్గొంటారు; 3-30 గంటలకు జిల్లాపరిషత్తు హాలులో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి చిత్రపటాన్ని ఆవిష్కరిస్తారు.

శ్రీ చెంచురామానాయుడు

మంత్రి శ్రీ ఎమ్. చెంచురామానాయుడుగారు 22 తేది జి. టి.లో నెల్లూరు వస్తారు, ఆ రోజంతా బుచ్చినమితి కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు; 23 తేది కోట, గూడూరు సమితుల; 24 నెల్లూరు టవున్; 26 పొదలకూరులో రాపూరు-ఆత్మకూరు తాలూకాల పార్టీ మహాసభ; 27 తేది హైదరాబాదు పోతారు.

'జమీన్ రైతు' మీద మానసష్టంకేసు-త్రోసివేత

6-8-65 'జమీన్ రైతు'లో తానులంచగొండియని; తననలంచగొండితనంకారణంగా వుద్యోగాన్వేషణ కొట్టిన సిద్ధీపురంవాసి అనుమలరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్య ఎంక్వైర్ త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని చేసిన ఆరోపణలు అసత్యాలని, అవి తనకు మానసష్టం కల్గించాయని, బుచ్చినమితి విద్యాశాఖ గుమాస్తా శ్రీ దువ్వూరు బాలాజీ సింగు 'జమీన్ రైతు' సంపాదకునిమీద ఐ. పి. కో. 499, 500 సెక్షన్లక్రింద పెట్టినకేసును, కావలి అడిషనల్ జిల్లా మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ ఇ. ఎమ్. భగీరథరావుగారు విచారించి; కేసును త్రోసివేస్తూ 14 తేది తీర్పుచెప్పారు.

తీర్పునకలు ఇ.కా అందలేదు. కేసువివరం, తీర్పువివరం తర్వాత. ఈకేసులో 'జమీన్ రైతు' పక్షంగా శ్రీయుతులు రేబాల దశరథరామరెడ్డి, టి. రామమూర్తి (నెల్లూరు), ఎం. బాలసుబ్రహ్మణ్యం (కావలి) న్యాయవాదులుగా వ్యవహరించారు.

కావలికి ఏదిముఖ్యం?

నీటికి కటకటపడే కావలి పౌరులకు ఇప్పుడు పెద్దచిక్కువచ్చి కూర్చున్నది. పంచాయతీగావుండి మంజూరైన 28 లక్షల రూపాయల వుదకసాంటుతో మంచినీటి పథకాన్ని అమలు జరుపుకొని, నీటికటువునుండి బయట పడడమా? లేక, మునిసిపాలిటీఅయి, వుదిత మంచినీటి పథక మహదవకాశాన్ని జారవిడుచుకొని అల్లాడడమా?

మంజూరైన ఈ పథకం నిర్మాణం పూర్తిఅయ్యేవరకు తమ పట్టణం పంచాయతీగానేవుండాలని అపారులు గాఢంగా కోరుతున్నారు; పదిమంది పౌరముఖ్యుల సంఘం ముఖ్యమంత్రి, మునిసిపాలిటీల మంత్రిని కలసుకొని విజ్ఞప్తి చేయుటకు 20 తేది బయలుదేరి హైదరాబాదుకు పోతున్నారు. శ్రీ గోపాలరెడ్డి, మంత్రిశ్రీ పి.సి. కూడా సహాయపడుతున్నారు.

కావలి పౌరులకోర్కె న్యాయసమ్మతమైనది. ప్రజలకు మునిసిపాలిటీకంటే మంచినీళ్లుముఖ్యం. కావలిపట్ల ప్రత్యేకాభిమానంకల శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు ఈపథకం పూర్తిఅయ్యేవరకు కావలిని మునిసిపాలిటీ చేయాలనే ప్రతిపాదనను వాయిదావేసి, ఆప్రజల శాశ్వత కృతజ్ఞతకు పాత్రంకమ్మని కోరుతున్నాము.

ఎస్. టి. ఏ. సభ్యత్వం

స్టేట్ ట్రాన్స్‌పోర్టు అథారిటీసభ్యుడుగా శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు నియమించబడినారు. ఈ సభ్యత్వాన్ని నెరపిన శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు మంత్రి అయినారు. ఆర్. డి. ఆర్. కు కూడా అదృష్టంపడితే ఆనందిస్తాం.

అడిషనల్ పి. పి.

అడిషనల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా మూడవటరమ్‌కుకూడా శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డిగారు నియమింపబడినారట. అందరి హర్షాన్ని పొందే నియామకం ఇది.

విలేఖరికి చేతికర్ర

గత సంవత్సరం గూడూరు అడవిలో జరిగిన హత్యానేరానికి సంబంధించిన ఆచూకీతీసి, అవృత్తాంతాన్నంతా ధైర్యంగా పత్రికకువ్రాసి, పోలీసువారికి పనికల్పించి ఆకేసు దర్యాప్తుకు దోహదమిచ్చి కడకు పోలీస్ నిష్ఠురానికి గురికావలసివచ్చినా వెనుకాడక అభిరుచాగా దాని అంతుతేల్చిన మా గూడూరు విలేఖరి శ్రీ జి. వి. రమణయ్యకు ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీసుశాఖవారు వౌక చేతికర్రను బహూకరించారు. హోం మంత్రి మీర్ అహ్మద్ అలీఖాన్ మొన్న గూడూరుకు వచ్చినప్పుడు మా విలేఖరిని ఆప్యాయంగా పలుకరించి ప్రత్యేకాభినందనలుతెల్పి కరచాలనం చేశారు. వివాదవార్తలంటే రాసినవెనకడుగువేసే మాగూడూరు విలేఖరికి ఈకర్రకాస్త ధైర్యం కల్గిస్తుందని ఆశిస్తాము.

టెన్నిస్ తేదీమార్పు

నెల్లూరులో జరగనున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ టెన్నిస్‌టోర్నమెంట్లు ఫిబ్రవరి 27 తేదినుండికాక; మార్చి 7 వ తేదినుండి ప్రారంభం కాగలదని, ఈ 25 తేది వరకు ఎంట్రీలు తీసుకోబడుతవని కార్యదర్శి శ్రీ జె. వి. రెడ్డి తెలియచేస్తున్నారు.

రక్షణనిధి

దేశరక్షణనిధి సహాయార్థం నెల్లూరు ప్రభుత్వ ట్రైయినింగు కళాశాలలో ఫిబ్రవరి 21, 22 తేదులలో వినోద ప్రదర్శనం యిస్తున్నారు. ప్రదర్శనాన్ని చూడండి; ఆ విద్యార్థుల ఈ కృషిని ప్రోత్సహించండి; దేశరక్షణకు తోడ్పడండి.

నెల్లూరు మార్కెటింగు సొసైటీ ఉద్యోగులందరూకలసి రక్షణనిధికి రూ 143 లు పంపారట.

పెన్షనర్ల సంఘం

నెల్లూరుజిల్లా రాష్ట్రప్రభుత్వ పెన్షనర్ల సంఘసమావేశం శ్రీ ఎడ్వర్డు అధ్యక్షతన జరిగింది. కనీసపెన్షన్ రూ 30 లుగా నిర్ణయించవలసిందని, స్పెషల్ అలవెన్సు రూ 20 లకు పెంచవలసిందని; వైద్య, విద్య వసతులు; బంజరుభూములు, ఇండ్ల నివేశనాలు మంజూరు చేయవలసిందని కోరుతూ తీర్మానాలు గావించబడినవి.

జె. ఎడ్వర్డు, వేపకొమ్మ శ్రీరాములు, గుంటూరు సుబ్బరామయ్య, ఎమ్. సుబ్బరాయుడు, పి. ఎ. శంకరయ్య, వి. వెంకటరమణయ్య, ఎం. రామకృష్ణయ్య ఈ సంఘ కార్యనిర్వాహకులట.

కోర్టుకేసులు

మనుబోలుపాడు వాస్తవ్యురాలు శ్రీమతి కలవకూరు శేషమ్మను హత్యచేశారని వమిడి కొండయ్య, కేశరి రమణయ్య, వమిడి రమణయ్య, చేబర్ల సుబ్బారెడ్డి గారలమీద మోపబడిన నేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ కొత్తపల్లి వున్నయ్యగారు విచారించి, ప్రాసిక్యూషన్ నేరం రుజువు చేయలేకపోయిందని అభిప్రాయపడుతూ కేసునుత్రోసివేస్తూ 14 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు పి. పి. శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు; ముద్దాయిలపక్షంగా ఎస్. రంగనాథం, సి. సంజీవరావు, వి. రమణారెడ్డి గారలు వాదించారు.

• • •

దర్శితాలూకా పెదవుల్లగల్లువాసిగ్రుడం రంగయ్యను చంపారని, ధరణికోట చిన వెంకయ్య, పెదవెంకయ్యలమీద తేబడిన అభియోగాలను జిల్లా అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ జి. ఎమ్. శాస్త్రిగారు విచారించి, కేసును త్రోసివేస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు ఎ. పి. పి. శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి; ముద్దాయిలపక్షంగా ఎస్. రంగనాథం, సి. సంజీవరావు, ఎస్. ఎం గౌస్ (కనిగిరి) గారలు వాదించారు.

• •

తనభార్య మస్తానమ్మను హత్యచేశాడని తలమంచి వడ్డిపాలెంవాసి గుంజి వెంకయ్యమీద తేబడిన కేసునుకూడా విచారించి, త్రోసివేస్తూ, అడిషనల్ జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ శాస్త్రిగారు తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషన్‌కు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి; ముద్దాయిపక్షంగా శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

సైన్సు ప్రదర్శనం

నెల్లూరుజిల్లా సైన్సుప్రదర్శనం మూడురోజులపాటు ఆర్. ఎస్. ఆర్. హైస్కూలులో చాలచక్కగా జరిగింది. 22 హైస్కూళ్లు పాల్గొన్న ఈ ప్రదర్శనం 15 వేలమంది విద్యార్థులను ఆకర్షించింది. పాలిటెక్నిక్ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ సి. వి. గుప్త ప్రారంభోత్సవం జరిపిన ఈప్రదర్శనంలో చాలమంది పెద్దలు పాల్గొని వుపన్యసించారు; ప్రశంసించారు.

ఈ ప్రదర్శనంలో పాల్గొన్న మహమ్మదాపురం శ్రీ దొడ్ల శేషారెడ్డి హయ్యర్ సెకండరీస్కూలు అరు ప్రథమబహుమతులను, ఒకప్రత్యేక బహుమతినిపొందిందట. ఈ సైన్సుటీచరు శ్రీ ఎం. వి. సుబ్బారావు పరిశోధనాశక్తిగల వుత్సాహవంతుడుగా కనుపిస్తాడు. ఇన్ని బహుమతులు పొందినందుకు ఆ స్కూలును, ఆ వుపాధ్యాయుణ్ణి అభినందిస్తున్నాము.

కోవూరు తాసిల్దారు విజ్ఞప్తి

శిస్తువసూళ్లలో గత సంవత్సరం కోవూరు తాలూకాకు అగ్రస్థానం లభించిందని; ఈ సంవత్సరంకూడా శిస్తులు, బకాయీలు నిల్వలేకుండా చెల్లించి ఆ గౌరవాన్ని నిలబెట్టవలసిందని తాసిల్దారు శ్రీ పి. కృష్ణరావు ఆ రైతాంగానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

ప్రజాస్వామ్యానుగుణంగా, అభినందనీయంగావుంది శ్రీ కృష్ణరావుగారి ఈ విజ్ఞప్తి.

క్రీడారంగం

మొన్న 4, 5, 6 తేదుల్లో గూడూరు బాల్‌బ్యాండ్ మింటన్‌క్లబ్ తమ ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా బాల్‌బ్యాడ్ మింటన్ పోటీలు జరిపారు. జిల్లాలోని పెద్దటీములన్నీవచ్చి పాల్గొన్నవి. క్రీడాకారులకు సదుపాయాలు బాగానే సమకూర్చారు. జెట్టి సుందరరామరెడ్డి మెమోరియల్ టీము (నెల్లూరు) జైహింద్‌టీము (కావలి)ని ఓడించి ఫైనల్స్ చేరుకున్నది. నెల్లూరు టీములో రాఘవయ్య, కృష్ణారెడ్డి చురుకైన ఆట ఆడారు. జైహింద్ టీములో రాఘవరెడ్డి తమ పాతస్మరణీయమైన ఆటను ప్రదర్శించారు. బుచ్చి రిక్రియేషన్ క్లబ్, బాబాస్పోర్ట్సు టీముపై అతి సునాయాసంగాగెల్చి ఫైనల్స్ చేరుకున్నారు. బుచ్చిటీములో సుబ్బారాయుడు, కృష్ణారెడ్డి ఫ్రంట్సు దిట్టంగా నిలబడి పిళ్లే, ప్రసాద్ ఆటను సాగనివ్వలేదు. రహింతుల్లా 'కట్స్'కు తట్టుకోలేక పోయారు. ఫైనల్స్‌లో బుచ్చిటీమ్ విన్నర్స్‌గా డిక్లేర్ అయ్యారు. ఉలవపాడు టీములో ఫ్రంట్ ఆడిన కిరణ్వాను (పేరు గుర్తుకురావడం లేదు) ప్రత్యేక బహుమతి నందుకొన్నారు. గెల్చినవారికి-వ్యాఖ్యాత వేటగాడు, క్రీడాభిరాముడుఅయిన బుచ్చిడాక్టర్ శ్రీసీతారామరావు అధ్యక్షతన బహుమతి ప్రదానం జరిగింది. సిద్దారెడ్డి శక్తవత్సలురెడ్డి బహుమతులు వందారు.

భూమి తనఖాబ్యాంకు

పెనుబోలు వెంకటరామిరెడ్డిగారి ఆకస్మిక మరణకారణంగా యేర్పడిన ఖాళీలో శ్రీ పెరుమాళ్‌రెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డిగారిని గూడూరు భూమితనఖాబ్యాంకు అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్నారట.

సంస్కృతి సమ్మేళనం

గూడూరులో ప్రతిసంవత్సరం దీక్షగా నాటక-నాటిక పోటీలు మందిస్థాయిలో జరిపే సంస్కృతి సమ్మేళనంవారు ఇటీవల శ్రీ పి.బి. సుబ్బారెడ్డి బి.పి.బి.ఎల్. అధ్యక్షతన సమావేశమై ఈ సంవత్సరం మేటివ వారంలో నాటక-నాటిక పోటీలు నిర్వహించాలని తీర్మానించారట. ఈ పోటీలకు ఎంట్రీలు పంపేవారు మార్చి 15 తేదిలోగా సంస్కృతి సమ్మేళనం కార్యదర్శితో సంప్రతించి వివరాలు తెల్సుకోవచ్చు.

నీటిమట్టం

నెల్లూరు అనకట్టక్రింద	3.6 అ.
సంగం అనకట్టక్రింద	2.0 అ.
నెల్లూరు చెరువు	16.15 అ.
నర్వేపల్లి	11.00 అ.
కనిగిరి రిజర్వాయరు	21.45 అ.

——

ప్రకటన

కావలి కాపురస్తులు పేరూరి కొండయ్య కొమార్తె మాలయాద్రిలక్ష్మీనరసింహ్మం, తన తాలూకు స్థిరచరాస్తులను పరాధీనములు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. సదరు ఆస్తులు వారి స్వార్జితములు కావు. పిత్రార్జితములై యుంటున్నవి. సదరు ఆస్తియందు వారి మైనరుసంతతికి జన్మతఃహక్కు ఏర్పడియున్నది. వారికి ప్రస్తుతం యిద్దరు మైనరు ఆడపిల్లలు, మగపిల్లవాడు ఒకడు యున్నారు. సదరు మాలయాద్రి లక్ష్మీనరసింహ్మంగారికి ఆస్తి పరాధీనము చేయవలసిన అగత్యములేదు. సదరు ఆస్తులను యెవరైనా కొనుక్కొన్నయెడల వారి మైనరుసంతతి హక్కులకు భంగముకలుగ జాలదని ఇందుమూలముగా యావన్మందికి తెలియచేయడమయినది.

మైనర్ల శ్రేయోభిలాషి - మేనమామ
సరాబు సుబ్రహ్మణ్యం,
నెల్లూరు-2.

బారాబతిరాఫిల్ 13-వ 'డ్రా' తేది 13-2-66

—: ముఖ్యబహుమతుల సంక్షిప్త ఫలితములు :—

1-వ ప్రైజు రూ. 1,10,000/- టిక్కెట్టు నెం. 2 DA 8604 రు అస్సాం.

2 X రెండవ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 27.500/- చొప్పున:-
2 AA 8909 డి. నరసింహులు – వికారాబాద్ తాలూకా - ఆంధ్ర.
(2) HA 1208 కూర్గుజిల్లా - మైసూరు.
2 X మూడవ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 13,750 లు చొప్పున.
(1) 2nd 8663 అస్సాం : (2) JA 7137 - మైసూరు.
2 X నాల్గవ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 5500/- లు చొప్పున.
PH 2030 కలకత్తా : AR 6343 బీహారు.
2 X 5-వ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 2750/- లు చొప్పున.
WF 6796 : AN 6277 వుత్తరప్రదేశ్.
6 ప్రయిజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 1100/- లు చొప్పున.
టి. నెం. BF 1006; HP 3281; 2 CM 6930; CD 7254
MK 5036; MQ 8615 పైన వివరించిన టిక్కెట్లు పొందినవి.

NEXT DRAW మరు "డ్రా" తేది 5-6-1966

మరో గొప్ప అవకాశము! యీ తరుణం ప్రైజు మీదేకావచ్చు.
కె. సి. చారిటీస్‌ఫండ్ 'డ్రా' తేది : 30-4-66
రు. 1,15,000/- లు మొ॥ కనీసము రు. 20/- ల వరకు ప్రైజులుగలవు.
చందా : టిక్కెట్టు రూ. 1/-; 14 టిక్కెట్లు (పారం) రూ. 10/-
—— పూర్తి వివరములకు - అథరైజ్డు డిస్ట్రిబ్యూటరు:- ——
N. V. ఆచారి. "శ్రీనివాస్ టూర్స్"
(బొగ్గుహాలు దక్షిణపుగేటు ఎదుట) ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

శ్రీ
వెంకటేశ్వర ఇండస్ట్రీస్
అల్లూరు
(కోవూరు తాలూకా - నెల్లూరుజిల్లా.)
ఫ్యాక్టరీ:- ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్—నెల్లూరు
పేలథీన్ ట్యూబులు - కారిగేటెడ్ రోల్సు బాక్సులు,
వాటర్ ప్రూఫ్ ప్యాకింగు సామగ్రి.
వివిధ సైజులలో - మందంలో కావలసినంత స్టాకు తయారుగా వున్నది.
వివాహాదులలో వుపయోగించే నారికేళ – తాంబూలాలిచ్చే అందమైనకవర్లు మా వద్ద సిద్ధంగా వున్నవి.

జిల్లాలో సహకారయుద్ధం

రెండు రూరల్ బ్యాంకుల రద్దు: అసలుచోటునుండే ప్రక్షాళన ప్రారంభమైతే ఎంతబాగుంటుంది?

నెల్లూరు జిల్లాలో సహకార యుద్ధం ప్రారంభమైనట్లే! శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ పాదిలేటి వెంకటస్వామిరెడ్డి గారి సహకారరాజ్య పరిధిలోచేరిన వెంకటగిరి రూరల్‌బ్యాంకును కొత్త సహకార చట్టంలోని 32 వ సెక్షన్ 7 వ క్లాజు ప్రకారంగా ప్రభుత్వ నియమిత మేనేజరు ఆధీనంచేస్తూ వుత్తరువులు జారీఅయినవట. ఇది అక్షరాలా సూపర్ సెషన్ కాదుకాని, కొంచెం హెచ్చుతక్కువగా అంతపనేనని చెప్పవచ్చు.

అట్లనే జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మన్ శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి స్వరాజ్యంలో చేరిన కోట రూరల్ బ్యాంకుకూడా సూపర్‌సీడ్ చేయబడి, ఆ వుత్తరువు అమలులోకి కూడా వచ్చినదంటున్నారు.

ఇవికాక కలిచెలపాళెం, అల్లీపురం, గుండాలమ్మపాళెం విశాల సహకార పరపతి సంఘాలుకూడా సూపర్‌సీడ్ కాబడినవని; అయితే అందులో రెండుసంఘాల విషయంలో వుత్తరువులు యింకా అమలులోకి రాలేదని తెలుస్తున్నది.

ఈచర్య యీనాడు ప్రారంభమైంది కాదని, ఐదారుమాసాలక్రితమే వీటన్నిటి సూపర్ సెషన్‌కు వ్రాయడం జరిగిందని; అయితే యెంతమాత్రమంటే జిల్లా రాజకీయ పరిణామాల పర్యవసానంగా ఆచర్య శీఘ్రతరం చేయబడి వుండవచ్చునని విషయజ్ఞుల వూహ. సూపర్‌సెషన్‌కు గురియైన రెండు రూరల్‌బ్యాంకులు; అలాంటి వుత్తరువులకే గురి అయిన కొన్ని లార్జ్‌స్కేల్ సొసైటీలు, సెంట్రల్‌బ్యాంకి అధిపతుల దయకు దూరమైనవి కావడంవల్ల, ఇది రాజకీయంగా జరిగిన కససాధింపు చర్య అని సామాన్యుడు అపోహపడడంకూడా సహజం. మొత్తానికి ఈ సూపర్‌సెషన్లు జిల్లా రాజకీయాలలో మరింతవేడిని, వుద్రిక్తతన్ని కల్గించేట్లున్నాయి. విభేదాలను, పొరపొచ్చాలను పెంచేట్లున్నాయి. ఇది కడకు ఎక్కడకు తీసుకపోతవో ఏమో!

ఇదేవిధంగా మరికొన్ని సహకార సంస్థలమీదకూడా చర్యజరగవచ్చునంటున్నారు. అసలు జిల్లాకేంద్ర సహకార బ్యాంకుకు, గ్రామ పరపతిసంఘాలకు వుండవల్సింది 'అద్వైత'సంబంధం. కొన్ని గ్రామీణ సహకారసంఘాలు సూపర్‌సీడ్ అయ్యేంతగా చెడిపొయ్యాయంటే, ఆమేరకు సెంట్రల్ బ్యాంకుకూడా సూపర్‌సీడ్‌కావలసినంతగా చెడిపోయివుండాలని ఒక సహకారుని సిద్ధాంతం. ఈ చర్యలవల్ల దిగజారుడులోవున్న సెంట్రల్‌బ్యాంకు ఖజానాలోకి నాలుగురూకలుచేరి దానికి ప్రాణం పోయబడితే సంతోషమే. కాని ఆ ఆశ అడియాసేనంటున్నారు సహకారపండితులు.

ఈ చర్యలన్నీ సహకార సంస్థలు ప్రక్షాళనోద్దేశ్యంతో జరిగేవైతే అంతకంటే సంతోషించదగిన విషయం, సమర్థించదగినవిషయం వేరొకటుండదు. సెంట్రల్ బ్యాంకు జరిపే ఏచర్యఅయినా తన మన–అభిమానరహితంగా, నిష్పాక్షికంగావుంటే అడగడానికి ఎవ్వరికీ నోరురాదు. కాని ఆచర్యలు వర్గ తత్వంతో కూడినవైనవుడు, రాజకీయ ప్రమేయంతో కూడినవైనవుడు అపార్థంచేసుకొనుటకు అస్కారం కలుగుతుంది. వెంకటగిరి సహకార సంస్థలంటే ఏనాడో అపోహలకు, అపవాదులకు, ఆరోపణలకు గురియైన సంస్థలు. కోట బ్యాంకు మీదకూడా సదభిప్రాయంలేదు. కాని వీటితో సమానంగానో, ఇంకా అధ్వాన్నంగానోవున్న సంస్థలున్నవే, వాటి విషయ మేమిటనేది సామాన్యంగా ఎవ్వరైనా అడిగే ప్రశ్న. ఈప్రశ్నకు అస్కారంలేనివిధంగా సెంట్రల్‌బ్యాంకు చర్యలుంటే జిల్లా సహకారోద్యమానికి మంచి రోజులొచ్చాయని భావించే అవకాశముండేది.

ఈ చర్యలపై అప్పుడే కలకలం ప్రారంభమైంది. అందులో భాగమే గూడూరు తాలూకాలోని ఒక పంచాయతీ అధ్యక్షుని పేరుతోవచ్చిన ఆరోపణలలేఖ. అందులోని విషయ సారాంశమిదీ—

"చింతారెడ్డిపాళెం లార్జ్ స్కేల్ సొసైటీఅనంవారిపరిపాలనలో వుండేదే. ఆ సొసైటీనుండి లిమిటెడ్ లయబిలిటీస్‌సంఘాలతరపున అనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారిని సెంట్రల్ బ్యాంకు డైరెక్టరుగా ఎన్నుకున్నారు. ఆ సొసైటీ దాదాపు రూ. 55,000 లు వాయిదామీరిన బాకీ వున్నది. అట్లా బాకీవున్న సొసైటీ ప్రతినిధిగా వచ్చిన డైరెక్టరు ఆటోమేటిక్‌గా తన డైరెక్టరు పదవిని కోల్పోతాడు. కాని మంత్రిగారి కొడుకు కాబట్టి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు తగినచర్య తీసుకోలేదు. శ్రీ భక్తవత్సలరెడ్డి యింకా డైరెక్టరుగానే కొనసాగుతున్నారు.

"మంత్రిగారి వూరైన రాజుపాళెంలో మిల్క్ సప్లయి సొసైటీ స్థాపించబడి మూడుసంవత్సరాలైంది. అయినా అందులో మిల్క్ లేదు, సప్లయ్యూలేదు; లెక్కలు అంతకుముందే లేవు...."

ఈ ఆరోపణల జాబితా సహకార పరిధిదాటి యితర విషయాలకుకూడా పోతున్నది; అందువల్ల ఇంతటితో ఆపివేస్తాము. ఈ ఆరోపణలు చేసేది చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి పక్షపాతిగా వుండవచ్చు; అది ప్రతీకారంగా చేసినదికావచ్చు. కాని ఈ ఆరోపణలలో నిజముండి, సెంట్రల్‌బ్యాంకు వారి ప్రక్షాళనాకార్యక్రమం యిక్కడనుండే ప్రారంభమైతే దానికి ఎంతవిలువ, బలము, గౌరవము వుండేది?

అసలు యిలాంటి చర్యలు చాల అప్రియంగా వుంటాయి. సక్రమమైనవైనా సదుద్దేశ్యంతో స్వీకరింపబడడం అరుదుగా వుంటుంది. శ్రీ అనం వెంకటరెడ్డిగారు, అప్రియమైన ఈ పనికి ఎటూ పూనుకున్నారు; దానికి రాజకీయరహితమైన ఒక విశాల నిష్పాక్షిక వాతావరణాన్ని కల్గించగలిగితే సంతోషం.

—మా సహకార విలేఖరి.

కావలి నియోజకవర్గానికి ఇతరులను రానివ్వరట!

అనెమడుగు సభలో హెచ్చరిక

10 తేది కావలి కార్యక్రమానంతరం మంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు పంచాయతీభవన ప్రారంభోత్సవానికి అనెమడుగుకుపోయారు. ఈ సందర్భంలో జరిగిన సభకు శ్రీ చక్కా సత్యనారాయణగుప్త గారు అధ్యక్షత వహించారు. సభలో కావలి సమితిఅధ్యక్షుడు శ్రీ అయ్యపరెడ్డి, శ్రీ అల్లంపాటి సుందరరామరెడ్డిగారలు కూడా వుపన్యసించారు.

శ్రీ అయ్యపరెడ్డి వుపన్యసిస్తూ తమ నియోజకవర్గానికి ఈసారి కావలితాలూకా వాసినే అభ్యర్థిగా నిర్ణయించవలసిందని కోరుతూ, ఇతరతాలూకాలవారిని తాము రానివ్వబోమని స్పష్టంగా ప్రకటించారు. మంత్రిగారికి సభలో సమర్పించబడిన సన్మానపత్రంలోకూడా ఈ విషయమే వుద్ఘాటించబడింది.

శ్రీ పి. సి. తన వుపన్యాసంలోమాత్రం ఈవిషయాన్ని ప్రస్తావించలేదు. కావలి కాల్వ, ధాన్యంలెవీనిగూర్చిమాత్రమే మాట్లాడారు.

అయ్యపరెడ్డిగారిఈసూత్రం అన్ని నియోజకవర్గాలకు, అందరు వ్యక్తులకు వర్తిస్తే ఏమవుతుందో వారు గమనించే మాట్లాడారా?

— మా. వి.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

బిల్లులద్వారా వసూళ్ళు చేయాలంటారు. ఇలాంటిపద్ధతి రాష్ట్రానికంతా, కృష్ణా, ఉభయ గోదావరి జిల్లాలు మూడింటిలోనే వుంది. రాష్ట్రానికంతా ఒకేవిధానమెందుకు అవలంబించకూడదని వీరు ప్రశ్నిస్తున్నారు. పైగా, లెవీ విధిస్తే సంతోషంగా ధాన్యం యివ్వడానికి కృష్ణా, తూర్పు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా రైతులు సంసిద్ధంగా వున్నారు. అక్కడ విధించక, ఇతరజిల్లాలలో ఎందుకని తిమ్మారెడ్డిగారంటున్నారు.

పొరుగురాష్ట్రాల సరిహద్దులోవున్న జిల్లాల్లో నిర్బంధ లెవీ విధానం అమలు చేయకపోతే, పొరుగు రాష్ట్రాల్లోకి దాటుమాటుగా నిలవలు తరలిపోతాయి. ఇందువల్ల రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాంతాలకు, ముఖ్యంగా లోటు ప్రాంతాలకూ, రేషనింగువున్న పట్టణాలకూ బియ్యం సరఫరా చేయడంలో యిబ్బంది కలుగుతుందని ప్రభుత్వవాదన. పైగా లెవీమూలంగా సేకరణ చేయకపోతే, ధరలను అదుపులో పెట్టడంగాని, కేంద్రం కోరినప్పుడు ఇతర తరుగు రాష్ట్రాలకు సరఫరా చేయడానికి కాని వీలుండదనికూడా ప్రభుత్వం వాదిస్తున్నది.

ఇది ఇలావుండగా, శ్రీకాకుళంనుంచి జిల్లాపరిషత్తు–సమితులు–పంచాయతీ అధ్యక్షులు–ఇతర్లు వందలసంఖ్యలో ముఖ్యమంత్రికి, ఆహారమంత్రికి, ప్రదేశ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి టెలిగ్రాములు పంపారు. వీరితోపాటు జిల్లా శాసనసభ్యులుకూడా ప్రభుత్వం తమ విధానాన్ని మార్చుకోదలచుకోకపోతే, తమ పదవులకు రాజీనామా ఇస్తామని బెదిరించారు.

సోమవారంరోజున అసెంబ్లీ సమావేశం జరుగుతుండగా లాబీలో ఈ బెదరింపు ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు "రాజీనామాలు పెట్టదలచుకుంటే పెట్టుకోండి" అని ఆహారమంత్రి పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు తమ సహజధోరణిలో అన్నారట. ఇది వారికింకా కోపకారణమై ఆ జిల్లాకు చెందిన 12 మంది శాసనసభ్యులు ముఖ్యమంత్రిని సుబ్బారెడ్డిగారి ధోరణి కారణంగా ఈ పదవిత్యాగం చేయడం వినా తమకు గత్యంతరం లేదుగనుక రాజీనామా పెట్టుకొనడానికి అనుమతి నివ్వవలసిందిగా లిఖితపూర్వకంగా అభ్యర్థించారు.

మంగళవారం రోజున ప్రశ్నల సమయంలో ఈ విషయమై మళ్లీ తర్జనభర్జన జరిగింది. ప్రభుత్వానికీ, కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రముఖ సభ్యులకూ "లెవీ"పై కల తీవ్రమైన అభిప్రాయభేదం స్పష్టంగా కనిపించింది. ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో ప్రభుత్వం "మొగలాయి దర్బారు"గా వ్యవహరించడానికి వీల్లేదని లక్ష్మణదాసు మంత్రి సుబ్బారెడ్డికి ఈ సందర్భంలో చెప్పేశారు.

శ్రీకాకుళంజిల్లా లెవీ రద్దుచేసేట్లయితే తమ జిల్లాలోకూడా ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు అనేభావం నెల్లూరుజిల్లా నాయకులకు, శాసనసభ్యులకుకూడాకలిగినట్లున్నది. బి. సి. కొండయ్య మొదలైన శాసనసభ్యులు ఆ జిల్లాలోని కొందరు సమితి అధ్యక్షులు, మంత్రి చెంచురామానాయుడుగారి నాయకత్వాన ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకొని లెవీ మూలంగా తమ జిల్లారైతులు పడుతున్న బాధలను ఒక విజ్ఞాపన రూపంలో ఆయనదృష్టికి తెచ్చారు. రైతు అమ్ముతున్న ధరలకూ, వినియోగదారు కొంటున్నధరకు పుట్టి 1 కి రూ 210 దాకా తేడా వుందనీ, దీన్ని తొలగించాలనీ కోరారు.

లెవీ విధానం ప్రభుత్వానిదైనప్పుడు ఒక మంత్రి దానికి వ్యతిరేకంగా ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞాపన ఎలా చేస్తారో అర్థంకాదు. ప్రభుత్వ విధానం మంత్రులందరిదీ కాకపోతే ఎవరిదో తెలియదు.

ఏమైనా సోమ, మంగళవారాల్లో జిల్లాకలెక్టర్ల సమావేశంలో రాష్ట్రంలోని ఆహారపరిస్థితిని గురించిన్నీ, లెవీ అమలును గురించిన్నీ చర్చలు, సమీక్షలు జరిగాయి. కలెక్టర్లంతా కూడా మిల్లర్ల ద్వారానే లెవీ వసూళ్ళుచేయాలని అభిప్రాయపడుతున్నారని సుబ్బారెడ్డిగారు శాసనసభలో పేర్కొన్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వవిధానంలో మార్పు వస్తుందని మనం నమ్మవచ్చును.

విద్యానగర్‌లో (వాకాడు) నిర్మితమైన 'లాల్‌బహదూర్ కళాకుటీర్' నామ ఫలకంపై తెరను తొలగించుటద్వారా ప్రారంభోత్సవం జరుపుతున్న శ్రీ గోపాలరెడ్డి. వారి వెనుకవున్నవ్యక్తి కళాశాల కార్యదర్శి శ్రీ జనార్దనరెడ్డి; ప్రక్కనున్నవారు శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డి.

ఆత్మకథ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

లకు నెలవుగా చేస్తున్నారు. నన్ను నిలువునా చిత్రవధ చేస్తున్నారు. నేను అనాథురాల్ని అయితే బాధలేదు; నాదిక్కుమాలిన మొఖంమీద "నెల్లూరు కాంగ్రెస్ భవనం" అనే బోర్డు వ్రేలాడదీశారు. నా సిగ్గు నిలువునా దీస్తున్నారు.

కాంగ్రెస్ పేరుచెప్పుకొని అద్దరు పదవులు తొడుక్కునేవారికినరే సిగ్గులేకపోతే నాకుకూడా సిగ్గుమొగ్గ లేదనుకున్నారా? అదినరే; యిది నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ భవనమన్నారు, కాంగ్రెస్ సంస్థ స్థలమన్నారు. ఆ పొర మున్సిపాల్టీకి బాకీ కడుతున్నారా? లేక మున్సిపాల్టీవారు వసూలుచేసుకోడానికి మర్చిపోతున్నారా? ఈ పాతబాకీకు నామీద ఎవరూ దేయిదేసుకోరుగదా! అనే అనుమానంకూడానన్ను పీడిస్తున్నది. మా కాంగ్రెస్ వాళ్ల రాజ్యంలో వలానిది జరుగుతుందని, వలానిది జరగదనే గ్యారంటీ యేముంది?

జరిగిపోయిన కర్మకాండలేవో జరిగిపోయాయి. కడుపు చించుకుంటే కాళ్ల మీదపడుతుందంటారు పెద్దలు. నాగోడు చిన్మని ఎవర్నీ వేధించను. కాని నేనుకోరే చిన్నకోర్కె ఒకటి– అది యీడేర్చండి చాలు!

గోడలుదాక కట్టించినవారు ఆకాస్త పైకప్పుకూడావేసి, నున్నంగిన్నం కొట్టించి సిద్ధంచేసి, నా లోపలగదుల గోడలకు మహానాయకుల బొమ్మలు తగిలించండి. కాంగ్రెస్‌పార్టీని న్యాయంగా నడిపించండి. ప్రజలపార్టీగా తీర్చిదిద్దండి. అధికారానిదేముంది ఇవాళ వుంటుంది రేపుపోతుంది. కాంగ్రెస్ సమస్యలన్నీ యిక్కడేకూర్చొని చర్చించుకొనేటట్లు సమావేశాలు జరిపించుకోండి. కాంగ్రెస్‌పార్టీని పటిష్టంచేయండి. ఇదే నేను కోరేది, ఇదే నేనుప్రార్థించేది!

త్వరలోనే జనరల్ ఎన్నికలు రానున్నాయి. మీ దుంపతెగిపోతుంది. ఇన్ని అబద్దాలు యిట్టిపెట్టుకొని మీరు ప్రజల ముందుకుపోలేరు. ప్రజలిప్పుడు అంత అమాయకంగాలేరు. మిమ్మల్నిమీరు రక్షించుకొనేందుకైనా నాకు రక్షణ కల్గించండి. నా మానాన్ని కాపాడి నాకు శోభను కూర్చి మీరు శుభాన్నిపొంది దేశానికి శ్రేయాన్ని పంచండి. ఇదే నా విన్నపం. ఆఖరు విన్నపం–

–ఇదీ ఆనెల్లూరు జిల్లాకాంగ్రెస్ భవనం ఆత్మఘోష. వినాల్సినవారువిని, చేయాల్సినదిచేస్తే సంతోషిస్తాం.

కావలెను

భూసార రక్షణకు – నమ్మకమైన పంపు–డీజిల్ యిన్‌స్టాలేషన్లు–హైదరాబాదువారి మెరువులు అమ్ముటకు ప్రతి ఫిర్కా కేంద్రమునందు స్టాకిస్టులు కావలెను.

వివరములకు:-

డా. యం. జె. సుబ్రహ్మణ్యం

రిపబ్లిక్ ఏజెన్సీ,

16/121 ట్రంకురోడ్డు,

(కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్‌బ్యాంకి ఎదురు)

నెల్లూరు.

పసిరికలు - కామెర్లు
భయపడవనిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు

తణుకు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 69 of 65. Sc. 364 of 64.
వలివెల సుబ్బారావు —వాది.
అదంట వెంకటసీతా రామాంజనేయులువగైరా } —ప్రతివాదులు.
వాది దాఖలు చేసిన అడ్వర్టయిజుమెంటు:-

యీ నెంబరులో వాది ప్రతివాదుల తా॥ స్థిరాస్థిని జప్తిచేయించి 28-3-1966 తేది వేలంకు తెమ్మని వచ్చుచున్నాడు. తణుకు డి. ము. కోర్టువారు వారంటు దరఖాస్తు షెడ్యూలు దాఖలా 3 అయిటములు ఒకే లాటుగా వేలం వేయమనిన్ని, అందుకు నర్కారుపాట 3 ఐటములకు రు. 1.00/- (వెయ్యిరూపాయలకు) fix చేసినారు. సదరు 3 అయిటములు పైనయుండుకున్న తనఖాబాకీలు వహించేపద్ధతిని వేలములో పాట పాడుకొనవలెను.

షెడ్యూలు:-

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, తణుకు తా॥ తణుకు సబు డి॥ లో చేరిన తణుకు పంచాయతి యేరియాలో చేరిన తణుకుగ్రామం తాలూకు ప్రతివాదులకు సంపూర్ణహక్కు భుక్తములుగల 8-వవార్డు R. P. నెం. 67/3 రులో దక్షిణంవైపు నివేశనస్థలం అందులో వున్న అసంపూర్తి డాబాయింటికిహద్దులు:- [తూ] పంచాయతీరోడ్డు గ. 17 లు [ద] మాచేటి సరోజినీదేవి తా॥ సరిహద్దు గోడ కొంతవరకు - పెన్మెత్స ఆనందరాజుగారి గోడ కొంతవరకు గ. 28 లు [ప] పంచాయతిరోడ్డు గ. 28 లు [ఉ] కొడమంచిలి సుబ్రహ్మణ్యంగారి ప్రహరి గ. 17 లు. ఈ హద్దులమధ్య చ. గ. 476 లు స్థలము. ఇందులోని అసంపూర్తి డాబాయిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములు, పైకప్పు, ఫల వృక్షములు సహా.

(2) డిటో గ్రామం తా॥ ప్రతివాదులకు హక్కు భుక్తములుగల పెంకుటిల్లు-స్థలంకు హద్దులు:- [తూ] రోడ్డు గ. 17 లు [ప] సోమంచి సుబ్బమ్మగారి తా॥ అ. 17 లు [ద] 1-వ ప్రతి స్థలం అ. 37 లు [ఉ] అదంట లక్ష్మీవతి స్థలం అ. 29 లు. ఈ హద్దులమధ్య చ. గ. 63-5-0 లు స్థలమున్ను, యిందులోని పెంకుటి లోగిలి, ద్వారబంధములు, కిటికీలు, తలుపులు, పైకప్పు, వృక్షములుసహా.

(3) పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, తణుకు తా॥ తణుకు సబ్ డి॥ లో చేరిన తేతలి పంచాయతీ పిరియాలో చేరిన తేతలిగ్రామం తాలూకు తీరాయితీ పల్లం మెరక R. S. నె. 205/3 రు పూరా, యె 0-31 సెంట్లు నె. 205/4 రు పూరా, య 0-41 సెంట్లు నె. 205/1 రు పూరా, ఉ 5-35 ట్లలో [ద] } య 0-71 సెంట్లు

—కుల్లు:- య 1-43 ట్లులో జాయింటు య 0-71½ ట్లు భూమి, ఫలవృక్షములుసహా. స. పాట రూ. 1000/- for the Three Items Subject to all Mortgages.

మరిన్ని ఐ. ఎ. 1374/65 పిటిషనువల్ల 1-వ ప్రతివాదికి 2, 3 సార్లు నోటీసులుచేసినను తీసుకొననందున, యీ పేపరులో ప్రచురణ చేయడమైనది. 28-3-66 తేదిన పై కోర్టులో హాజరై ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను. లేనిఎడల 1-వప్రతివాదిని యక్సుపార్టీచేయబడి అతని పరోక్షమందు తీర్పు చెప్పబడునని యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

—కొప్పాక బ్రహ్మానందరావు,
డిక్రీహోల్డరు ప్లీడరు.

గ్రంథసమీక్ష

(4 వ పేజీ తరువాయి)

ఈ గ్రంథంలోని జీవిత కథాభాగం చాలాచిన్నది. ఎక్కడా అతిశయోక్తి పేరిటి అన్యోక్తి లేదు. ఉన్నదాన్ని భూతద్దాలతో చూపే చాపల్యం కనబడదు. తాను చూచింది, తెలుసుకున్నదీ, తనకు తోచింది నిక్కచ్చిగా చెప్పడం ఈ రచనకు ఓ విలక్షణతను కలిగించింది. వాస్తవానికి దూరంకాని స్వగతాలా, సంభాషణలా, దృశ్యవర్ణనలా, వ్యాఖ్యానాలా చొప్పించడంవల్ల జీవిత కథాభాగాల్లో రచన నవల్లోలాగా అందంగా నడిచింది. చిన్నతనంలో కుంచె ఒకటి తయారుచేసుకోటం కోసం రామిరెడ్డిగారు చేసిన దిలిపి సాహసాన్ని ఇలా వర్ణించారు రచయిత— "మునలిగుర్రం దయనీయ వస్థితిలో అస్థిబలం ఆధారంగా నిలిచివుంది. ఒక పసితుంటరి దానివాలకం గమనిస్తున్నాడు. రాళ్లవిసిరి అనంధిస్తాడేమో! దగ్గరకువస్తున్నాడు. గుర్రపు కాలితాపులు దవడపళ్లు పూడగొడతాయి జాగర్త! ఫరవాలేదు, మెలకువతో కాళ్లకు దూరంగానే మసలుతున్నాడు. వీడికి కావలసినదేమిటి? ఈ తొక్కనెక్కి సవారి పోవాలా?... తోక కుచ్చుతో ఏమిపని? నిర్దయగా తోక వెంట్రుకలు పీకుతున్నాడు. ఇంటికి వెళ్లి వాటితో కుంచె తయారు చేస్తున్నాడు. వెదురుపుల్లను నలగగొట్టి చెయ్యగూడదూ? వేపపుల్లలు కరువయ్యాయా? ఎద్దుకాలిలో ముల్లంత లేడు,వీడికికుంచెఒకటిఎందుకు?"

ఇంత నాటకీయంగా సాగిన జీవిత కథనం మనోజ్ఞంగా ఎందుకుండదు? అయితే సర్వత్రా ఇలాటి శిల్పాన్ని వాడుకోడానికి రచయితకు వీలు చిక్కలేదు.

రామిరెడ్డిగారి బాల్యమిత్రులా, పరిచయస్థులా, బంధువులా చెప్పిన విషయాలలోని పరస్పర వ్యాఘాతాలను తొలగించుకుని, ప్రామాణికమైన లిఖిత సాక్ష్యం స్థానే దినిక్కి దినిబట్టి కొంత కథనం చెయ్యటంజరిగింది. కాని అలాటి సందర్భాల్లోకూడా శిల్పంమీది లోభంవల్ల వాస్తవోదంతాన్ని తారుమారుచేసే అబద్ధాన్నిగానీ, అబద్ధాన్నిమించిన కవిత్వాన్నిగానీ ఎక్కడా చొప్పించలేదు. రామిరెడ్డిగారి బాల్యమట్టంలోనూ యౌవనదశలోనూ సాంఘిక వివరణలా, చారిత్రకాంశాలా యెక్కువగా యివ్వటం జరిగింది. ఈ రచయిత చరిత్ర రాజకీయశాస్త్ర విద్యార్థి. సామ్యవాదంమీదా, డయలెక్టిక్స్ మీదా గొప్ప నమ్మకం వున్నవారు. అందువల్లనే— "భౌతిక పరిస్థితులూ, అస్తి సంబంధాలవల్ల ఏర్పడే వర్గాలకు అనువైన మానసిక ప్రవృత్తులూ, తత్కాలాన రాజ్యాధికారం నిర్వహించే బలాధిక వర్గ ప్రభావాలూ మొత్తం సమాజాన్ని దృశ్యాదృశ్యంగా స్పష్టాస్పష్టంగా రూపుదిద్దే వైలక్షీభావజాలం మొక్కట్లుగా కనిపిస్తాయి".

ఈవిధమైన సాంఘిక దృక్పథం ఈ రచన అంతటా అంతర్వాహినిగా ప్రవహిస్తుంది. రామిరెడ్డిగారి సాహిత్యాన్నిగూర్చి రచయితచేసిన విమర్శలో చాలామట్టుకు ఈ సాంఘిక దృక్పథమే ప్రముఖస్థానాన్ని వహించింది. దాదాపు ప్రతిరచనలోను కవియొక్క అప్పటి చిత్తవృత్తినీ, ఆ చిత్తవృత్తికి స్పష్టంగానో అస్పష్టంగానో రూపుదిద్దిన సామాజికశక్తులనూ, సాహిత్యోద్యమాలనూ, యితర కావ్యాలనూ, పరిసరాలను సూక్ష్మంగా సమన్వయపరచి చూపటం జరిగింది. రామిరెడ్డిగారి "రసిక జనానందము" అనే కావ్యానికి తిరుపతి వెంకటకవుల "శ్రవణానందం" యెలా ఒరవడి పెట్టిందో, "మాతృశతకము"లోని దేశమాతృమూర్తికి అప్పటి తిలక్ అరవింద ఘోషుల హైందవమత పునరుద్ధరణోద్యమం యెలా అర్పితినిచ్చిందో రచయిత వివరించారు. "యుద్ధ సంహారాన్ని" "పుష్పబాణ విలాసాన్ని" దొరికినంతమట్టుకు మూలంతోపోల్చి, అనువాదం ఎక్కడెక్కడ యెలాటి కొత్తసొగసులు సంతరించుకుందో చూపారు. "కర్షకవిలాసం" అనే నాటకంలో అప్పటికే చూచాయగా కనబడుతున్న కవికోకిల విజ్ఞానవాద వైఖరినీ, తాత్వికతనూ చర్చించారు.

'నలజారమ్మ అగ్నిప్రవేశా'న్ని 'మునెమ్మ మరణం'తో పోల్చి రచయితచేసిన సాహిత్యచర్చ నిశితమైంది. "ఆనాటికి రామిరెడ్డి ఒక రాయాద్రిశ్రగాహియైతే రామలింగారెడ్డి ఒక వర్ణ చిత్రకారుడు" అని అన్నారు. కవికోకిలగారి వాక్యార్కరచనను తీసుకొని సమీక్షిస్తూ రచయిత చేసిన వివిధవిషయ వివేచనం చాలా పుష్టమైనట్టిది.

ఈగ్రంథం మొత్తంమీద ఓ మహాసముద్రం. అంత గాఢంగానూ, విశాలంగానూ వుంది రచన. ఏ విషయాన్నైనా రమణారెడ్డిగారు క్షుణ్ణంగా మథించిగాని వదలలేదు. సంస్కృతాలంకార శాస్త్ర గ్రంథాల నుంచి రెడ్డిరాణి పత్రికవరకూ, అరిస్టాటిల్ మొదలు వేమూరి గగ్గయ్య వరకూ ఆయన అనుశీలనం విస్తరించింది. గ్రంథాంతంలో ఈయబడ్డ పఠనసూచికచూస్తే రచయిత చేసినకృషి ఎంత ప్రగాఢమో కొంతవరకైనా తెలియవస్తుంది. కాని ఇన్ని గ్రంథాలు, ఇందరు వ్యక్తులు, ఇన్ని వుద్యమాలు, ఇన్ని రాజకీయాలు, ఇన్ని దేశచరిత్రలు రచయితకు అవగాహన కావటం ఒకయెత్తు, వాటిని క్రాంత దృష్టితో, సమ్యగ్వివేచనంతో సమన్వయ పరచుకోటం ఒకయెత్తు.

ఇంత గొప్ప జీవిత సాహిత్య సమీక్షా గ్రంథం ఇంతవరకు మన వాఙ్మయంలో పుట్టలేదు.

కందుకూరి రుద్రయ్యగారు ఒకచోట అన్నారు— "ప్రబంధము నాలరాశి; అందులోపల నెరసులగణింపరె అపారములౌమణులెల్ల నుండగన్" అని. నిజమే. మహాసముద్రంలో నెరసులు వెదక్కుంటూ కూర్చోటంకంటె అవివేకం మరోటిలేదు. ఈ గ్రంథంలోనూ అల్పమైనవి, శాబ్దిక దృష్టితోచూస్తే నెరసులనదగినవి కొన్ని వున్నాయి. అవి రచయితకు తెలియనివి కావు. శబ్దస్వరూపాల విషయంలో వారికి పట్టింపులులేవు. శక్తివంతుడు, విమర్శావైఖరి, మేధస్సు,సంస్కృతీవైభవం, వచోపాటవం లాంటి వుపయోగాలు ధారాళంగా వాడినా వాటివల్ల అర్థావబోధానికి భంగం కలగనే కలగదు. కాని ఈ రచనలో ఓ చిత్రమైన జటిలత వుంది. అది కావ్యంలో మిస్టిసిజం లాంటిది. అందులో ఒక అందం వుంది. కొంత దురవబోధత వుంది. మళ్లీ మళ్ళీ చదివి జాగ్రత్తగా సమన్వయించుకొంటేగాని అర్థంకానిదేదో ఒక అస్పష్టత వుంది. వివరణాన్ని అపేక్షించే క్లిష్టరచన కొన్నిచోట్ల, కొన్నిచోట్ల ఇంగ్లీషులో ఆలోచించి తెలుగులో వ్రాసిన వైఖరీ కనబడుతుంది.

"ఊహారాని పసివాడు పెద్దలకు చెప్పకుండా చేయకుండా ఆచార్యులవారి శ్రీపాదసన్నిధిలో శ్రీ వైష్ణవ ముద్రాంకితుడయ్యాడు. మనోకులాయాన చీకటి కదలబారగా, విశ్వాసం రెక్కలు విదిలించుకుంది. వ్యక్తావ్యక్తాల డోలాందోళనలో ఏదో రూపులేని కదలిక. నమ్మిక నీటిబుగ్గలాంటిది. దానిమూలం అగోచరమైనా ఫలితం విశ్వంభరం. దానిమొదలు కరుడుగట్టిన చీకటి, తుద కనుబాపులను కలవరపరిచే కల్లోలకాంతి. వెరసి అద్యంతాలూ అనుభవైకవేద్యాలేగాని, ప్రయోగసాధ్యాలు కావు".

"ఆశ్చర్యార్థకంనుండి ప్రశ్నార్థానికి పయనించి అర్థార్థక వాక్యానికి చేరుకున్నాడు కాబట్టి ఈ కావ్యంలో ('కృషీవలుడు'లో) కాంతాసమ్మితమేగాక మిత్రసమ్మితమూ ప్రభుసమ్మితమూ చోటుచేసుకున్నాయి."

"నాగరికత నవాలను గ్రామం అందుకోలేదు".

"ప్రబంధ వైభవులమీద నవ్యకావ్య వైభవులమొర్లించింది. ('వనకుమారి')"

"ఏ తెలుగు కవీ యీనాటికీకూడా ఒక ప్రత్యేక గ్రంథానికి నిండుగా చాలేటంత పెల్లదైన పౌరజీవితం నిర్వహించి తన వ్యక్తిత్వాన్ని సమకాలిక ఘటనాక్రమంమీద గాఢమైన ముద్రగా విడిచిపోలేదేమో".

ఇలాటి వాటితోపాటు "లీడనకలు" వంటి కృతిమాను వాక్ రూపాలు కూడా దొర్లాయి.

ఈ గ్రంథంలోని వివిధాధ్యాయాలకు రచయిత పెట్టినపేర్లు భావబంధురంగా ఉన్నాయి. రామిరెడ్డిగారు కవికోకిల కాబట్టి వారిజీవితాన్ని చిత్రించే అధ్యాయాలు "మావితోటను పర్ణమంటపమందు", "కిసలయ గుచ్ఛమధ్యము", "వాసంతకాలాంతనము". ఇలా కోకిల జీవిత దశాపరిణామాన్ని సూచించేదిగా వున్నాయి. ఆయనకావ్యాలను సమీక్షించే భాగాలు "విస్మయానుభవ స్వప్నము", "కర్షకపక్షపాతి", "ఘనుల సంతతి", "చక్ర సంఘర్షణలు"—ఇలాంటివి ఆయా కావ్యవస్తు సూచకాలుగా వున్నాయి.ఈపేర్లన్నీ రామిరెడ్డిగారి కావ్యాల్లోంచి తీసుకున్న ప్రయోగాలే!

ఇతరుల అభిప్రాయాలను ఉదహరించేప్పుడు చాలామట్టుకు రచయిత ఒక విలక్షణమైన పద్ధతి అనుసరించారు. అది ఎవరన్నారో ఏ గ్రంథంలోవో ఎక్కడికక్కడే చెప్పరు. అధ్యాయం చివరిసూచికలో ఆ వివరాలు ఇచ్చారు. ఇందువల్ల రచనలో రచయిత గొంతుతోబాటు మరి కొన్ని గొంతుకలుకూడా వినబడి ఒక్కోపట్టు ఒక్కో మనోజ్ఞమైన గోష్ఠిలాగా రూపొందింది.

మొత్తంమీద ఇదిఒక బృహన్నిర్మాణం. అసాధారణమైనది. ఇతర దుష్ప్రాప్యమైనది. రామిరెడ్డిగారు నిజంగా అదృష్టవంతులు. అంతకంటే మనవాఙ్మయమూ, మనమూను.

—యస్. వి. భుజంగరాయశర్మ.

లోకసంచారి

(3 వ పేజీ తరువాయి)

మన సరిహద్దున పిచ్చిచేష్టలుచేస్తే అమెరికా వెంటనేవచ్చివస్తుంది. ఈప్రాంతంలో చైనా ప్రమాదం చాల గొప్పదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపక్షానకూడా ప్రకటించడమైనది. అనగా చైనాను ఢీకొనడానికి మనకు పాశ్చాత్య రాజ్యాల సాయం గ్యారంటీ అయినది.

రెండవది మనం ఆగ్నేయాసియా రాజ్యాల కలయిక కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఇందులో జపాన్ కలిసివస్తుంది.

అందరం కలిసి చైనా ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోడానికి సిద్ధంకావలెనని అనుకుంటున్నాము. ఈ సమయంలో యిట్టి ప్రయత్నానికి అమెరికా తోడ్పాటు వస్తుందని మనకు తెలియజేయడం ముదావహం.

నిజానికి, ఈ పద్ధతిమీద అగ్రరాజ్యాల రక్షణ ప్రబంధాలన్నీ జరిగివుంటే ఎంతో బాగావుండేది.

• • •

మరొకవైపునుంచి మనకు రష్యా అభయహస్తం వున్నది. తాష్కెంట్ ఒప్పందం కోసిగిన్ సమక్షంలో జరిగింది గనక, పాకిస్తాన్ మళ్ళీ ఎదురుతిరిగితే, మనకు ధర్మసమ్మతంగా రష్యా అండదండలు రావడం న్యాయం, సహజం.

అందువలన మనం అమెరికా-రష్యాల రెంటితోనూ స్నేహంగా వుండవలెను. ఉభయులసాయం మనకవసరం.

ఈ రాజ్యాలు ఎటువంటిస్థితిలో వున్నవంటే— నా సాయమేపొందు, వానివద్దకు పోవద్దు- అనేస్థితిలోలేవు. తమకోసం, మనకోసం, తమ యిష్టంవచ్చినంతమేరకు-అవసరమని తోచినంతమేరకు ఈ రాజ్యాలు మనకు సాయం చేస్తవి.

• • •

ఉదాహరణానికి, మనం రష్యాతో కొంత వ్యాపారాన్ని పెంచుకుంటున్నామని తెలిసి-బహుశా అందువల్లనే యేమోకూడా-అమెరికా ప్రభుత్వం మన కొత్తప్రధాని ఆ సీమకు వెళ్ళకముందే మరింత ఆహారాన్ని అదనంగా సప్లయిచేయిస్తాననీ, యితరమైన సాయం మన పారిశ్రామికాభివృద్ధికోసం చేయిస్తాననీ పల్కింది. జాన్సన్ దూరదృష్టినీ, విశిష్టనైతిక వ్యాపారాన్నీ ఈ ధోరణి తెలియజేస్తున్నది.

మనకు భారీపరిశ్రమలకు, ముఖ్యమైన-కీలకమైన వాటికి - రష్యాచేసే సాయం, ఆసాయంచేసే పద్ధతి విశిష్టమైనది-దీని ప్రభావం అమెరికామీద పడింది.

మనం అమెరికా-రష్యాలను దగ్గరచేర్చి, లోకకల్యాణానికి తోడ్పడగలమని తోస్తుంది.

• • •

అంతరిక్షాన అమెరికా-రష్యాలు పరస్పరం సమీపిస్తున్నవి. రేంజర్ (అమెరికా) చంద్రమండలంలోకివెళ్ళి, దిగలేకపోయిన పిదప లూనా 4, 5, 6, 7, 8 విహంగాలు, ప్రయత్నంచేసి లూనా-9 ద్వారా రష్యన్లు కృతకృత్యులైనారు.

బ్రిటన్‌లోని జోడ్రెల్ బాంక్ అవలోకనాగారంద్వారా అమెరికా-రష్యాల యత్నాలన్నీ లోకానికి తెలిసినవి. ఈ బాంక్‌లోని సర్ బెర్నార్డ్ అఖండ ప్రజ్ఞానిధి. మొదట అమెరికన్ సంస్థలతో, పిదప రష్యా సంస్థలతో పొత్తు కుదుర్చుకుని చంద్రమండలంలోకి వెళ్ళిన 'విహంగాల' యాత్రను సవివరంగా ఆయన చిత్రించగల్గినాడు.

ఈ విధంగా లోకం ఏకమవుతున్నది. రాజకీయంగా మాత్రం ఇంకా పొత్తులు కుదరలేదు. కుదురుతుంది. అందుకు మనం బాధ్యులమని చరిత్రపల్కవలెనని మా అభిమతం.

పంచాంగం

ఫాల్గుణమాసము

ఫిబ్రవరి 21 తేది మొదలు మార్చి 22 తేదివరకు ఫాల్గుణమాసము.

వృష్ట్యర్ఘరిష్టమ్

ఈ మాసం 5 మంగళవారములు వచ్చుట, దేశభేదేన ఖండవృష్టి, అకాల వృష్టి, అన్నిటికి ధరలు అధికం, రాజకీయములయందు అన్యోన్య బద్ధవైరములు.

మహోత్తమ నిర్దుష్ట ముహూర్త దినము

ఫిబ్రవరి 23 తేది గృహారంభ, గృహప్రవేశ, వైవాహికాది సర్వకార్యములకు సుదినము.

ఫిబ్రవరి తిథులు

19 శని	చతుర్దశి	మ. 1-21	గం.వ
20 ఆది	అమావాస్య	మ. 3-15	గం.వ
21 సోమ	ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడ్యమి	సా. 5-10	గం.వ
22 మంగళ	విదియ	సా. 6-57	గం.వ
23 బుధ	తదియ	రా. 8-30	గం.వ
24 గురు	చవితి	రా. 9-46	గం.వ
25 శుక్ర	పంచమి	రా. 10-36	గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

★ ★ ★ కొలను బ్రహ్మానందరావు ★ ★ ★

★ నాగేశ్వరరావు మద్రాసు వచ్చారు– వారి 'స్ట్రాటజీ' బలే తెలివైనది!
★ జూనియర్ కళాకారుల నిధి– 'నేను నాగేశ్వరరావును...ఓపికపట్టండి'
★ దేశంకోసం నష్టపడిన డి. ఎల్.
★ ఎన్నేళ్లకు స్థానంవారు గుర్తుకొచ్చారు!
★ రంగులరాట్నంలో సరికొత్తనటుడు
★ పాండవీయం–రామారావీయం

మద్రాసులో నాగేశ్వరరావుతో

1966 వ సంవత్సరం ఫిలిం పరిశ్రమలో మళ్ళీ కొత్తశకాన్ని ప్రారంభించింది. నాగేశ్వరరావు మద్రాసు చిత్రాల్లో నటిస్తాడనే విషయాన్ని ముందుగా 'జమీన్‌రైతు' తెలియజేసింది, ఆవార్తను చదివినవారు నా దగ్గరే ఆశ్చర్యపోయారు! నిజమేనా అని!

జనవరి 31 వ తేదీన నాగేశ్వరరావు నటీసమేతంగా మద్రాసు వచ్చారు–విక్రం వారి 'వసంతసేన'లో నటించేందుకు. ఆ మధ్యాహ్నం స్టూడియోకి వెళ్ళేసరికి చాలామంది సినిమా పెద్దలు విక్రం స్టూడియోలో వున్నారు. ఎ. ఎల్. శ్రీనివాసన్, భరణి రామకృష్ణ, ఏ. పుల్లయ్య, డి. ఎల్., జమున, అంజలీదేవి, రేలంగి యింకా యింకా...శాస్త్రోక్తంగా పూజా పునస్కారాలు జరిగిన అనంతరం, నాగేశ్వరరావు, రేలంగి ముహూర్తం షాట్‌లో పాల్గొన్నారు. ఆ తర్వాత అంజలీదేవికూడా మేకప్‌లో వచ్చింది.

నాగేశ్వరరావు 'వసంతసేన'లోను, భరణివారి చిత్రంలోను మద్రాసులోనే నటిస్తారు. ఆయనవేసిన ఈ ఎత్తునుచూచే సరికి, నాగేశ్వరరావు ఘటనాఘటనసమర్థుడనిపించింది. ఆయన మద్రాసులో నటించటంచూచి 'సింగడు అద్దంకి వెళ్ళొచ్చాడు' అనేవారూ లేకపోలేదు కాని అలా భావించేవారు అవివేకులేననాల్సి వుంటుంది. ఆయన తెలివితేటలతోనే ఈ 'స్ట్రాటజీ'ని ప్రదర్శించినట్లు అనిపిస్తుంది–ఆయనను క్లోజ్‌గా పరిశీలించేవారికి!

హైదరాబాద్‌లో ఆయన చేయవలసిన కార్యక్రమమంతా చేశారు. నేను యింతకు ముందు చెప్పినట్లుగా హైదరాబాద్‌లో ఫిలిం పరిశ్రమ అభివృద్ధి అయినప్పుడు నాగేశ్వరరావును ప్రాముఖ్యంగా స్మరించక తప్పదు. అంతమాత్రాన తను పెరిగి పెద్దవాడైన నగరాన్ని వదలి, యిక్కడ ఆయన అభిమానులకు దూరం కావడం మంచిది కాదని ఆయన గ్రహించివుంటారు. మేధావంతులైన వ్యక్తులు తమ పొరపాట్లను సరిదిద్దుకుంటారుకాని మొండిగా సంచరించరుకదా!

తాను మద్రాసులో నటించనని పట్టుదలతో వున్నందువల్ల వ్యతిరేకవర్గం బలపడి తను దూరాన వుండాల్సివస్తోంది. తనవిషయం యిట్లావున్నా, తనను నమ్ముకున్నవారు యిక్కడ యిరకాటాన పడాల్సివస్తోంది. ఇప్పుడాయన మద్రాసులోకూడా నటిస్తున్నందువల్ల దుష్ప్రచారానికి తావు లేదు.

జూనియర్ కళాకారుల నిధి....

నాగేశ్వరరావు తలపెట్టిన జూనియర్ కళాకారులనిధి సేకరణ విషయమై ఆయనతో మాట్లాడాను. సాధారణంగా ఏక కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తే, దానిని మధ్యలో విరమించే స్వభావం ఆయనకు లేదనేవిషయం నాకుతెలుసు. 'ట్రస్ట్ విషయం ఏంచేశారు? గొడవల్లోపడి దానినంతటితోనే విరమించారా?' అని అడిగాను. ఆయనొక్కసారి తీవ్రంగాచూశారు. 'నేను నాగేశ్వరరావును...కాస్త ఓపిక పట్టండి' అన్నారాయన. ఆయన మాటల్లో భావం నేను గ్రహించాను. మీరూ గ్రహించారా?

'దేశంకోసం' ఆగింది!

నిర్మాత డి. ఎల్. 'ఇండోపాక్'యుద్ధ వాతావరణాన్ని ఆధారంచేసుకుని నాగేశ్వరరావుతో ఒక చిత్రాన్ని నిర్మించాలని చంగయ్యగారితో ఒకకథను రాయించారనే విషయాన్ని యింతకుముందే మీకు తెలియచేశాను. కాని కథాకమామిషు పూర్తి అయిన తర్వాత తాష్కెంట్ సంధి జరిగింది. ఈ ఒప్పందం ప్రకారం రెండు దేశాలమధ్య విద్వేషాన్ని రగుల్కొల్పే ప్రచారం జరగకూడదని ఆ ఒప్పందంలో వున్నందువల్ల యిప్పుడా ప్రయత్నాన్ని విరమించుకోవాల్సి వచ్చింది. దీనివల్ల డి. ఎల్. కు చాలానష్టంయింది. తమిళంలో కొంతమంది నిర్మాతలు యిలాంటి కథావస్తువులతో కొంతషూటింగ్ జరిపారుకూడా. వారికీనష్టమే. దేశభక్తితో ఆవేశంతో రంగంలోకిదూకిన ఇలాంటి నిర్మాతలకు ప్రభుత్వం ఏదైనా సహాయంచేయటం మంచిది.

'రంగులరాట్నం'లో సరికొత్తనటుడు

బి. ఎన్. రెడ్డి ఈసారి సాహసిస్తున్నారు. నాగేశ్వరరావు, రామారావు, జగ్గయ్యలతో ఆయన చిత్రాలను నిర్మించారు. వాహినీ బేనర్‌లో నాగేశ్వరరావు నటించకపోయినా, బి. ఎన్. దర్శకత్వం వహించిన 'పూజాఫలం' చిత్రంలో ఆయన నటించారు. ఈ హీరోలతో ఆయన సర్దుబాటు చేసుకోలేక పోయారనుకుంటాను.

బి. ఎన్. పాతకాలపు దర్శకుడు. దర్శకుణ్ణి నటీనటులు గురువుగా భావించే రోజుల్లో ఆయన దర్శకుడు. నటీనటుల్ని దర్శకుడుగా దేవతలుగా భావించే ఈ రోజుల్లో ఆయనఎడ్జస్ట్‌కాలేకనేమో, తెగించి కొత్త హీరోలను 'రంగులరాట్నం' చిత్రంలోకి తీసుకుంటున్నారు. ఆయన అంతస్థుకు తగ్గట్టు సరికొత్తవారిని తీసుకుంటే హర్షించేవాడిని. కాని 'తేనెమనసులు'లో నటించిన రామమోహన్, సుకన్యలనే ఆయన తీసుకున్నారు. వీరుగాక ఇప్పుడు

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

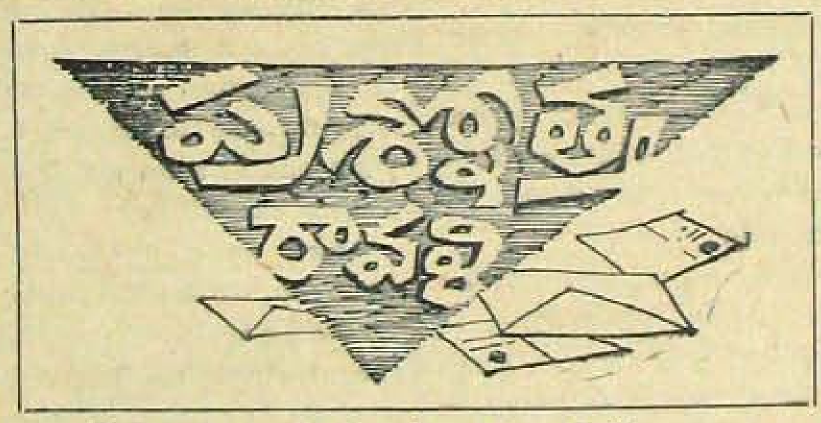

కె. చినకోటిరెడ్డి తాళ్లూరు

ప్ర: ఎం. జి. ఆర్. ను గురించి ఇద్దరు పాఠకులువేసిన ప్రశ్నలకు మీరిచ్చిన సమాధానాలు ఎం. జి. ఆర్. ను చులకన చేసినట్లున్నాయి, ఒప్పుకుంటారా?

జ: ఆయనకూ నాకూ పరిచయమేలేదు. ఆ విషయం మీకు తెలియదల్లేవుంది! ఆయనకు పొలిటికల్ బేకింగ్ వుంది. సినిమాల్లో డబ్బుసంపాదిస్తూ, దానధర్మాలుచేస్తున్న మహావ్యక్తి. మనిషి మంచి వుదారుడని తమిళులంటారు. అన్నీవొప్పుకుంటాను. కాని–

ఏ. చంద్రయ్య కోట

ప్ర: రామారావు హైదరాబాదు సభలో మాట్లాడుతూ ఆంధ్రదేశ పర్యటనవల్ల తనకు 40 కాల్‌షీట్లు పోయాయని అన్నారు. మూడువారాలకు అన్ని కాల్‌షీట్లురావడం సంభవమా?

జ: రోజా డబుల్ కాల్‌షీట్ చొప్పున లెక్కవేసిచెప్పారు.

పి. రమణయ్య ఈపూరు

ప్ర: నాగేశ్వరరావు నటన ఎప్పుడూ ఒకస్థాయిలో వుంటుంది. కాని, రామారావునటన హెచ్చుతగ్గులుగావుంటుంది. కారణం?

జ: ఆ నటులే.

కె. పాపారావు పెద్దపవని

ప్ర: నాగేశ్వరరావు రాబోవు ఎన్నికలలో శాసనసభ్యుడుగా నిలబడుతాడని వినికిడి. నిజమేనా?

జ: వేచిచూద్దాం.

కె. శ్రీనివాసులు రాపూరు

ప్ర: 'కన్నెమనసులు'లో కృష్ణ సరికొత్త దుస్తులు ధరించి, నూతనపాత్రను పోషిస్తున్నాడట. నిజమేనా?

జ: దుస్తులు కొత్త ఫేషన్‌లో కుట్టించారేమోగాని పాత్ర కొత్తరకంఅని నేను అనుకోను! ఇంతకుముందు కనీసం హిందీచిత్రంలోనైనా చూచివుంటాం.

కె. రమణకుమార్ కావలి

ప్ర: ముడిఫిలిందొరకని ఈరోజుల్లో ప్రతి నిర్మాతకూ పర్మిట్ ఎలా లభిస్తుంది?

జ: నిర్మాతలసంఘం కంట్రోలు ఏర్పాటుచేసుకుంది.

ప్ర: 'రామదాసు'లో హిందీ పాటలకు బాణీలుకూర్చినదెవరు?

జ: సంగీతదర్శకుడు అశ్వద్ధామ.

బి. శ్రీనివాసులు నెల్లూరు

ప్ర: అన్నపూర్ణావారు 'దోస్తి' హిందీచిత్రం హక్కులుకొన్నారా? నటీనటులెవరు?

జ: కొన్నారు. ఎప్పుడుతీస్తారో తెలియదు.

మస్తాన్, రసూల్ కావలి

ప్ర: రామారావు ఇదివరకువలె ఇప్పుడు అంతబాగా నటించలేకపోతున్నాడేమి?

జ: ఓల్డ్ ఈజ్ గోల్డ్.

పి. రాజగోపాలరావు పామూరు

ప్ర: ఘంటసాల గానాన్ని ఒక్కవాక్యంలో వర్ణించగలరా?

జ: మధురసుధారసం.

సుధాకర్‌బాబు మోదుకూరు

ప్ర: నాగేశ్వరరావుకు 'నటసామ్రాట్' బిరుదునిచ్చింది ఆయన అభిమానులని మీరువ్రాశారు. కాని, ఆ బిరుదునిచ్చింది శ్రీపాద నరసింహారావుగారని మీరు గమనించలేదా?

జ: ఆయన అభిమానులుకాకపోతే దురభిమానులుయిస్తారా!

పోలూరు దేవమణి నెల్లూరు

ప్ర: జాతీయగీతం పాడుతున్న సందర్భములో చక్కగా నిల్చోనవలసినది పోయి, విజయవాడలో మనతారలు పోజులు, చిరునవ్వులతో నిలబడ్డారు. వారి యీ తప్పిదాన్ని పత్రికాముఖంగా వారిదృష్టికి తేగలరా?

జ: తెచ్చానుగా! అయినా జాతీయగీతంలోనే తప్పులున్నయ్. వాటినికూడా సవరించటం మంచిది.

మీరాసాహెబ్ ముదివర్తి

ప్ర: 'వీలునామా'లో మత్తుమందు కలుపబడివున్నమద్యంపుచ్చుకొన్న సిహెచ్. నారాయణరావుకు కొన్నిక్షణాలలోనే స్పృహ ఎలా రాగలిగింది?

జ: ఇచ్చిన మత్తుమందునుబట్టి ఆధారపడివుంటుంది.

ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబళం,
మద్రాసు–33.

ఏ. బాలయ్య టెంకాయతోపు

ప్ర: దుర్యోధనపాత్రలో ధూళిపాళ, రంగారావు, రాజనాల – వీరిలో యెవరు బాగా రాణిస్తారు?

జ: ఇప్పుడా జాబితాలోకి రామారావు కూడావచ్చారు. మీరు చూచేవుంటారు కాబట్టి మీరు నిర్ణయించుకోవడమే మంచిది.

వై. రామకృష్ణారెడ్డి తర్లుపాడు

ప్ర: సోదరా! ప్రేమతో ఎన్నిసార్లు అన్నయ్యా అని పిలిచినా, వాత్సల్యంతో ఏనాడైనా తమ్ముడూఅన్నావా?

జ: నీకేబాధవచ్చింది తమ్ముడూ!

నాగేశ్వరరావు కావలి

ప్ర: 'ప్రేమించిచూడు'లో కాంచన కారు యెక్కేటప్పుడు పంజాబీడ్రస్సులలో కన్పించి, దిగేటప్పుడు చీరకట్టుతో దిగుతుంది. మధ్యలో దుస్తులెలా మారాయి?

జ: చీర మార్చటంకూడా చూపలేదనా మీ బాధ!

బాలగంగాధరరెడ్డి గొట్లపాళెం

ప్ర: నాకు నటన, అందం, ధనమువుంది. సినిమాల్లోచేరను ఇంట్లోవారి అనుమతి కూడావుంది. మరి ఇప్పుడేంచేయాలి?

జ: అన్నిటితో మిమ్మల్ని చూడాలనివుంది.

మధు రామలింగాపురం

ప్ర: రామారావును చూడవలెనంటే ఎన్ని గంటలకు వీలవుతుంది?

జ: ప్రొద్దున్నే ఏడుగంటలకుముందే ఇంటికి వెళ్ళండి. వెళ్లి మీరడిగే వివరాలన్నీ అడగండి.

అహమద్‌బాషా గూడూరు

ప్ర: రామారావు లాయరుగా నటిస్తే చూడాలనివుంది, సాధ్యమా?

జ: 'పరువు–ప్రతిష్ఠ'లో చూడలేదా!

టెండరు నోటీసు

గార్లపేట పంచాయితీ, పొదిలి సమితి, నెల్లూరు (జిల్లా):- ఈ దిగువ పేర్కొనబడిన పనులు చేయుటకు గార్లపేట పంచాయితీ సర్పంచ్‌గారు 25-2-66 తేది సా॥ 3 గం॥ వరకు సీలువేసిన టెండర్లు తీసుకొందురు. అదేరోజు సా॥ 4 గం॥కు హాజరైన టెండరుదార్ల సమక్షమున తెరువబడును. వివరములు పంచాయితీ ఆఫీసులో తెలుసుకొనవలెను.

(1) పొదిలి చిన్నెవద్దనుండి వాగుకాల్వ వరకు రోడ్డువేయుటకు యెస్టిమేటు మొత్తము రూ. 1800/- లు.
(2) హరిజనవాడవద్దనుండి ఆంజనేయుల స్వామి గుడివరకు రోడ్డువేయుటకు ఎస్టిమేటు మొత్తం రూ. 1000/- లు.
(3) మహాలక్ష్మమ్మ చెట్టువద్దనుండి కలిసిపోయిన రామయ్య దొడ్డివరకు రోడ్డు వేయుటకు యెస్టిమేటు మొత్తము రూ. 1200/- లు.

రోడ్డు పనులు పూర్తిచేయుకాలము 40 దినములు.

టెండరుదారు 100-కి రూ. 5/- లు ధరావతు చెల్లించవలెను.

దరిశి రాములు,
ఇన్‌చార్జి సర్పంచ్ - గార్లపేటపంచాయితీ.

గుడివాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 118 of 64, E.P. 189 of 65

యిూడే మంగమ్మ — డిక్రీహోల్డరు.
బండి చినపానకాలు — జెడ్జిమెంటుడెటరు.

ఈ దిగువ షెడ్యూలు చాలా ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యెదుట 14-3-1966 తేదికి యేలము నిమిత్తము వాయిదా అయియున్నది. పాటదార్లు వేలముపాట పాడుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:-కృష్ణాజిల్లా, పామర్రు సబ్ రిజిష్ట్రార్ యిలాకా, పామర్రు గ్రామ పంచాయితీలోని పామర్రు అరండేల్‌పేటలోని, ప్రతివాది తాలూకు నేలమీ కావలసిన తన భా'ఆస్తి వివరము - హద్దులు:- [తూ] ఆ. 49 అం. 29 బొడిలి వెంకన్న స్థలంహద్దు [ద] ఆ. 48 అం. 32 రాజర్ల పురుషోత్తమరావు స్థలం [ప] ఆ. 49 అం. 29 రోడ్డుహద్దు [ఉ] ఆ. 48 అం. 32 వీరంకి కోటయ్య స్థలంహద్దు.

ఈ హద్దులమధ్య చతురం గ. 264 లు మాత్రం పామర్రు పంచాయితీబోర్డులో 10-వవార్డులోచేరియున్నది. సర్కారుపాట రు. 500/- లు. ప్రతివాదిఖరీదు లేదు.

—పెద్యేటి భాస్కరరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

In the Court of the District Judge & Estates Abolition Tribunal, CHITTOOR.

O. P. No. 27 of 1966

In the matter of final compensation in respect of Matam Estate.

K. J. Ramappa Naidu. K. J. Nagabhushana Rao Naidu.
—Petitioners'

Versus

Sri Vyshnavadharma Nilayam Madras by its Vice-President.
—Respondent.

To
Whom all it may concern

Please taka notice that the Petitioners have filed the above O P. for recognition of their claim to a sum of Rs. 1521—71 p. being their share of the Final Compensation of the Estate of Matam in Palamaner Taluk, Chittoor District.

The petition is posted to 10-3-66 for general notice.

—K. Vasudeviah,
Counsel for Petitioners.

Kota Panchayat Samithi

NOTIFICATION

"The Tender notice published in the "Zamin Ryot" dt. 4-2-66 calling for tenders for the construction of a building for the Panchayat Samithi Elementary School for Boys at Kota may be treated as cancelled in view of the recent orders of the Government not to take up any new work".

—Block Development Offieer, KOTA.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 140 of 65.

S. C. No. 235 of 64.

నూతకి వెంకటసుబ్బాదారి —వాది.
షరాజా మస్తాన్ బాషా —ప్రతివాది.
అడుమానముదారు:
—షేక్ షకీరుద్దీన్ సాహెబు, రాపూరు.

ఈ నెంబరున ప్రతివాదితాలూకు మీకు అడుమానములోవున్న స్థిరాస్తిని వేలము నకు తెచ్చుటకు వాది పిటిషణ దాఖలుచేసి యున్నాడు. మీకు ఆక్షేపణలున్నయెడల 26-2-66 తేది ఉ. 10 గం॥కు పైకోర్టు వారియెదుట మీ అడుమానం దస్తావేజుల తోటి హాజరై తెలుపుకోవలెను. లేకున్న మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—సి వి సుబ్బారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

S.C. 274 of 52. E.P. 629 of 64

యిన్కపల్లె సంజీవయ్య, చండ్లూరు—వాది.
బోయ పెద్దసుబ్బయ్య, మందలూరు —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తా॥ స్థిరాస్తి పైకోర్టువారివల్ల పై కోర్టువారియెదుట 30-3-1966 తేదిన పగలు 11 గం॥నుండి వేలంవేయబడును. సవాలుదార్లుహాజరై సవాలుచేయవచ్చును. ఆస్తి వగైరా వివరములు ముందుగా వాది అడ్వకేటుగారివల్ల తెలుసుకోవచ్చును.

—ఇనుకపల్లె గురుమూర్తయ్య, వాది అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. 196 of 65. Sc. 174 of 63.

నీలపరెడ్డి భాస్కరరెడ్డి, అల్లూరు పేట, కోవూరు తాలూకా —వాది.
మద్దసాని రామయ్య S/o కోటయ్య,యిన్కపల్లి, కోవూరు తాలూకా —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరున జప్తికాబడిన స్తిరాస్తికి వేలం షరత్తులు నిర్ణయించుటకుగాను 14-3-1966 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. వాయిదారోజున పగలు 10 గం॥కు పైకోర్టులో హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించబడును.

—శింగంపల్లి రామమూర్తి, వాది వకీలు.

చిత్తూరు యెస్టేట్సు అబాలిషన్ ట్రిబ్యునలు కోర్టులో

O. P. No. 16 of 66

రాజా వి. రంగమన్నారు కృష్ణయాచేంద్ర బహదూరు - తదితరులు—మనుపుదార్లు.

పై మనుపుదార్లు, కాళహస్తి తాలూకా కార్లపూడి గ్రామమునకు డిపాజిట్టుచేసి వుండు అడిషనల్ ఫైనల్ కాంపెన్‌జేషన్ రూ. 7567-77 లు తీసుకొనుటకుగాను మనుపు దాఖలు చేసివున్నారు. సదరు మనుపువాయిదా 16-3-1966 తేది పగలు 11 గంటలకు వేసియున్నది. ఆక్షేపణలున్నవారు తెలుపుకొనవచ్చును.

—కె. సుబ్బరామయ్య, మనుపుదారుల అడ్వకేటు

గురుదేవులు కృష్ణరావు

(4 వ పేజి కొరవ)

కృష్ణాపత్రిక ఆఫీసుకువెళ్ళి అక్కడచేరిన పెద్దల సంభాషణలు శ్రద్ధతో వినేవారము. కృష్ణారావుగారిది గుండ్రనిముఖం. విశాలమైన కాటుకకండ్లు. కొటేరువంటిముక్కు, విశాలమైన వక్షస్థలం, దీర్ఘబాహువులు, బంగారువంటి ఛాయ, చిరునవ్వు పెదవుల మీద చిందుతూవుండేది. చాల సుందర విగ్రహం. కిరీటంవంటి తెల్లని తలపాగ; ఆయన ధౌతవస్త్రాలు, ఆయన హృదయ స్వచ్ఛందతకు, నిదర్శనములా అనిపిస్తాయి. అది పత్రికాపీసు అనిపించదు. అది ఒకదర్బారు. శ్రీకృష్ణదేవరాయలదర్బారును జ్ఞాపకంచేసే శ్రీకృష్ణరాయ దర్బారు. ఈ దర్బారునకు హాజరయ్యే పెద్దలు పట్టాభి, కాశా శ్రీరామశాస్త్రి, చిట్టా సుందరరామయ్య, కవిసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, మహాకవి కాటూరి వెంకటేశ్వరరావు, కోలవెన్ను రామకోటేశ్వరరావు, అడివి బాపిరాజు, కొడాలి ఆంజనేయులు, పింగళి నాగేంద్రరావు, కాకాని నరసింహారావు, రుక్మిణీనాథశాస్త్రి, వద్దమన్నాటి రామారావు, తోట వెంకటేశ్వరరావు వగైరా చాలమంది కవులు, పండితులు, నటులు, కళారాధకులు, గానకళాకోవిదులు, రాజకీయనేతలు వివిధ విషయాలమీద చర్చలు సాగించేవారు. చర్చలకు ప్రోత్సహించి జాగ్రత్తగా కృష్ణారావుగారు వింటూవుండేవారు. ఈచర్చల పర్యవసానం సందర్భోచితంగా ఆ వారపు కృష్ణాపత్రికలో ప్రధాన వ్యాసంలోగాని పన్నీటి జల్లులోగాని వచ్చేది.

కృష్ణరావుగారిని గురుతుల్యులుగా భావించినవారు పెక్కురుగలరుగాని, కోట సుబ్బారావుగారివలె ఆరాధించినవారు, అభిమానించినవారు, ఆయనహృదయాన్ని గ్రహించినవారు అరుదు. కృష్ణరావుగారు జైలులో వున్నపుడు కోట సుబ్బారావు వ్రాసే సంపాదకీయము కృష్ణరావుగారే జైలునుండి వ్రాసిపంపిస్తున్నారా అనేటట్లు వుండేది. ఒకసారి కృష్ణరావుగారివలె భ్రమించేటటువంటి శైలి మీకు యెలా అలవడింది అని అడిగితే కృష్ణాపత్రిక ఆఫీసులోకివెళ్లి వారిఫోటోకు నమస్కరించి వారిని స్మరించి కలం పుచ్చుకుంటే దానంతటదే సాగేది. వారిశక్తి నాలో ప్రవేశించింది గాని, నా ప్రయోజకత్వం యేమియును లేదనేవారు. కృష్ణారావుగారి హృదయము తెలిసిన వారిలో సుబ్బారావుగారే ప్రథములు.

సుబ్బారావుగారి తండ్రి అప్పుడప్పుడు అనేవారు, "ఒరేయ్ నీవు నాకర్మ చేయవురా. కృష్ణరావు కర్మచేస్తావు." వారి నాన్నగారన్నట్లే కృష్ణరావుగారి అంత్యదినాల్లో సుబ్బారావుగారు మద్రాసువెళ్ళి వారికి సపర్యలుచేసి, వారికర్మ చేశారు.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే జాన్సన్‌కు బాస్‌వెల్ యెటువంటివాడో, కృష్ణారావుగారికి కోట సుబ్బారావు అటువంటివాడు.

1917 లో విద్యకు స్వస్తిచెప్పి రాజకీయాలలో దిగినమేము రాజకీయాలలోగాని, స్థానిక సంస్థల నిర్వహణలోగాని, బందరులో హెచ్చుకాలం వుండవలసి వచ్చినపుడు సాయంకాలం షికారు బొంతై వైపుకో జాతీయ కళాశాలకో వారితో వెళ్లేవారం. ఆ సమయంలో అనేక విషయాలపై చర్చలు జరుగుతుండేవి. ఒకరోజున మేము షికారుకు వెళ్ళివస్తున్నాము బొంతై నుండి. ఆరోజున పట్టాభిగారు మాతోలేరు. ఎక్కడినుంచో శ్రావ్యమైన కంఠధ్వని మృదుమధురంగా పాడటం వినిపించింది. కృష్ణారావుగారు పొలపావుగంట రోడ్డుపై నుంచుని వీనుల విందుగా విని ఆనందించారు. తరువాత వెళ్తూ మన పట్టాభి ఐతే "యిట్లా నుంచోవటం టైం వేస్టు అంటాడు" అన్నారు. ఆయన కళాహృదయం అట్టిది.

కాంగ్రెసు సభకు వెళ్లకపోయినా ఆయన పత్రికల్లో వర్ణించిన వర్ణనలు కాంగ్రెసుకు వెళ్ళివచ్చిన మాకు ఆశ్చర్యాన్ని కల్గించేవి. పత్రికానిర్వహణలో ఆయన నిష్ణాతుడు. ఆయన కృష్ణాపత్రిక న్యూస్‌పేపరు (వార్తాపత్రిక) అనుటకంటే 'వ్యూస్‌పేపరు'గా క్రొత్తభావాలను స్ఫురింపజేసేది. కృష్ణాపత్రిక ఆయన సర్వస్వమైనా దానిమీద సంపాదకుడుగాగాని, పబ్లిషర్‌గాగాని ఆయనపేరే వుండేదికాదు. చాల నిరాడంబరుడు. ఆయన పదవులకు ప్రాకులాడలేదు. ఆయనది నిష్కామకర్మ. తపస్సు లగ్నమై జన్మించిన యోగిపుంగవుడు. కర్మఫలమును ఆశించని కర్మిష్ఠి. నిజంగా ఆయన శ్రీకృష్ణుడే. కృష్ణాపత్రిక పాంచజన్యమే. ఆయన కళాతపస్వి. ఆయన ఇష్టదైవం నిఖిలరసామృతమూర్తి. అందువల్ల ఆయన నివాసభవనం చూచినా, పత్రికా భవనంచూచినా కళాఖండాలు, శిల్పాలు, వర్ణశాలలవలె ఆకర్షవంతంగా వుండేవి.

వారు ప్రచురించిన సంక్రాంతి సంచిక ఆయన కళాహృదయాన్ని కళలలో ఆయన పాండిత్యాన్ని, అభిరుచిని తెలుపుతుంది. కృష్ణాపత్రికలో అప్పుడప్పుడు వ్రాసిన లోవెలుగులు ఆయన వేదాంత వ్యుత్పత్తిని ఆయనకు వేదాంతశాస్త్రంలో గల పాండిత్యాన్ని తెలుపుతుంది. ఒకానొక సందర్భంలో ఆయనను ఆధ్యాత్మిక తేజస్వి అని మహాత్ముడు ప్రశంసించారు. శ్రీ కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి తర్వాత తమ లేఖినిద్వారా ప్రజలలో యెంతో పరివర్తన తీసుకువచ్చిన ఘనత శ్రీ కృష్ణారావుగారిది. ఆయన గొప్ప పత్రికాసంపాదకుడు, వక్త, వ్యాఖ్యాత, భాష్యకారుడు, శోధకుడు, సాధకుడు, సత్యాన్వేషి, కళావేత్త, తత్త్వవేత్త, ద్రష్ట, వుపదేశికుడు పత్రికాప్రబోధంవల్లనేకాదు; ప్రవర్తనవల్లసైతం ఆయనను ఆచార్యునిగా ఆరాధించేవారు ఆయన సహచరులు అనుచరులంకూడ.

1939 ఆ ప్రాంతమున వొకరోజున బందరులో రామలింగేశ్వరస్వామివారి ఆలయంముందు జరిగిన సభలో శ్రీ పట్టాభిగారి వుపన్యాసంలో అఖిలభారతసంఘాధ్యక్షులు అయిన శ్రీ సుభాస్‌చంద్రబోస్ గారినిగూర్చిన వివరణ వచ్చింది. అపుడు పట్టాభిగారు రాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షుడు. ఆ మర్నాడు కృష్ణాపత్రికలో "కాంగ్రెస్ సంస్థలలో పదవులయందున్నవారు తమయెడల కాంగ్రెసు సభ్యులు, కార్యకర్తలు, యేవిధంగా మెలగవలెనని వాంఛిస్తారో, తమపై వారియెడల తామున్నూ అట్లాగనే మెలగుటవిధి, కర్తవ్యము" అని ఒక విమర్శవ్రాశారు. పట్టాభిగారు అది చదివి కొంతబాధ పడ్డారు. అదివిని నేను కృష్ణారావుగారిని దీన్నిగురించి ప్రశ్నించాను. వారు యీ విధంగా సమాధానం చెప్పారు. "ఈ కిరీటం, యీ భుజకీర్తులు, కలం, కాగితాలుచూడు. కృష్ణాపత్రికా సంపాదకుడుగా, దేవుని సహితం లక్ష్యపెట్టేది లేదు. శత్రుమిత్ర భేదం యీకలం పాటించదు." అనిచెప్పి తరువాత తలగుడ్డతీసి క్రిందపెట్టి "ఇపుడు నేను కృష్ణారావును. పట్టాభి ప్రియమిత్రుడను. పట్టాభిని యెవరైనా యేదైనా అంటే యీ కర్రతో మోదుతాను. కనుక కృష్ణారావుకి, కృష్ణాపత్రికా సంపాదకునికీ భేదం నీవు తెలుసుకుని నీ గురువుకుచెప్పు. ఈభేదం మీరు గుర్తించి నానుండి యేదైనా ఆశించండి" అన్నారు.

రెండవ విషయం: కృష్ణాపత్రికమీద, ప్రెస్సుమీద, ఖర్చులుపోను ఆయనకు రూ. 100 లు మాత్రం వస్తుండేవి. పట్టాభిగారు వారితో ఆ ప్రెస్సును యేమూడు, నాలుగు వేలోపెట్టి పెంపొందిస్తే నెలకు మూడు నాలుగువందలువస్తాయని హెచ్చరించారు. అందులకు వారు చిరునవ్వుతో మాత్రమేసమాధానమిచ్చారు. దానికి పట్టాభిగారు నాతో "మీరైనాచెప్పి ఆ ప్రెస్సును యింప్రూవుచేయించండి" అని చెప్పారు. నేను ప్రస్తావన కృష్ణారావుగారితో తేగా, పట్టాభిని తేయింప్రూవుచేసి మూడు, నాలుగు వందలేమిటి? అయిదువందలుకూడ వచ్చేటట్లుచేయగలడు. నేనుపట్టాభిని కాదుగదా. కృష్ణారావును. హెచ్చులాభం తీయకపోగా వృద్ధాప్యవృత్తికి నిలవవుంచుకొన్న మొత్తం ఖర్చుపెట్టటం జరుగుతుంది. ఐనా మా కుటుంబానికి నెలకు రూ. 100 లు ఖర్చులు సరిపోతాయి. ఇంకా హెచ్చువస్తే నేనేమిచేసుకోను" అని సమాధానం చెప్పారు.

ఆయన మద్రాసు వెళ్లబోయేముందు కృష్ణాపత్రికను, అచ్చు ఆఫీసును నిర్వహించడానికి ధర్మకర్తృత్వ సంఘం యేర్పాటు చేశారు.

1) తన తరువాత సంపాదకుడుగా వుండబోయే మహాకవి శ్రీ కాటూరి వెంకటేశ్వరరావు.

2) తమ ఆఫీసులో వుపసంపాదకులుగావున్న శ్రీ కమలాకర వెంకట్రావు.

3) శ్రీ రావూరు సత్యనారాయణ

4) ఆఫీసు మేనేజరు: శ్రీ కాజ శివరామయ్యగార్లున్నూ.

5) ప్రెస్సు కృష్ణాపత్రిక తన స్వంతం. తనస్థానే తన మనుమరాలు బుజ్జెమ్మ (ముద్దుపేరు). అసలుపేరు శ్రీమతి సరసాబాయి (ఆచార్యులు పంగర శివరామ్‌గారి కుమార్తె - కౌంతిరామమూర్తి గారికోడలు.)

ఈ 5 గురిని పాలకవర్గంగా యేర్పాటుచేశారు. యజమాని, వుద్యోగులు సమిష్టిగా ప్రతిష్ఠాపనలను నిర్వహించి; అవి తమవిగా భావించుకుని, అందువల్ల వచ్చిన లాభములను అనుభవించి ఆనందించుట-ప్రజాస్వామ్యము. ఇదియే సామ్యవాదం. అందులకు అనుగుణ్యముగా యీ పాలకవర్గమును యేర్పరచుట జరిగినది-వ్రాసినది, ప్రబోధించినది, ఆచరించుట ఆయనపద్ధతి. అందులకు యిది నిదర్శనం.

తరువాత వారు ఆరోగ్యంకోసం మదరాసు వెళ్లటం, 15రోజులలో అక్కడనే కీర్తిశేషులవటం తటస్థించింది. యిది ఆకస్మికంగా అనుకోని సంఘటన. ఆంధ్రదేశాన్ని దుఃఖసాగరాన ముంచివేసింది. తపోధన్యులైన పావనులుగా వారిని నేను భావిస్తాను. ఆ నా గురుదేవుని స్మరించి వారిఆత్మకు నా అంజలి ఘటిస్తున్నాను.

—

చిత్రజగత్

(9 వ పేజి కొరవ)

శేఖర్ అనే నరికొత్తనటుడ్నికూడా తీసుకున్నారు. ఎప్పుడో పాతరోజుల్లో 'సుమంగళి'లో గిరిని హీరోగాతీసుకున్న బి. ఎన్. ఈసారి మరో కొత్తనటుడ్ని పరిచయంచేయటం హర్షించదగ్గ విషయం.

'పద్మశ్రీ'ల గౌరవార్థం...

పద్మశ్రీ భానుమతి, పద్మశ్రీ శివాజి గణేశన్‌ల గౌరవార్థం దక్షిణ భారత ఫిలిం వాణిజ్యమండలివారు విందునేర్పాటుచేశారు. బాగానేవుంది.

కాని అమరునాడు దక్షిణభారత నటీనట సమాఖ్యవారు మూకవుమ్మడిగా భానుమతి, శివాజిగణేశన్‌లతోపాటు, క్రిందటి సంవత్సరం పద్మశ్రీ బిరుదును పొందిన నాగయ్యగారినేకాక, ఎప్పుడో, కొన్నేళ్ళక్రితం పద్మశ్రీ బిరుదునుపొందిన నటకావతంస స్థానం నరసింహారావును కూడాచేర్చి, నలుగురినీ సన్మానించేసరికి నాకు నవ్వొచ్చింది! స్థానం సంగతి ఈ నటీనటుల సంఘంవారికియిప్పుడు గుర్తుకు వచ్చిందాఅని! ఈ సన్మానసభలో దిగ్గంతులైన నటీనటులంతా పాల్గొన్నారు! పాటి కళాకారులకు స్థానం యివ్వటమైనా గుర్తుకొచ్చినందుకు ఆనందిద్దాం.

తారక రామారావీయం

ఆంధ్రదేశంలో విడుదలయిన మూడువారాల తర్వాత ఎన్. ఎ. టి. వారు 'శ్రీకృష్ణ పాండవీయం' చిత్రం ప్రివ్యూ యిచ్చారు. రామారావు చిత్రం ప్రివ్యూ అంటే చాలామందికి భయం. ఆహ్వానం దొక్కతేగాని, మరెవరూ వెంటవచ్చేందుకు సిద్ధపడరు. ఆయన డిసిప్లిన్‌గా నడుచుకుంటారని ప్రతీతి. ఇంతకుముందు ఆయన ఏర్పాటుచేసిన షోలకువచ్చి తిరిగివెళ్ళిన సందర్భాలూ లేకపోలేదు. బహుశా ఈ సందేహాలతోనే ఎక్కువమంది రాలేదేమో ననిపించింది—బాల్కనీక్లాసులో చాలాసీట్లు ఖాళీగా వుండటంచూచి!

ఇక అసలువిషయం. పాండవీయం చిత్రంచూస్తే అధిక వ్యయప్రయాసలకోర్చి నిర్మించిన చిత్రం అనిపిస్తుంది. భారీఎత్తున కళాదర్శకుడు టి. వి. ఎస్. శర్మ సెట్టును నిర్మించారు. కెమెరామన్ రవికాంత్ వాటిని చక్కగా ఉపయోగించుకున్నాడు. టెక్నికల్‌గా బాగుంది చిత్రం.

కాని రామారావు రెండు పాత్రలు ధరించారు. (పేరుకుమాత్రమే రెండు. ఇంకా చిన్నచిన్న వేషాలుకూడా వొకటిరెండు వేశారు) కృష్ణుడుగా ఆయనను ఆంధ్రప్రేక్షకులు ఆరాధిస్తూనే వున్నారు. దానికి పోటీలేదు. ఆయనకాకుండా కాంతారావు, రఘురామయ్య, హరనాథ్ మరెందరో కృష్ణుడుగా నటించినా, రామారావును మరిపించలేకపోయారు. అప్పాత్ర ఆయనకే సర్వస్వామ్య సంకలితం. అలాగే సీతారామకళ్యాణంలో రావణాసురుని పాత్ర! రాముడుగా, రావణుడుగా రామారావును ముక్కోటి ఆంధ్రులు అంగీకరించారు. దీనిపై రెండోఅభిప్రాయం లేదు.

'పాండవ వనవాసం'లో ఆయన భీముడుగా నటించినా, 'పాండవీయం'లో ఆయన దుర్యోధనుడుగా నటించినా, యెందుకో అందరి ఆమోదాన్ని పొందలేకపోయారు. రామారావు హీరోగా ఒక అంతస్తును చేరుకున్నారు. నటుడుగా ఆయనకొక వ్యక్తిత్వం వున్నది. కాబట్టి ఆయన ప్రతిపాత్రలోను తన వ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకుంటే హర్షిస్తాను. కాని ఈ దుర్యోధనపాత్రలో ఆయన అవలంబించిన మేనరిజాన్ని చూచినప్పుడల్లా నా మెదడులో ఎస్. వి. రంగారావు మెదలుతున్నాడు. అంటే రామారావు తనవ్యక్తిత్వాన్ని నిలబెట్టుకోలేదనే నేను భావించాల్సి వస్తున్నది.

నా అభిప్రాయాన్ని ఆయన సవ్యంగా అవగాహన చేసుకుంటారనే ఆశిస్తాను.

'సంగీతలక్ష్మి' ప్రారంభం

'సంగీతలక్ష్మి' చిత్రం వాహినీ స్టూడియోలో ఈనెల 11 వ తేదిన ప్రారంభించబడింది. ఎన్. టి. రామారావు, జమున, సూర్యకాంతం, రమణారెడ్డి, ప్రసాద్ మేకప్‌లో తొలిషూటింగులో పాల్గొన్నారు.

మద్రాసులో రష్యన్ కాన్సుల్ జనరల్ కెమెరా స్విచ్ ఆన్ చేయగా, దర్శకుడు తాతినేని ప్రకాశరావు క్లాప్‌కొట్టారు. నాగిరెడ్డిగారు పూజచేసి టెంకాయకొట్టారు.

ఎన్. టి. ఆర్., జమున ముహూర్తం షాట్‌లో పాల్గొన్నారు. ఈ చిత్రం గిడుతూరి సూర్యం దర్శకత్వంలో మూడు నెలల్లో పూర్తిఅవుతుంది. సూర్యం రష్యాలోని మాస్ ఫిలిం స్టుడియోలో పనిచేసి అనుభవం సంపాదించారు. తమిళ దర్శకుడు భీమ్‌సింగ్ దగ్గర కొంతకాలం పనిచేయుటేగాక, శివాజీగణేశన్‌తో తీసిన 'పచ్చయ్ విళక్కు' చిత్రానికి కథను గిడుతూరి సూర్యంరాశారు. అభ్యుదయవాదియైన సూర్యం అభ్యుదయాన్ని ఆకాంక్షిద్దాం.

—

శివారెడ్డి పద్యాలు

వైరాగ్యం

శస్త్రరాలు నక్కులాయి వృత్తాంతమ్ము
విన్న రేడియోలో మొన్నపగలు,
కలలో నాటనుండి కనుపింపసాగాడు
పాండురంగడొచ్చి పాడుపిడ!

అంతలోనెవక్తి, అమిత వైరాగ్యమ్ము,
కలిగెనాకు ముక్తి, కడువిరక్తి
అలుబిడ్డలంటె, అస్త్రసన్యాసమ్ము
జేసినాను శవము రోసినాను!

రష్యా రోదసీనౌక

రష్యదొరతనమ్ము రాకెట్టునృష్టించి
పైకిబంపినట్టు ప్రాతవార్త!
అయితె తిరిగిరాల అది చంద్రలోకంలో
విడిదిజేసె రానువీలుగాల!

నే తమాషకంట పోతెపొయ్యిండొచ్చు
వెళ్లవచ్చుపైకి వేలమైళ్ళ,
అయితె సాక్ష్యమెవరు అదిచంద్రలోకమ్ము
కానొ కాదొ మనకు అనుభవంల!

చేత దబ్బులుంటె చెయ్యొచ్చు రాకెట్లు,
ఎక్కి తిరగవచ్చు యెగరవచ్చు
చుట్టుముట్టవచ్చు చూసేసిరావచ్చు
కూనలమ్మలెల్ల దీనిదేంది!

గ్రంథ సమీక్ష

శక్తి ముదిరిపొయ్యి బ్రహ్మర్షి అరుణాచ
లేశు ధ్యానమందు లీనమయ్యి
రాసె పోల్లుఫ్హుండు రమణయ్య ఎన్నెన్నొ
గ్రంథములను చూశ గంతులేశ!

స్వర్ణతులాభారం

బ్రహ్మానంద రెడ్ని బంగార్తొ తులదూచ
నెంచె వుత్తరాది మందివార్తె
కాని లాభమేమి కల్రవయోజనమేమి
ఆంధ్రముఖ్యమంత్రి కవ్వుకాండ్లు!

తొల్లినత్యభామ తూచింది కృష్ణుణ్ణి
పుస్తకాల్లొమాట పుట్టమనము,
అనుసరించినావు ఆ సాంప్రదాయాన్ని
తిరిగి యీయుగంలో తెలుగుప్రజలు!

——

కావలి రైతుసభ

(5 వ పేజీ తరువాయి)

టి. సి. కొండయ్య ప్రభృతులు కావలి చేరుకున్నారు. శ్రీ తోట రామమూర్తి గారింట్లో కాఫీసేవించి సభావరణానికి వచ్చారు. శ్రీ రేబాల దశరథరామిరెడ్డి అధ్యక్షతన సభ ఆరంభమైంది.

అహ్వానసంఘం తరపున శ్రీ తోట రామమూర్తి స్వాగతంచెప్తూ కావలి కాలువకు శంకుస్థాపనజరిగి ఐదు సంవత్సరాలైనాకూడా అది అంతూపొంతూలేకుండా, మూలబడిపోవడం తాలూకా దౌర్భాగ్యమన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీ ఎ. సి. నీటి వనరుల మంత్రి అయినా దీని అతీగతీ లేకుండా పోవడం మరీ శోచనీయమన్నారు. కావలి మంచినీటి పథకాన్ని ప్రస్తావించి అదికూడా వచ్చినట్లేవున్నాయింకా దానికి కొన్ని మెలికలు లేకపోలేదన్నారు. తాలూకా పంటలనష్టం దృష్ట్యా, అవకతవక నీటివనరుల దృష్ట్యా వెనుకబడిన కావలి తాలూకాకైనా లెవీని రద్దు చేయించాలని కోరారు.

శ్రీ గొట్టిపాటి కొండపనాయుడు గారు మాట్లాడుతూ పంటలు ఎక్కువగా పండిన కృష్ణ – గోదావరిజిల్లాలలో లెవీ పెట్టకుండా, తక్కువ పండిన మన జిల్లాలో లెవీ పెట్టడం దేనికి అని ప్రశ్నించారు. శ్రీ కేసరి వెంకటరామయ్య మాట్లాడుతూ కావలి–కనుపూరుకాల్వలురెండూ కవలపిల్లలవంటివైతే, అందులో ఒక కవలపిల్లవచ్చి రెండోకవల పిల్ల చచ్చిందన్నాడు. కావలికాల్వ గగన కుసుమంగా, కొరకరానికొయ్యగా తయారయి రాజకీయాల్లోతగలబడిపోయినందుకు వాపోయారు. తర్వాత శ్రీ వి. వి. నరసింహాచార్యులు మాట్లాడుతూ ఎస్టేటు గ్రామాల్లోని ఇనాం, రైత్వారీభూముల అధోగతిపరిస్థితులను వివరించారు. తాలూకాలోని అనేకచెర్వుల మరమ్మత్తులనుగూర్చి వ్రాకుచ్చారు.

సభాధ్యక్షుడు శ్రీ రేబాల దశరథ రామిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ 3 వ ప్రణాళికలో మొదటి తాంబూలంగా కావలి కాల్వకు 10 లక్షలు మంజూరయ్యేస్థితిలో వుండి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవయ్యవేసిన పునాదిరాయి, తర్వాత హయాం మారినప్పుడు శ్రీ ఆనం సంజీవ రెడ్డి ఒకసభలోచెప్పినట్లు అది శ్మశాన రాయిగా, సమాధిరాయిగా మారిందనీ, ఏ. సి. మంత్రిగావచ్చినా యీ కాల్వ పరిస్థితి మారలేదనీ విమర్శించారు. నాలుగో ప్రణాళికలోనైనా దీనిని చేర్పించేందుకు కృషి జరిపించాలనీ చెప్పారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి మాట్లాడుతూ కావలి శాసనసభ్యుడుగా శ్రీ ఆర్. డి. ఆర్. గారికి యెక్కడ పేరు వస్తుందోనని విద్వేషపూరిత రాజకీయాలు ప్రవేశించి కావలికాల్వపథకం అంతరించిపోవడం ఎంతఘోరమో యీనాడు నాన్ డెల్టాప్రాంతాలకుకూడా లెవీ విధానాన్ని నిర్బంధంగా అమలుపర్చాలనిచూడడం అంత ఘోరమన్నారు. టి. వి. వారు కావలిని ఇండస్ట్రియల్ టౌన్‌షిప్‌గా సిఫార్సు చేసిన వుదంతాన్నిగూర్చికూడా చెప్పారు.

శ్రీ కొండయ్యగారు మాట్లాడుతూ కావలికాల్వవిషయంలో జరిగిన లోపాలుకారీ రాజకీయవ్యవహారాన్ని నిశితంగా విమర్శించారు. ''దేశంలో ప్రస్తుతం దాదాపు 1½ కోటిటన్నుల ధాన్యాలకొరత, అంటే మన నలభైఐదుకోట్ల జనానికి 3 నెలలపాటు తిండివుండదన్నమాట. ఈ పరిస్థితిని సర్దుబాటుచేయాలని పథకాలు వేయడం బాగానేవున్నది. అయితే యీ లెవీ ఏమిటి? ఆహారధాన్యాల స్మగ్లింగ్ (దొంగరవాణా)ను అరికట్టాలనేపేరుతో, బఫర్‌స్టాక్ ఏర్పర్చుకోవాలనేపేరుతో ఈ లెవీనిపెట్టాల్నా? గత సంవత్సరం లెవీ లేకుండానే జిల్లాలో 45 వేల టన్నులధాన్యం దాక సేకరించగలిగినప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం 25 వేల టన్నులు సేకరించడానికి లెవీ అవసరమైందా? ప్రభుత్వం వేసుకొనే ప్రాథమికమైన అంచనాల్లోనే ఇన్ని అబందరలా? కోట్లు వెచ్చించి, ఫుడ్‌కార్పొరేషన్‌పేర ఖర్చుపెడుతున్నాం. రైతుదగ్గరేమో పుట్టి రూ. 395-400 లకు కొని మిల్లుభర్చులని, అవనీ, ఇవనీ కార్పొరేషన్‌వారు విడుదలచేసేసరికి రూ. 500-510 అవుతున్నది. ఇంత వ్యత్యాసమా? ఇంతగొడవచేసి ప్రభుత్వం బియ్యంఅమ్మితే ఆ బియ్యంలో పురుగులు! –ఇదీ మన ఆహారపరిస్థితి–'' అని శ్రీ కొండయ్యగారు మన ఆహారవిధానాన్ని కూలంకషంగా చర్చించి తూర్పారపట్టారు.

తర్వాత కావలి మంచినీటిపథకంగూర్చి ప్రస్తావిస్తూ రు. 40 లక్షల రూపాయలతో యీ కావలిస్కీముకు ప్రాథమిక మంజూరు జరిగిందనీ, మున్సిపాల్టీ అయ్యేలోగానే ఈ స్కీము మొత్తాన్ని ఖర్చుపెట్టి పని పూర్తి చేసుకొనేటట్లు పార్శ్వముఖులు శ్రద్ధ వహించాలని–యీ స్కీము మంజూరుకు ప్రధాన కారకులు మంత్రి చెంచురామానాయుడు గారని, ఆయన మంత్రికాగానే దాదాపు 73 స్కీములు శాంక్షన్ చేయించి, యీ పథకాల విషయంలో అమితమైన శ్రద్ధ కనపర్చినందుకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించారు.

మొత్తానికి యీ రైతు మహాసభ కావలిలో కొంత కదలికనే కలిగించింది. సభానంతరం శ్రీ ఆర్. డి. ఆర్., కొండయ్య, ఎన్. సి. గారలు వుచ్చులపల్లి హరిశ్చంద్రా రెడ్డిగారితో కల్సి విశ్వోదయ నిర్వాహకులు శ్రీ దొడ్ల రామచంద్రారెడ్డిగారింట్లో కొంత సేపుగడిపి 'టీ' పుచ్చుకొన్నారు. అక్కడ ఒక ప్రస్తావన వచ్చింది. కావలి కాలేజి హ్యూవర్ కారక్రి నిధిసేకరణకై వారు 'రాఫిల్' పథకం ప్రారంభించాలని. కావలి కాలేజి వారికి విచిత్రమైన ఆలోచనలన్నీ వస్తుంటాయి. చూద్దాం. వారు తలపెట్టిన యీ రాఫిల్ సఫలమౌతుందనే ఆశిద్దాం.

—మా. ప్ర. వి.

——

వారం వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

లేదనే రుజువు అశోకమెహతా (తన ప్లానింగ్ సచివోత్తముడు) సూచించిన మార్గద్వయంవలన తక్షణమేకన్పిస్తున్నది.

కొన్ని ప్రయివేట్ కంపెనీల గుత్త వ్యాపారాదులపై అంకుశాన్ని తేవలెను; ప్రయివేట్ బ్యాంకులపై ప్రభుత్వపు కంట్రోల్ మరికాస్త బిగియవలెను; యివి ప్లానింగ్‌మంత్రి సూచనలు.

కంపెనీలవారు ప్రపంచమంతా తమ పత్రికారాజములద్వారా ఈ సూచనలను ఖండించారు. ఇట్లయితే స్వదేశీ లేక విదేశీ పెట్టుబడి ఒక్కపైసా రావడం దుర్లభమని చాటినారు.

ఇది వీరి నైజం. వీరైన సౌకర్యాలను పొందుతూవుండడం, అవి చాలవని పెద్ద పెట్టునవిలపించడంకంపెనీలకుమామూలు.

, , ,

మన భారతీయసోషలిజం తనమీదకు రెండువైపులనుండివచ్చే అంబు సముదాయాన్ని మందహాసంతో స్వీకరించి, త్రుంచి అవలవేసి, ముందుకు సాగిపోవలెను.

ప్రపంచజ్ఞానం ఏ మాత్రం వున్నా, ప్రభుత్వసంస్థలకంటె సమర్థవంతంగా కంపెనీలు కృషిచేయగలవని గ్రహించవచ్చును అట్లని కంపెనీల పరంగా సర్వం జరగడం శ్రేయస్కరంకాదు. అందువలన సంక్షేమ విధానానికీ, వాణిజ్య విధానానికీ మధ్యే మార్గం కావలెను. ప్రజల సమష్టి జీవనంలో ముఖ్యమైన కేంద్ర బిందువులు సంక్షేమ కక్ష్యలోవుంటూ మిగిలిన కార్యకలాపమంతా వాణిజ్య రంగంలో వుంటే ఒక సమన్వయస్థాయి ఏర్పడుతుంది-దీనిని mixed economy–మిశ్రమ ఆర్థిక విధానం–అంటారు. ఇందులో ప్రాధాన్యం సమష్టి క్షేమదృక్పథంతో ఏర్పడిన సంస్థలకు వుండవలెను.

పెద్ద భారీపారిశ్రామిక సంస్థలుకొన్ని ద్రవ్యనిధిలో, అఖిల వ్యాపారసంస్థలుకొన్ని సమష్టి ప్రయోజనంకోసం ప్రజాప్రభుత్వపు కంట్రోల్‌లో వుండవలెను. భారతీయ సోషలిజం ఇట్లే వుండబోతుంది.

, , ,

సుస్లావ్ సుందరయ్యకేమిచెప్పలేదా? ఆ ఉత్తరం సుందరయ్య వ్రాయలేదా? ఇవన్నీ యక్షప్రశ్నలు.

ఒక అగ్రరాజ్యం తన మిత్రకోటికి చెందినదేశపు రాజకీయాలలోదూరబడి ఆ దేశంలోని తన ముఠాలనురెంటినీ ఏకం చేసిందంటే తాత్పర్యం? ఆ లోగుట్టు పెరుమాళ్ళకే ఎరుక.

, , ,

అందువలన, సుస్లావు సుగూర్చిన వ్యాఖ్యానమంతా ఊహాగానమని 'ప్రావ్దా' పల్కింది.

ఏది ఎట్లావున్నా, ధూర్తులైన తన దాయాదిపక్షంగాపక్కే జనం యిప్పుడు భారతదేశంలో వుండకుండావుంటే రష్యా సంతోషిస్తుంది.

చైనాను చెడతిట్టనక్కరలేదు చైనా పాలసీ తప్పని భారతదేశంలోని కమ్యూనిస్టులంతా గ్రహిస్తేచాలును.

చైనా ఎన్నితిట్టినా రష్యా ఆ భాషలో చైనాకు జవాబువ్వడంలేదు తన శక్తుల నన్నిటినీ కూడదీసుకుని, చైనాను ఒంటరిగాజేసి వదలివేయడం నేటి రష్యానీతి.

——

(5 వ పేజీ తరువాయి)

సత్యనారాయణకు పైన వుదహరించిన బాటుచేరడం జరిగింది.

చెప్పకుంటే పరువుపోతుందని, పైవారికి విన్నవించుకున్నా ప్రయోజనమేమీ వుండబోదనే వుద్దేశ్యంతో సత్యనారాయణ మిన్నకుండిపోయాడట. ఆ సంగతి మాకు ఎవరోచెప్పారు. దానిపై మేము దర్యాప్తుకు పూనుకొని, ఆ లేఖను సేకరించడం జరిగింది.

ఇది చిన్నవిషయంకాదు. ఉపేక్షించదగిందీకాదు. ఇరువురు వ్యక్తులకుమాత్రం సంబంధించిన విషయంకాదు. అధికారి–తాబేదారు మధ్య సంబంధాన్ని తెలియజేసేది. ప్రతి అధికారికి సంబంధించినది. తన వుద్యోగధర్మాన్ని సక్రమంగా నిర్వర్తించే ప్రతి అధికారిని హెచ్చరించేది. ప్రతి అధికారికి, అందులో మారుమూల గ్రామాలలో పనిచేసే ప్రతిపంచాయతీ రాజ్యశాఖ అధికారికి, ప్రమాదాన్ని తెలియజేసేది. ఇది కేవలం క్రమశిక్షణకు సంబంధించినదికాదు. అంతకుమించినతీవ్రమైనది

అసలు ఆత్మకూరు సమితిలో వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లు రాజ్యం చేస్తున్నారని; ఏ అధికారి అయినా కొందరు వి. ఎల్. డబ్ల్యు. లను అనుసరించిపోవలసిందేనని, లేకుంటే ఇబ్బందిపెడతారంటున్నారు కాలకాలంనుండి వినిపిస్తున్నది. లోగడ శ్రీ గంగవరపు తిరుపతినాయుడుగారు అధ్యక్షుడుగా వుండగా, ఆత్మకూరు వి. ఎల్. డబ్ల్యు. వారి వల్ల అనర్థంగా ప్రవర్తించడం, తిరుపతి నాయుడుగారి కోర్కెమేరకు ఆ గ్రామ సేవకుడు అక్కడనుండి బదిలీ చేయబడడం, దానిపై రాజకీయ ఒత్తిడి రావడం, మరలా అందరి రద్దుగావించబడడం జరిగింది. ఇప్పుడూ ఆత్మకూరులో ఆ వి. ఎల్. డబ్ల్యు. యే వున్నాడో, లేక మరొకరో మాకు తెలియదు.

ఏమైనా పోలీస్ ఈవిషయంలో శ్రద్ధ తీసుకొని సత్యనారాయణకు వచ్చిన ఆ వుత్తరం ఎవరు వ్రాసిందో ఆరాతీసి, దోషులను పట్టుకొని కఠినంగా శిక్షించవలెను అవసరం. లేకుంటే ఏ అధికారికీ రక్షణ వుండదు; ఏ అధికారి నిర్భయంగా తన వుద్యోగధర్మాలను నిర్వర్తించలేడు.

—మా వి.

——

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 47 of 65. S. C. 3 of 64.

షేక్ బాబామియాసాహెబు
—వాది (డిక్రీహోల్డరు.)

పోసిన పద్మావతమ్మ
—ప్రతివాది-(జె. డెట్టరు.)

ప్రతివాదికినోటీసు:- పై నెంబరున జప్తు చేయబడియున్న మీ తాలూకు స్థిరాస్తిని గురించి వేలము షరతులు నిర్ణయించుటకు గాను 28-2-66 తేదికి వాయిదావేయబడి యున్నది. అందులకు మీకేదైన అక్షేపణ ఉన్నచో మీరు సదరు తేది పగలు 10 గంటలకు పై కోర్టువారి యెదుట హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనిచో మీ పరోక్షమందు విచారించి తీర్మానించబడును.

—డి. వి. రమణయ్య - వాదివకీలు.

In the Court of the District Munsif of KUPPAM.

O. E. P. No. 113 of 1965. O. S. No. 29 of 1961.

BETWEEN:-

P. Chenna Basappa —Plaintiff-D. H.

AND

V. Annamalai Chetty & others —Defendants.

The undermentioned immoveable properties of the defendants J. D. S. 2 to 6 are ordered to be sold in the above Court between 11 A. M. and 5 P. M. on 4—4—66. The other particulars of sale can be had on the date of sale. The intending bidders may attend the sale with necessary funds.

Item No. 1:- Chittoor Registration Dt., Palmaner Sub-Registration Dist., Palmaner Taluk Immoveable properties of the defendants 2 to 6, situate at Kurappalle, Hamlet of Mamadugu Agraharam, No. 12.

S. No.	Survey No.	Wet or Dry	Extent A. C.	Asst. Rs. P.	Upset Price.
(1)	186	Wet	1—95	8—19	Rs. 2250/-
(2)	197/3	,,	0—32	1—56	480/-
(3)	4	,,	0—21	1—06	Not brought to Sale
(4)	188	Dry	0—43	0—31	Rs. 172/-

Kapila Bhavi in items Nos. 1 and 2.

Item No. 2:- Chittoor Registration Dt., Palmaner Sub-Registration District Palmaner Taluk, Vacant site of the defendants J. D. S. 2 to 6 situate at Palmaner Town proper, bounded as per details below.

Bounded on the North of Reddamma's vacant site, to the East of Mangapathi Naidu and Aku Chengappa's vacant site and to the West of Kothapet Sannidhi Street and to the South of Subbaiah Chetty's House. Within the above boundaries a vacant site measuring East to West 100 feet and North to South 100 Feet. Upset Price Rs. 600/-

—P. GURUNADHAM - Advocate for Plaintiff.

కావలికాల్వ-ఏ. సి.

(5 వ పేజీ కొరవ)

లేదు. ఇప్పటి ప్రజలు ఇంతిలేనివారు. వారెట్లా నమ్ముతారు? ప్రభుత్వమే పూనుకొని కావలి కాల్వను తేవాలి. కావలి కాల్వకు సంబంధించి ప్రయత్న లోపమేమీలేదని మాత్రం చెప్తున్నాను''.

శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి సభనయ సామ్య వచనాలు: ''కావలి కాలువకు వేసిన పునాదిరాయి సమాధిరాయి అవుతుందేమోనని నేనన్నది నిజమే. పునాది రాయి వేసేనాటికి ఇంకా వెస్టిగేషన్ కూడా మొదలు పెట్టలేదు. తొందరపాటు పనులు పనికిరావు. కావలికాల్వకు పునర్జన్మ అనేది రావాలి. అది ఏ. సి. చేతిలోనేవుంది. కావలి తాలూకా ప్రజలమీద ఆయనకు అభిమానం వున్నది. వారి హయాంలోనే కావలి కాలువ వస్తుంది.''

ఇక సభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డిగారు తన ప్రారంభోపన్యాసంలో అంతకు ముందురోజు జరిగిన రైతుసభను గూర్చి ప్రస్తావించి, ఆసభలో పాల్గొన్న నాయకులు యథార్థాన్ని కప్పిపుచ్చి అసత్యప్రచారం చేయడం జరిగిందన్నారు. ఆసభలో పాల్గొన్న నాయకులకు కావలిమీద యింతవరకులేని ఆదరం యిప్పుడెందువల్ల కలిగిందో ప్రజలు తెలిసికోవాలన్నారు. కావలి కాల్వనుగూర్చి ఇలా అన్నారు- ''నిన్నటిదినం వచ్చిన నాయకులు ఈ విషయంలో చాల దొస్తిగా మాట్లాడినారట. తామంతా కృషిచేసినట్లు, ఏ. సి. పడగొట్టినట్లు అభిప్రాయం వచ్చేట్లు మాట్లాడినారట. పునాదిరాయి వేయించడంలో శ్రీ రేబాల దశరథ రామరెడ్డిగారికి దురుద్దేశ్యమేదైనా వున్నదేమో తెలిసికోవలసివుంది'' (ఈ మాట అంటుండగా దాన్నిగూర్చి ఏమీ మాట్లాడవద్దని అయ్యపరెడ్డిని ఏ. సి. ఆదేశించారు.)

లెవీ-ఏ. సి. సమాధానం

ఆ సభలోనే శ్రీ ఏ. సి. ధాన్యం లెవీని గూర్చి అన్నమాటలివి:

''ఈ విషయాన్ని పార్టీ సమావేశంలో నిర్ణయం చేశాము. ఇప్పుడు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మాట్లాడుతున్నవారు అప్పుడు ఏం చేస్తుండినారు? దీన్ని పేక ఆడుకొంటుండినారా? అప్పుడే వ్యతిరేకించగూడదా? లెవీ వసూలు నా స్వంతానికేమీగాదే! రైతులను బాధ పెట్టకూడదనే నావాదం. లీనా మాసాలలో ప్రజలకు తిండిగింజల యిబ్బంది లేకుండా చేయడానికే లెవీ వచ్చింది. నేను కళ్ళుమూసుకొని చేవ్రాలు పెట్టే మంత్రిని కాదే! ప్రతివిషయాన్ని గట్టిగాచేయాలని వుద్దేశ్యపడేవాణ్ణి'' అంటూ ధాన్యసేకరణ, సిల్యేలనుగూర్చి కొంత వివరించి చివరన యిలా అన్నారు.

రాజీనామా ఇస్తాను

''రైతులను బాధించవలసిన అవసరం నాకులేదు. అట్టి పరిస్థితివస్తే నా మంత్రి పదవికి రాజీనామా యిస్తాను. మంత్రి పదవి లేకపోతే గౌరవం వుండదా? 'జమీన్‌రైతు'లో ఒక వ్యాసం చూచాను. నేను రైతును బాధిస్తున్నానని అందులో వ్రాయబడింది. దొంగరవాణాను అరికట్టడానికి లెవీ పెట్టాము కాని రైతులను బాధించడానికికాదు. వందసిబోట్ల రైతులను ఒత్తిడిచేయవద్దని కలెక్టర్లను ఆదేశించాము. ప్రభుత్వవిధానాల్లో లోపంలేదు. అమలు జరపడంలో, అమలుజరిపేవాళ్లలో లోపం వున్నట్లుతోస్తుంది''

దేవుణ్ణిపెట్టినా ఇంతే!

ఏ. సి. తన వుపన్యాసాన్ని కొనసాగిస్తూ ఇంకా యిలా అన్నారు—''కావలిలో ఉదయగిరిరోడ్డు మొదట్లో ఒక చెక్‌పోస్టును చూచాను. అది యెందుకు పెట్టినట్లు? దాన్ని వెంటనే ఎత్తివేయవలసిందిగా ఆదేశించాను. అవసరమైనచోట్ల చెక్‌పోస్టులను పెట్టి ప్రజలు అనవసరంగా ముడుపులు చెల్లించుకోవలసిన పరిస్థితిఏర్పడింది. ఎన్ని చెక్‌పోస్టులున్నా కనీసం మూడు నాలుగు లక్షల టన్నులయినా దొంగతనంగా ఇతర రాష్ట్రాలకు పోయివుంటవని నా అంచనా. చెక్‌పోస్టుల్లో దేవుణ్ణి తెచ్చిపెట్టినా చెడిపోయేట్టున్నాడు. దొంగతనంగా యితర రాష్ట్రాలకు పోయేదానికన్నా ప్రభుత్వం ద్వారాపోతే మనం ఇతర రాష్ట్రాలకు సహాయం చేసినట్టుంది. అవసరమైనప్పుడు వారినుండి మనం యింకేదైనా సహాయం కోరడానికి వీలుంటుంది''

చిక్కంతా సరిగపంచల వాళ్ళతోనే!

ఏ. సి. తన వుపన్యాసాన్ని అంతటితో నిల్పలేదు-

''కాబట్టి లెవీ పద్ధతి అన్యాయమని మా పార్టీవారు చెప్పడం నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది. జిల్లాకలెక్టరుకు పూర్తి అధికారమిచ్చాం. వంటనుగూర్చి అనుమానం వచ్చినపుడు రైతు మాటకే విలువివ్వమన్నాం. నిన్నటిదినం ఈవూళ్లో మాట్లాడినవారిలో (దశరథరామరెడ్డి వగైరాలని మంత్రిగారి భావం) ఎవ్వరూ భూమి దున్నేవారు లేరు. పుట్టికి ఎన్నితూములో కూడా తెలియదు వారికి. చిన్నరైతులతో మాకు ఏ నాడూ చిక్కులేదు. చిక్కంతా 15 ఎకరాలపైనవుండే సరిగపంచలవాళ్ళతోనే! ఏమయినా రైతుమాత్రం బాధపడకుండా చూస్తాను.'' అంటూ తన వుపన్యాసాన్ని ముగించారు —మా. వి.

ఈ వారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

ఆలిండియా కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి పదవికోసం జరిగేవేట అంతుతేలేటట్లులేదు. రాజస్థాన్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ మోహన్‌లాల్ సుఖాడియాను ఆ పదవికి తీసుకోవాలని కామరాజ్-ఇందిరమ్మలు ముందు పథకం వేసుకొన్నారు. సుఖాడియాకూడా అందుకు వప్పుకున్నారు. తీరాచూస్తే యీ పథకం పారలేదు. కొత్తముఖ్యమంత్రిని ఎన్నికచేసి తాను వైదొలగాలనుకొన్నాడు. కాని మొన్న 15 తేదిన అందుకుగా ఏర్పాటైన శాసనసభ కాంగ్రెస్‌పార్టీ సమావేశం జరగక రగడ యేర్పడి రద్దుఅయింది. అక్కడ ఆయన ముఖ్యమంత్రి పదవిని వదిలిపెడితే, ఆ స్థానంలో ఎవరుండాలనే విషయమై ముఠాల ఉకలుకలు బయలుదేరాయి. అందువల్ల సుఖాడియాయే ముఖ్యమంత్రిగా వుండిపొమ్మని అయన్నే త్వమేవశరణమ్ అని వేడుకోగా దాంతో మొత్తం వ్యవహారం మెలికపడిపోయి సుఖాడియామే ముఖ్యమంత్రిగా వుండిపోవల్సివచ్చింది. వరసబెట్టి 12 ఏండ్లుగా ఆయన ఆ పదవిలో వుంటున్నారు. ఇక కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి కోసం కొత్తవేట ప్రారంభంకావాలిగదా!

' ' '

లోకసభ నాయకుడుగా ఎవరూ అనుకోని పార్లమెంటరీ వ్యవహారాలమంత్రి శ్రీ సత్యనారాయణ సిన్హాను నియమించారు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ. నందాగారు అవుతారను కున్నారంతా. పాపం నందాగారి 'కోరలు' పీకేస్తున్నారు.

' ' '

చూస్తుండగానే మళ్ళీ వొక విమాన ప్రమాదం. కలకత్తానుంచి ఢిల్లీ వస్తున్న ఇండియా కారవర్లీ 'ఆకాశదూత' విమానం మొన్న మంచుతోనిండిన ఢిల్లీ పాలం విమానాశ్రయంవద్ద మంటల్లో చిక్కుకుని క్రిందకుదిగుతూనేలకూలింది. అదృష్టవశాత్తు అందులోవున్న 74 మంది ప్రయాణీకులకు ప్రాణాపాయం తప్పిపోయింది. విమానం మాత్రం నిలువునా ముక్కలైపోయింది. ఈవొక్కనెలలో యిది మూడో విమానప్రమాదం. ఘోరంగానేవుంది.

— —

నెల్లూరు శ్రీనివాస్‌లో నేడే చూడండి

అనురూపావారి అద్భుత మహోజ్జ్వల వీరగాథ

పల్నాటియుద్ధం

స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం: రామినీడు సంగీతం: రాజేశ్వరరావు

నిర్మాతలు: టి. హనుమంతరావు, వై. లక్ష్మయ్యచౌదరి,
ఎన్. వెంకయ్య డి. సూర్యనారాయణ

ఎన్. టి. రామారావు, భానుమతి, అంజలీదేవి, జమున,
గుమ్మడి నటించినది.

18 తేదీన 5 ఆటలు
ఉ. 9-30; మ. 2-30; సా. 6-30; రా. 10, 1-30

రోజూ 3 ఆటలు: మ. 2-30; సా. 6-30: రాత్రి 10 గం.

శని-ఆదివారాలలో మాత్రం రోజుకు 4 ఆటలు:
ఉ. 9-30; మ. 2-30; సా. 6-30; రాత్రి 10 గం.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore. (A. P.)